

PROGRAMMABEGROTING

2020

Programmabegroting 2020

Inhoudsopgave

Programmabegroting 2020	2
Inhoudsopgave	4
Aanbiedingsbrief.....	5
Programma's	10
Programma 0: Bestuur en ondersteuning	11
Programma 1: Openbare orde en veiligheid	17
Programma 2: Wegen en water	20
Programma 3: Economie	23
Programma 4: Onderwijs.....	28
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie.....	32
Programma 6: Sociaal domein	38
Programma 7: Duurzaamheid, volksgezondheid en milieu	45
Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	53
Recapitulatiestaat	59
Paragrafen.....	60
Inleiding	61
Paragraaf 1: Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	62
Paragraaf 2: Kapitaalgoederen	70
Paragraaf 3: Bedrijfsvoering.....	86
Paragraaf 4: Treasury.....	89
Paragraaf 5: Verbonden partijen	93
Paragraaf 6: Lokale heffingen.....	98
Paragraaf 7: Grondbeleid.....	105
Overig.....	111
Geprognotiseerde meerjarenbalans.....	112
Overzicht toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	113
Investeringsplan 2020-2023	115
Overzicht incidentele baten en lasten begroting 2020.....	118
Begrippenlijst /lijst met afkortingen	119

Bijlages:

1. Tabel onderhoud kapitaalgoederen
2. Overzicht verwerkte voorstellen ombuigingen
3. Overzicht niet verwerkte voorstellen ombuigingen

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de raad,

Inleiding

Hierbij wordt u de begroting 2020 inclusief de meerjarenbegroting 2021-2023 aangeboden.

De opzet van deze begroting bestaat uit negen programma's, zeven paragrafen en de overige lijsten en overzichten. De voorliggende begroting is gebaseerd op de Kadernota 2019 en aangevuld met grote ontwikkelingen waarnaar in de Kadernota 2019 is verwezen, maar welke op dat moment nog niet allemaal voldoende vertaald konden worden in benodigde middelen.

Majeure ontwikkelingen vertaald naar (financiële) begroting

De Begroting 2020 heeft net als de Kadernota 2019 een bijzonder traject doorlopen. De ontwikkelingen waar gemeenten mee te maken hebben en krijgen zijn de laatste tijd van grote (financiële) omvang. Dit maakte het noodzakelijk om, naast het doorrekenen van een aantal grote ontwikkelingen, ook te werken aan een ombuigingsopgave om deze ontwikkelingen het hoofd te kunnen bieden. Het overkoepelende doel is om een integrale afweging te kunnen maken tussen investeren en ombuigen.

In onderstaande tabel kunt u de ontwikkeling van de meerjarenbegroting saldi volgen sinds de vaststelling van de begroting 2019. De tabel geeft inzicht in de financiële omvang van de majeure ontwikkelingen, de totaalomvang van de voorgestelde ombuigingen en de nieuwe begrotingssaldi na ombuiging:

Alle bedragen x € 1.000				
Onderwerp	2020	2021	2022	2023
Negatieve saldi MJB 2019-2022 (structurele saldi)	-148	-198	0	0
Structurele posten Najaarsnota 2018	-125	-125	-125	-125
Hogere vergoeding raadsleden	-111	-111	-111	-111
IKC prijsindexatie stelpost	-100	-100	-100	-100
Meicirculaire 2019	385	343	307	293
Meicirculaire 2019 extra inkomsten deels ingezet voor verhoging uitgavenbudget (collegebesluit, raad geïnformeerd)	-17	-4	-4	-4
Organisatieonderzoek rapport stelpost opgenomen voor maximum variant	-247	-397	-557	-557
Kadernota 2019 (onvoorz., onafw., onuitstelb.)	-649	-551	-539	-539
Sociaal domein resultaat 2018 structureel? (nullijn, geen prijsindex en volumegroei 2020)	-648	-648	-598	-598
Nieuwe cao Gemeenten (6,25% principeakkoord)	-382	-382	-382	-382
Stelpost stijging sociale lasten	-75	-75	-75	-75
Interbestuurlijk Programma (Energietransitie)	-20	0	0	0
Stelpost afschrijvingen nieuwe investeringen vervallen: activastaat geactualiseerd	84	139	145	145
Collegebesluit 21 augustus 2019: Advies n.a.v. rapport Berenschot (extra 3,5 tot 4,5 fte voor in control statement, digitalisering audits/privacy, borging doorontwikkeling dienstverlening na 2020, omgevingswet, klimaatbeleid, OOV)	-78	-351	-351	-351
September circulaire 2019	449	527	468	534
Budgetten Integratie gelijk trekken aan Integratie-uitkering Participatie binnen september circulaire 2019 (wordt 1 op 1 in opdracht gegeven aan Werksaam dus uitgaven budget moet gelijk zijn aan inkomsten via Gemeentefonds)	-23	-44	-67	-33
Septembercirculaire 2019 extra inkomsten deels ingezet voor verhoging uitgavenbudget (ambulantisering GGZ)	-9	-12	-14	-14
Stelpost inflatie index diensten en producten	-92	-92	-92	-92
Overige mutaties	130	8	-1	-71
Nieuwe saldi MJB 2020-2023 vóór ombuigingen	-1.676	-2.073	-2.096	-2.080
Door het college van B&W voorgestelde ombuigingen	2.088	2.132	2.128	2.128
Nieuwe saldi MJB 2020-2023 ná ombuigingen	412	59	32	48

Ombuigingen en bijbehorende risico's

De ombuigingen van in totaal ruim € 2 miljoen uit bovenstaande tabel bestaan uit ongeveer 150 verschillende voorstellen van het college aan de gemeenteraad. De voorstellen zijn onderverdeeld per programma. De totaalbedragen per programma kunt u aflezen in de afzonderlijke programma's bij het onderdeel 'Wat mag het kosten'. In bijlage 2 Ombuigingen kunt u alle voorgestelde ombuigingen in meer detail teruglezen. De voorstellen niet akkoord zijn eveneens opgenomen in een bijlage.

Bij het samenstellen van de begroting zijn de mogelijkheden onderzocht om de kosten te verlagen en de inkomsten te verhogen. Er is getracht om bij de ombuigingen de subsidies voor de verenigingen en instellingen te ontzien. Daarnaast wordt uitgegaan van een behoudende koers inzake financieel beleid. Daar waar mogelijk wordt niet gedoteerd aan de bestaande reservepositie, dan wel reserves worden ingezet om (bestaand) beleid mogelijk te maken.

In het meerjarig perspectief wordt kritisch gekeken naar de ontwikkeling van de kosten van de zorg vanuit het sociaal domein. Realistisch ramen voor benodigde zorg zal de komende jaren de norm zijn. Tevens zal als gevolg van een nieuwe aanbesteding getracht worden om de kosten te beheersen. Voorop staat dat inwoners welke zorg nodig hebben ook zorg krijgen.

De ombuigingsvoorstellen zijn tot stand gekomen door eerst te identificeren welk deel van de gemeentelijke begroting beïnvloedbaar is en welk deel niet. Er kan bijvoorbeeld niet bezuinigd worden op kapitaallasten aangezien dit om lasten uit het verleden gaat die niet meer ongedaan kunnen worden gemaakt. Vervolgens heeft het college opdracht gegeven om voor elk programma een bepaalde ombuigingsopgave te realiseren, die tezamen voldoende moest zijn om de begroting van de gemeente sluitend te maken. Echter, dit is niet zonder risico's voor het structureel evenwicht:

- 1) Inboeken 5% ombuiging op de bijdrages aan gemeenschappelijke regelingen (GR) kan in principe niet. Volgens de BBV en de provincie is eerst een goedgekeurd besluit GR nodig en dan pas verwerken in saldo. In ombuigingen is in totaal € 0,1 miljoen verwerkt voor GR-ombuiging.
- 2) Aanwending reserve Grondbedrijf is meerjarig voor ca 6 jaar. Na 2025 ontstaat een gat in het structureel saldo dat voor die tijd op een andere manier gedicht zal moeten worden. Er bestaat ook een afhankelijkheid van grondverkoop die nog plaats moeten vinden.
- 3) Hogere bijdrage Woningbedrijf leidt tot wellicht negatief exploitatiesaldo en vervolgens dalende reserve Woningbedrijf.
- 4) Jaarlijkse bijdrage Woningbedrijf aan de Algemene dienst stijgt van € 0,7 miljoen vóór ombuigingen naar € 1,0 miljoen ná ombuigingen.
- 5) Algemene uitkering extra gelden voor jeugdhulp tot en met 2021. Mag daarentegen van ministerie (bij wijze van uitzondering) wel als 'structureel' worden aangemerkt. Het is nog onzeker of het Rijk de gemeente echt compenseert na 2021. Risico ca. € 0,15 miljoen.
- 6) Stand Risicoreserve onder norm dekking risico's weerstandsvermogen (is gemeld in Kadernota 2019). We voegen niets toe aan de Risicoreserve in huidige doorrekeningen.

Woonlastendruk

Met het opstellen van de begroting 2020 is gekeken naar de woonlastendruk van de inwoners van de gemeente Opmeer. De woonlasten worden gevormd door o.a. OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Het totaal van de leges en heffingen mag naast de gebruikelijke prijsindexatie met de CPI index met maximaal 5% stijgen. Dit maakt onderdeel uit van de ombuigingen en leidt er concreet toe dat de rioolheffing en afvalstoffenheffing dalen, terwijl de OZB stijgt. In de raadsvergadering van 19 december 2019 worden de belastingverordeningen 2020 vastgesteld, inclusief de definitieve indexatie van de tarieven.

Structureel financieel resultaat

Met ingang van de programmabegroting 2019 worden twee overzichten gecombineerd (Recapitulatiestaat en Overzicht incidentele baten en lasten) om de gemeenteraad in één oogopslag inzicht te geven in de saldi van de structurele begroting. Om tot een structureel sluitende begroting te komen worden alle incidentele lasten, reservetoevoegingen, baten en reserve onttrekkingen uit de begroting geëlimineerd

waarna per saldo alleen de structurele begrotingsposten resteren zoals weergegeven in onderstaande tabel (ná ombuigingen).

Alle bedragen x € 1.000				
Jaar	2020	2021	2022	2023
Uitkomst begroting/meerjaren-perspectief (Recapitulatiestaat)	412	59	32	48
Incidentele lasten en reserve toevoegingen	346	145	75	0
Incidentele baten en reserve onttrekkingen	368	150	75	0
Resultaat structurele begroting	390	54	32	48
Structureel evenwicht?	Ja	Ja	Ja	Ja

De opbouw van de incidentele posten kunt u nalezen in het Overzicht Incidentele baten en lasten begroting 2020. De grootste posten gaan over onderwerpen als: de omgevingswet en -visie, kruising Zuiderzeestraat en het zogenaamde ingroeiscenario zoals vastgesteld in de begroting van 2019.

Financieel technische uitgangspunten

Dit zijn de volgende:

- in de begroting voor 2020 en volgende jaren is de nullijn gehanteerd behalve aan aantal posten waarbij prijsindexatie via de Kadernota 2019 is goedgekeurd (zorgbudgetten), prijsstijging moet opgevangen worden binnen bestaande budgetten;
- de salarishbegroting is geactualiseerd en in lijn met de nieuwste CAO gemeenteambtenaren;
- voor nieuwe en bestaande investeringen wordt (sinds de begroting 2017) geen rente meer aan de investeringen toegerekend;
- er wordt uitgegaan van 11.779 inwoners (Waarstaatjegemeente.nl);
- de stelpost nieuw beleid bedraagt € 25.000.

Procedure tot vaststelling van de begroting 2020

Hiervoor hebben wij de volgende planning opgesteld:

- op 9 oktober zijn de stukken van de ombuigingen naar de gemeenteraad gestuurd;
- op 17 oktober vindt de verstrekking van de begroting plaats aan de fracties;
- op 5 november vindt een raadsbrede commissieavond plaats i.p.v. drie commissies met inspreken verenigingen / stichtingen / instellingen;
- de behandeling van de begroting in de raadsvergadering vindt ten slotte plaats op 14 november 2019.

Besluitvorming

We stellen u voor in te stemmen met de Programmabegroting 2020 en de Meerjarenraming 2021-2023, inclusief de delegatie van het doen van investeringen in categorie A en aanwending van de post "Onvoorziene uitgaven".

Naar aanleiding van de (ambtelijke) financieel toezicht gesprekken met de provincie Noord-Holland stellen wij u tevens voor om de reserve Onvoorziene Uitgaven en Investeringen te hernoemen tot reserve Onvoorziene Ontwikkelingen. De reden hiervoor is tweeledig:

- de term onvoorziene uitgaven wordt normaal gesproken alleen gehanteerd in een gemeentebegroting voor de formele post onvoorziene uitgaven, zoals in de passage hierboven aangehaald, bij Opmeer ter grootte van € 21.000. Het is verplicht om een dergelijke post in de begroting op te nemen. Het is daarom verwarrend om ook een reserve onvoorziene uitgaven te hanteren;

- de term onvoorziene investeringen is verwarrend omdat het sinds de vernieuwing van de BBV in 2017 niet langer is toegestaan om investeringen direct ten laste van een reserve te brengen. Deze indruk wordt met de huidige benaming wel gewekt.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Opmeer,

de secretaris

de burgemeester,

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Opmeer;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders inzake de programmabegroting 2020;

gelet op het bepaalde in de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet;

besluit:

1. de programmabegroting 2020 en de meerjarenraming 2021 - 2023 vast te stellen;
2. het aangaan van investeringen betreffende categorie A uit het investeringsplan 2020 - 2023 te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders;
3. de besteding van de post onvoorziene uitgaven te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders
4. de reserve Onvoorziene Uitgaven en Investeringen te hernoemen tot reserve Onvoorziene Ontwikkelingen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 14 november 2019.

voorzitter
G.J.A.M. Nijpels

griffier
M. Versteeg

Programma's

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Opmeer draagt uit een open, transparante en moderne gemeente te zijn die qua bestuursstijl en werkwijze meegaat met de tijd, met korte lijnen richting haar inwoners. Integriteit van handelen is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Benadrukt wordt dat onderlinge saamhorigheid en sterke sociale binding via het verenigingsleven en activiteiten daaraan bijdragen. De dynamiek en diversiteit van Opmeer wordt op de kaart gezet. De gemeente wil daarin een positieve voorbeeldrol vervullen.

De ambities in het Coalitieakkoord 2018 - 2022 zijn:

- Opmeer is een aantrekkelijke gemeente waar het goed wonen, werken, leven en recreëren is;
- Opmeer draagt uit een open, transparante en moderne gemeente te zijn;
- Opmeer heeft een moderne bestuursstijl en betreft daarom burgers tijden en (inter)actief bij belangrijke plan- en besluitvorming;
- Opmeer zet in op (integrale) dienstverlening en bereikbaarheid door gebruik te maken van moderne hulpmiddelen;
- Opmeer wil laagdrempelig en beter benaderbaar zijn voor inwoners;
- Opmeer behoudt haar behoedzame grondhouding bij het beleid en beheer van gemeentelijke financiën.

Beleidskaders	<u>Landelijk</u> : Gemeentewet, Algemene wet bestuursrecht, overige wetgeving; <u>Regionaal</u> : diverse gemeenschappelijke regelingen; <u>Lokaal</u> : Raadsprogramma, gemeentelijke Inspraakverordening, Reglement van Orde gemeenteraad, verordeningen op de raadscommissies, de Rekenkamercommissie, de Commissie voor de bezwaarschriften, Nota Integriteit, Organisatievisie
Autonome ontwikkelingen/ trends	N.v.t.
Volumegegevens	Gemeenteraad: vijf politieke partijen; College B&W: 3 politieke partijen; Gemiddeld 9 raadsvergaderingen, 28 commissievergaderingen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking Westfriesland

Deze regeling ondersteunt voor de regio Westfriesland de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk en ambtelijk overleg, waaronder het portefeuillehouders overleg Verkeer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Economie (VVRE) en Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden (MADIVOSA).

Het Westfries Archief (WFA)

Kerntaken van het WFA zijn:

- het beheren, bewaren en ter beschikking stellen van de historische archieven en collecties van de aangesloten Westfriesse gemeenten;
- het (als toekomstig archiefbeheerder) adviseren en inspecteren van de aangesloten Westfriesse gemeenten op het gebied van (digitaal) duurzaam archiefbeheer;
- een kennis- en informatiecentrum zijn op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie regionaal-historisch bronnenmateriaal en door deze collectie op een zo actief mogelijke wijze beschikbaar te stellen aan en dienstbaar te maken voor een breed publiek.

In 2020 zal vooral, nu de regionale voorziening is geïnstalleerd, gewerkt worden aan de verdere ontwikkeling en aansluiting van de regionale gemeenten op het e-depot.

DeSom

SSC DeSom is voor zes Westfriesse gemeenten waaronder de gemeente Opmeer en WerkSaam WF de opdrachtnemer voor het beheer en onderhoud van de technische ICT infrastructuur.

NV Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop Noord-Holland (GKNH)

Gemeente Opmeer participeert in GKNH, dat een deelneming heeft in Alliander. Hiervoor ontvangt de gemeente Opmeer dividend.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De BNG is een gespecialiseerde bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Gemeente Opmeer bezit aandelen BNG. Hiervoor ontvangt de gemeente Opmeer dividend.

Wat willen we bereiken?

Pact van Westfriesland 7.1

In de raadsvergadering van 20 juni 2019 zijn de maatschappelijke opgaven en ambities van het Pact van Westfriesland 7.1 vastgesteld op de zes thema's. Deze zes thema's zijn: "wonen en leefbaarheid", "zorg en sociaal domein", "vrije tijd", "energietransitie e klimaatadaptie", "onderwijs en arbeidsmarkt", "ondernemen en economie". Met dit pact wordt de intensieve en constructieve samenwerking tussen gemeenten, provincie, ondernemers en maatschappelijk middenveld verder ontwikkeld. Met als resultaat dat de regio Westfriesland tot de top 10 van de meest aantrekkelijke regio's behoort waar welvaart en welzijn, een florerende duurzame economie en een rechtvaardig sociaal beleid de belangrijkste prioriteiten zijn.

Organisatieontwikkeling

In de organisatievisie 2020 van de gemeente Opmeer hebben we vier hoofdpogaven benoemd die tot doel hebben de organisatie te ondersteunen in een andere manier van werken. De vier hoofdpogaven/thema's zijn:

- anticiperen op ontwikkelingen, klaar voor de toekomst. We borgen beleidsuitvoering en beheer met als aandachtspunt het reduceren van kwetsbaarheid, het verbeteren van de kwaliteit en het reduceren van kosten op basis van 'minder meerkosten' en gelijktijdig flexibel inspelen op nieuwe ontwikkelingen, nieuwe taken of ad hoc situaties;
- innovatieve dienstverlening. Blijvend onze dienstverlening innoveren;
- bondgenootschap en verbinden. We zijn toegerust om allianties te vormen en om samen de maatschappelijke en demografische ontwikkelingen te vertalen naar voorzieningen en deze te realiseren. We werken integraal en samen met onze inwoners aan onze opgaven.

- continu de basis op orde. We zijn toegerust om het stelsel van basisinformatiesystemen te beheren te voldoen aan de kwaliteitscriteria voor o.a. de verschillende basisregistraties, de archiefwet, de informatiebeveiliging en het omgevingsrecht.

Vanuit deze vier hoofdpogaven werken we aan opgaven als de Digitale Agenda 2020, dienstverlening, burgerparticipatie, integriteit en werkwijze binnen de organisatie.

Wat gaan we ervoor doen?

Pact van Westfriesland 7.1

In het raadsvoorstel van 20 juni 2019 is tevens aangegeven wat de regio Westfriesland de komende 2-5 jaar samen wil oppakken. In 2020 worden deze acties vertaald tot een concreet uitvoeringsprogramma zodat duidelijk is wat er nodig is om de ambities uit te voeren.

Organisatieontwikkeling

Vanuit de vier hoofdpogaven/thema's wordt gewerkt aan de kernwaarden van onze organisatie, t.w. : 'klantgericht', 'professioneel', 'verantwoordelijk', 'transparant' en 'betrokken'. Per hoofdpogave/thema zijn er project gestart. Zoals de digitale werkomgeving, strategische personeelsplanning, anders werken, door ontwikkelen dienstverlening, burgerparticipatie. Verbinding wordt ook gemaakt met het Overdrachtsdocument uit 2018 en het rapport "Opmeer, beheergemeente onder druk".

Doorontwikkeling Dienstverlening

Na de verbetering van de bereikbaarheid en de verruiming van de openingstijden in 2019, staat 2020 vooral in het teken van de doorontwikkeling van de online dienstverlening, waaronder de overgang naar een nieuwe website en verdere digitalisering van de afhandeling van de digitale aanvragen. Daarnaast zal het Servicecentrum zich nog meer gaan richten op het monitoren van de afhandeling van klantvragen en het zelfstandig afhandelen van vragen (waardoor de organisatie op dit gebied wordt ontlast).

Burgerzaken

In 2020 is verhoging van de kwaliteit van de adressen in de Basisregistratie Personen (BRP) een speerpunt. Hiervoor wordt aangesloten bij de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA). Daardoor is sprake van een nauwkeurigere registratie. En kunnen zowel interne als externe afnemers worden voorzien van een juiste informatie. Er wordt ook samengewerkt met interne en externe gebruikers van de BRP die belang hebben bij een betrouwbare BRP; informatie-uitwisseling en integraal overleg kan hieraan bijdragen,

In samenwerking met Koggenland en Medemblik worden de werkprocessen van burgerzaken geharmoniseerd en de applicatie iBurgerzaken op dezelfde wijze ingericht. Hiermee worden de digitalisering van de dienstverlening op het gebied van burgerzaken, en het gebruiksgemak voor zowel inwoners als de medewerkers verder verbeterd.

Burgerparticipatie

We willen inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen tijdig, (inter)actief en eigentijds betrekken bij plan- en beleidsontwikkeling.. In 2020 wordt daartoe de nieuwe Beleidsnota Participatie Opmeer, waarin we o.a. de visie en rollen m.b.t. burger- en overheidsparticipatie beschrijven, intern en extern uitgedragen en brengen we het op de nota gebaseerde uitvoeringsprogramma in uitvoering.

Integriteit

Na vaststelling van de diverse gedragscodes zullen in 2020 bewustwordingssessies worden gehouden.

Naam indicator:	Eenheid:	Waarde:	Bron:
Formatie	Fte per 1.000 inwoners:	7,44	Eigen gegevens
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners:	7,18	Eigen gegevens
Apparaatskosten	Kosten per inwoner:	793,11	Eigen begroting
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + kosten totale inhuur externen:	21	Eigen begroting
Overhead	% van de totale lasten:	15	Eigen begroting

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 0. Bestuur en ondersteuning	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	7.848.571	7.847.134	7.833.199	13.935
Baten	16.335.228	17.009.313	17.519.438	510.125
Totaal saldo voor bestemming	8.486.657-	9.162.179-	9.686.239-	496.190-
Reserve dotaties	613.892	-	-	-
Reserve onttrekkingen	1.348.594	776.980	489.827	287.153-
Totaal saldo na bestemming vóór ombuigingen	9.221.359-	9.939.159-	10.176.066-	236.907
Door het college van B&W voorgestelde ombuigingen (zie bijlage 2, programma 0)	-	-	665.153	665.153-
Totaal saldo na bestemming ná ombuigingen	9.221.359-	9.939.159-	10.841.219-	902.060

Wat mag het kosten ?	Programma 0. Bestuur en ondersteuning			
Taakveld 0.1 - Bestuursorganen	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	1.364.564	976.529	969.124	7.405
Baten	216.283	36.456	36.456	0
Saldo	1.148.281	940.073	932.668	7.405
Taakveld 0.2 - Publiekszaken	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	429.116	419.956	362.205	57.751
Baten	214.113	102.745	95.767	-6.978
Saldo	215.003	317.211	266.438	50.773

Taakveld 0.3 - Beheer overige gebouwen	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	34.275	38.430	40.832	-2.402
Baten	0	0	0	0
Saldo	34.275	38.430	40.832	-2.402
Taakveld 0.4 - Overhead	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	5.284.991	5.900.736	5.595.060	305.676
Baten	201.668	111.612	127.419	15.807
Saldo	5.083.323	5.789.124	5.467.641	321.483
Taakveld 0.5 - Treasury	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	12.369	14.794	14.794	0
Baten	434.871	256.684	201.940	-54.744
Saldo	-422.502	-241.890	-187.146	-54.744
Taakveld 0.61 - OZB-woningen	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	82.796	75.204	78.371	-3.167
Baten	1.207.249	1.248.763	1.260.453	11.690
Saldo	-1.124.453	-1.173.559	-1.182.082	8.523
Taakveld 0.62 - OZB-niet woningen	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	16.106	16.740	17.786	-1.046
Baten	546.525	565.561	570.911	5.350
Saldo	-530.419	-548.821	-553.125	4.304
Taakveld 0.63 - Parkeerbelasting	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0
Taakveld 0.64 - Overige belastingen	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	124.367	142.219	148.905	-6.686
Baten	35.654	35.165	35.165	0
Saldo	88.713	107.054	113.740	-6.686
Taakveld 0.7 - Gemeentefonds	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	33.580	19.078	19.078	0
Baten	13.427.898	14.035.000	15.124.000	1.089.000
Saldo	-13.394.318	-14.015.922	-15.104.922	1.089.000
Taakveld 0.8 - Overige baten en lasten	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	-206.323	43.448	387.044	-343.596
Baten	50.967	617.327	67.327	-550.000
Saldo	-257.290	-573.879	319.717	-893.596

Taakveld 0.9 - Vennootschapsbelasting	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	58.838	200.000	200.000	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	58.838	200.000	200.000	0
Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	613.892	0	0	0
Baten	1.348.594	776.980	489.827	-287.153
Saldo	-734.702	-776.980	-489.827	-287.153

Programma 1: Openbare orde en veiligheid

Dit programma omvat openbare orde en veiligheid en de taken van de brandweer met betrekking tot het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.

De ambities in het Coalitieakkoord 2018 - 2022 zijn:

- We streven naar een veilig Opmeer met weinig overlast en criminaliteit, waarin bewoners van alle generaties veilig zijn en zich veilig voelen. Dat doen we in samenwerking met veiligheidspartners, inwoners en ondernemers.
- Voor de problematiek rondom drugshandel is er een meldpunt Overlast.
- We gaan bewoners stimuleren om een EHBO-cursus te volgen, om zo bij calamiteiten te kunnen assisteren.
- Initiatieven op het gebied van (WhatsApp)buurtpreventie worden bevorderd en gestimuleerd.
- De mogelijkheden tot het verkorten van de lijnen richting gemeente en opsporingsambtenaren worden gezien.

Beleidskaders	Integraal Veiligheidsplan Opmeer 2020-2022
Autonome ontwikkelingen/ trends	• Rol bestuurlijke handhaving blijft toenemen; • Kleinere rol voor de politie op onderdelen van openbare orde en toezicht openbare ruimte.
Volumegegevens	• jaarlijks ca. 80 evenementen; • jaarlijks ca. 40 controles op de naleving Drank & Horecawet.

Betrokkenheid verbonden partijen

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN).

De Veiligheidsregio is belast met de uitvoering van alle taken die bij of krachtens de Wet veiligheidsregio's aan de Veiligheidsregio zijn overgedragen. Het in Regionale Ambulancevoorziening (RAV verband) uitvoeren van ambulancezorg. Het in stand houden van het Veiligheidshuis Noord-Holland Noord en het uitvoeren van overige door de deelnemers overgedragen taken.

De uitvoerende taken binnen dit thema worden dus grotendeels uitgevoerd door de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord voor brandbestrijding en crisisbeheersing en de milieudienst West-Friesland voor milieutaken en Regio Politie Noord-Holland Noord voor politietaken.

In 2020 richt de Veiligheidsregio zich onder meer op de voorbereiding van de Wet Ambulancezorg 2021, de uitvoering van het preventieactiviteitenplan 2019-2022, het uitvoeren van een pilot om een buurt actief te betrekken bij ondersteuning in acute en niet acute situaties bij verzorgingstehuizen en het optimaliseren van de werkwijze van de meldkamer voor een efficiëntere ketensamenwerking.

Wat willen we bereiken:

Integraal veiligheidsbeleid Gemeente Opmeer

Naar verwachting zal medio december 2019 het Integraal Veiligheidsplan (IVP) gemeente Opmeer 2020-2022 worden vastgesteld. Op basis van de daarin gestelde prioriteiten en actuele ontwikkelingen wordt in 2020 met name ingezet op de volgende 4 thema's:

1. Veiligheid in de openbare ruimte

De verkeersveiligheid van de openbare ruimte is uitgewerkt in het gemeentelijk verkeer- en vervoerplan 2020-2027. De gemeente maakt afspraken met Politie en BOA over toezicht in woonwijken. Bij (grote) evenementen draagt de gemeente zorg voor veiligheid van de omgeving.

2. Veiligheid in de woon- en leefomgeving

De High Impact Crimes. Dit zijn criminaliteitsvormen die een grote impact hebben op het gevoel van veiligheid van inwoners zoals diefstal, woninginbraken, overvallen en huiselijk geweld.

Het Sociaal Domein. In het sociaal domein werkt de gemeente met allerlei instanties samen om de kwaliteit van het leven van inwoners te verbeteren. Vanuit openbare orde en veiligheid wordt met verschillende instanties samengewerkt om problemen op te pakken die gaan over jeugd/jong volwassenen, verwarde personen en woonoverlast. Hierbij is prioritair dat er een optimale verbinding is tussen zorg en veiligheid.

3. Veiligheid en ondermijnende criminaliteit

Dit is een vorm van 'onzichtbare' criminaliteit. Hierbij maken criminelen gebruik van onder andere de gemeente om hun activiteiten in de onderwereld te kunnen uitvoeren. Denk dan aan de volgende uitingsvormen; hennep (teelt, verstrekken, distributie) harddrugs (labs, verstrekken, distributie) witwassen/fraude (PGB's, uitkeringen, woon- en adres, subsidie en vastgoed) en mensenhandel (prostitutie en arbeidsuitbuiting).

4. Veiligheid en ondernemen

Evenementen. Met een evenementenbeleid kunnen keuzes worden gemaakt over het toestaan van evenementen (op bepaalde locaties). Het beleid is bedoeld om een gedegen belangenafweging op het gebied van de openbare orde en veiligheid, zedelijkheid, volksgezondheid en de bescherming van het milieu te kunnen maken. Het evenementenbeleid biedt hiervoor de kaders en de eisen die aan evenementen (en de aanvragen voor een vergunning) worden gesteld. Begin 2020 zal het huidige evenementenbeleid worden geactualiseerd.

Toezicht Drank- & horecawet.

De gemeente heeft voor het toezicht op de naleving van de leeftijdsgrenzen het bedrijf Bob-Services ingehuurd. Jaarlijks worden de horeca inrichtingen (w.o. de para- commerciële) gecontroleerd. In geval van overtredingen wordt gehandhaafd. Het project 'Actualisering vergunningenbestand' is afgerond, zodat alle inrichtingen in beschikken over een juiste vergunning.

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 1. Openbare orde en veiligheid	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	897.711	947.394	967.050	19.656-
Baten	5.183	-	-	-
Totaal saldo voor bestemming	892.528	947.394	967.050	19.656-
Reserve dotaties	-	-	-	-
Reserve onttrekkingen	22.568	18.250	18.250	-
Totaal saldo na bestemming vóór ombuigingen	869.960	929.144	948.800	19.656-
Door het college van B&W voorgestelde ombuigingen (zie bijlage 2, programma 1)	-	-	20.150	20.150-
Totaal saldo na bestemming ná ombuigingen	869.960	929.144	928.650	494

Wat mag het kosten ?	Programma 1. Openbare orde en veiligheid			
Taakveld 1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	Realisatie 2018	Begroting 2018	Begroting 2019	Verschil '19-'20
Lasten	702.415	721.109	739.009	-17.900
Baten	4.333	0	0	0
Saldo	698.082	721.109	739.009	-17.900
Taakveld 1.2 - Openbare orde en veiligheid	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	195.296	226.285	228.041	-1.756
Baten	850	0	0	0
Saldo	194.446	226.285	228.041	-1.756
Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	0	0	0	0
Baten	22.568	18.250	18.250	0
Saldo	-22.568	-18.250	-18.250	0

Programma 2: Wegen en water

Opmeer is een aantrekkelijke gemeente waar het goed wonen, werken, leven en recreëren is. We willen ervoor zorgen dat Opmeer zich duurzaam ontwikkelt, met leefbaarheid en kwaliteit als belangrijke maatstaven

De ambities in het Coalitieakkoord 2018 - 2022 zijn:

- In het gemeentelijk verkeer en vervoersplan (GVVP) aandacht voor de verkeersveiligheid in de gemeente Opmeer
- Toezien op de bereikbaarheid van de bedrijventerreinen en publiektrekkende bedrijven zoals de Boet.
- Inzetten op een fietsverbinding en/of calamiteitenweg tussen de Middelweg en De Veken,
- Streven naar een verruimde en verbeterde inzet van bussen richting Obdam en behoud van aansluitingen richting Hoorn.
- een goede kwaliteit en goed onderhoud van onze openbare ruimte.

Beleidskaders	• Gemeentelijke Verkeer- en vervoersplan Opmeer (GVVP); • Beheerplannen wegen, openbare verlichting, kunstwerken; • Waterplan Opmeer. • Parkeerverordening gemeente Opmeer • Structuurvisie en bestemmingsplannen
Autonome ontwikkelingen/ trends	• Volume-uitbreidingen door nieuwe gebiedsontwikkelingen; • Omgevingswet. • Autonome groei van het verkeer • Overdracht wegen van HHNK naar de gemeente in 2021
Volumegegevens	• Beheer door Opmeer van 50 km wegen en 61.200 m² wateroppervlak.

Betrokkenheid verbonden partijen

Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking Westfriesland

Deze regeling ondersteunt voor de regio Westfriesland de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk en ambtelijk overleg, waaronder het portefeuillehouders overleg Verkeer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Economie (VVRE) en Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden (MADIVOSA).

Wat willen we bereiken?

- Behoud groen en openbare voorzieningen
- Goed onderhoud openbare ruimten
- Een fietsverbinding vanuit Hoogwoud richting De Veken

- Een duurzaam veilige inrichting van de N241 met behoud van de stedenbouwkundige kwaliteit van en het leefklimaat in de hoofdkern Opmeer en het voorkomen van onnodige kap van groen.
- Faciliteren van elektrisch rijden

Wat gaan we ervoor doen?

Onderhoud wegen

Voor de onderhoudswerkzaamheden wegenbeheer 2020 wordt een operationele plan opgesteld. De onderhoudsprogramma's voor de infrastructuur worden opgesteld en uitgevoerd na voorafgaande inspecties.

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid en bereikbaarheid worden uitgewerkt in het nieuwe Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan (GVVP) Opmeer. Elektrisch rijden wordt hierin opgenomen.

Reconstructie N241

De provincie Noord-Holland heeft een plan opgesteld tot verbetering van de N241 deel tussen het Verlaat en de A7 inclusief de aanpak van de kruisingen Pade en Middelweg-Breestraat. Het belangrijkste uitgangspunt in de aanpak van 'de A.C. de Graafweg' is het verbeteren van de veiligheid en doorstroming over de volledige 12 kilometer. In 2019 zijn de voorbereidingen voor het verleggen en vervangen van kabels en leidingen gestart. In 2020/2021 is de uitvoering van de wegwerkzaamheden. De gemeente Opmeer is bij dit onderzoek en de genoemde werkzaamheden betrokken waarbij wordt aangedrongen op behoud van het groen en een goed woon- en leefklimaat langs de weg. Een fietsverbinding vanuit Hoogwoud richting De Veken wordt meegenomen bij de aanpassing van de kruising N241- Middelweg.

Overdracht wegen buitengebied

Er wordt al enkele jaren gesproken met Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) over overdracht van de wegen in het buitengebied aan de gemeente. In de 7 Westfriese gemeenten heeft HHNK circa 510 km aan wegen. Het doel is te komen tot een eenduidige beheersituatie. Om die reden hebben HHNK en de 7 Westfriese gemeenten op 10 juli 2017 een intentieovereenkomst gesloten. Betrokken wegbeheerders willen hiermee binnen twee jaar afspraken maken om te komen tot de overdracht van het wegbeheer van de betreffende wegen van HHNK aan de gemeenten. Besluitvorming over een plan van aanpak moet in 2019 plaats vinden, de feitelijke overdracht is gepland op 1-1-2021.

Reconstructie N 239

De provincie Noord-Holland gaat de N239 reconstrueren waarbij er een rotonde aangelegd wordt op het kruispunt met de Zuiderzeestraat.

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 2. Wegen en water	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	1.310.671	1.584.025	1.183.606	400.419
Baten	45.223	29.300	29.300	-
Totaal saldo voor bestemming	1.265.448	1.554.725	1.154.306	400.419
Reserve dotaties	52.315	8.125	158.716	150.591-
Reserve onttrekkingen	362.235	430.998	185.093	245.905-
Totaal saldo na bestemming vóór ombuigingen	955.528	1.131.852	1.127.929	3.923
Door het college van B&W voorgestelde ombuigingen (zie bijlage 2, programma 2)	-	-	102.837	102.837-
Totaal saldo na bestemming ná ombuigingen	955.528	1.131.852	1.025.092	106.760

Wat mag het kosten ?	Programma 2. Wegen en water			
Taakveld 2.1 - Verkeer en vervoer	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	1.229.337	1.371.735	999.871	371.864
Baten	42.688	26.800	26.800	0
Saldo	1.186.649	1.344.935	973.071	371.864
Taakveld 2.2 - Parkeren	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0
Taakveld 2.3 - Recreatieve havens	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0
Taakveld 2.4 - Economische havens en waterwegen	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	81.334	212.290	183.735	28.555
Baten	2.535	2.500	2.500	0
Saldo	78.799	209.790	181.235	28.555
Taakveld 2.5 - Openbaar vervoer	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0
Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	52.315	8.125	158.716	-150.591
Baten	362.235	430.998	185.093	-245.905
Saldo	-309.920	-422.873	-26.377	-396.496

Programma 3: Economie

Dit programma omvat het bevorderen van een evenwichtige economische structuur, het versterken van de economische bedrijvigheid, de samenwerking daarbij met het bedrijfsleven en de regionale en bovenregionale samenwerkingsverbanden en het uitvoeren van economische programma's.

De economische ambities in het Coalitieakkoord 2018 - 2022 zijn:

Ondernemen

- Bij planvorming van De Veken 4 de vestiging van detailhandel met groot winkelloppervlak mogelijk maken op zichtlocaties incl. kantoorfuncties.
- Opmeer houdt oog voor de levendigheid, toegankelijkheid en gezelligheid van de winkelcentra. Het is in dat kader van belang een langetermijnvisie te creëren ter voorkoming van leegstand. Bij dat onderzoek zal aandacht moeten worden besteed aan de bereikbaarheid en de samenwerking moeten worden gezocht met de winkeliersvereniging.
- Het contact tussen ondernemers/ winkeliers en gemeente vindt op regelmatige basis plaats in een jaarlijks overleg en door middel van bedrijfsbezoeken.

Agrarisch ondernemen

- Ter bevordering van de leefbaarheid van het platteland wordt gezien of planologische regels met betrekking tot agrarisch gebruik waar mogelijk kunnen worden verruimd zodat bijvoorbeeld recreatieve nevenactiviteiten en of zorgfuncties kunnen worden ontplooid.
- Arbeidsmigranten worden indien mogelijk ter plaatse van het agrarisch bedrijf waar het werk wordt aangeboden gehuisvest.
- Leegstaande agrarische bebouwing vraagt om oplossingen. Indien initiatieven zich aandienen voor gewijzigd gebruik moet goed worden gekeken naar de mogelijkheden. Met name het behoud van stolpen in het landschap is van belang.

Beleidskaders	• Structuurvisie gemeente Opmeer (gemeenteraad 19 september 2012); • Structuurschets Westfriesland (gemeenteraad 2 februari 2017) • Regionale Detailhandelsvisie Westfriesland (raad 17 maart 2016).
Autonome ontwikkelingen/ trends	• Hoogconjunctuur; • Meer internetaankopen; • Terugdringen overaanbod aan winkelvoorzieningen en aanbod van bedrijventerreinen.
Volumegegevens	• 3 bedrijventerreinen (De Veken, Westerboekeweg, Wijzend); • 2 dorpscentra; • 1 weekmarkt en 2 jaarmarkten.

Betrokkenheid verbonden partijen

Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking Westfriesland

Deze regeling ondersteunt voor de regio Westfriesland de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk en ambtelijk overleg, waaronder het portefeuillehouders overleg Verkeer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Economie (VVRE) en Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden (MADIVOSA).

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord (NHN)

Het Ontwikkelbedrijf NHN is een uitvoeringsorganisatie van gemeenten in Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland. Het heeft drie 'kernactiviteiten': het Ondernemersloket, regiomarketing en de verbetering van het vestigingsklimaat.

Ontwikkelingsmaatschappij De Veken 3 CV en Ontwikkelingsmaatschappij De Veken 4 CV

In deze commanditaire vennootschappen werkt de gemeente Opmeer samen met Scholtens Projecten BV te Wognum bij de ontwikkeling van de bedrijventerreinen De Veken 3 en De Veken 4.

Wat willen we bereiken?

Het in stand houden en versterken van een aantrekkelijk vestigings- en verblijfsklimaat voor het bedrijfsleven door zorg te dragen voor: goede bereikbaarheid van bedrijven (ook digitaal), een breed aanbod van voorzieningen en producten, het voorkomen van langdurige leegstand van bedrijfspanden en attractieve centra met een goed productenaanbod.

Wat gaan we ervoor doen?

Markten

In overleg met de marktkoopliden en de winkeliersvereniging en CVAH worden promotionele activiteiten ondernomen om de publieke belangstelling en de bekendheid van de markt te behouden. Naast de weekmarkt, worden door ondernemers twee jaarmarkten georganiseerd.

Bedrijventerreinen

De invulling van het bedrijventerrein De Veken fasen 3 en 3+ vordert. Fase 3 is definitief ingericht en wordt in eigendom en beheer gebracht bij de gemeente Opmeer. In de fasen 3 en 3+ is nog ca. 1 ha uitgeefbaar. In juni 2018 is een regionaal convenant werklocaties Westfriesland ondertekend. Met het sluiten van dit convenant maken we afspraken over de planning, programmering en herstructurering van bedrijventerreinen in de regio. In dit convenant is de ontwikkeling van De Veken 4 fase 1 als mogelijkheid opgenomen. Voor de ontwikkeling van De Veken 4 fase 1 is een Nota van Uitgangspunten in voorbereiding. Deze wordt in het eerste kwartaal 2020 voorgelegd aan de raad. Verder wordt in 2020 gewerkt aan het opstellen van het bestemmingsplan voor deze fase 1 van het plan De Veken 4 (5.2 ha netto). De exploitatie van genoemde terreinen is/komt in handen van De Veken 3 CV en/of De Veken 4 CV. Deze ontwikkelingsmaatschappijen doen jaarlijks verslag over hun activiteiten. De grond-exploitatieopzetten voor deze ontwikkelingen worden jaarlijks herzien en ter kennis van de raad gebracht (zie verder ook de paragraaf Grondbeleid).

De regio's Noord-Holland Noord en Westfriesland hebben veel ambitie op het gebied van duurzame energie. De energietransitie is dan ook een economisch speerpunt van de regio's, waaronder

verduurzaming van de bedrijventerreinen. Het realiseren van toekomstbestendig breedband is cruciaal voor de leefbaarheid en het vestigingsklimaat in het buitengebied. Er is een samenwerkingsovereenkomst getekend met FiberNH om deze breedbandinfrastructuur (glasvezel) te verwezenlijken in de buitengebieden. De vraagbundelingscampagne is met succes afgerond en in het voorjaar 2019 is gestart met de glasvezelaanleg. Op het bedrijventerrein De Veken is de vraagbundelingscampagne met succes afgerond en is een glasvezelnetwerk aangelegd. Op het bedrijventerrein Westerboekelweg zal de belangstelling voor glasvezel worden onderzocht.

Lokale en regionale samenwerking

Elk jaar vindt er minimaal één overleg plaats met de Commissie Midden & Kleinbedrijf Opmeer, waarin vertegenwoordigers van de winkeliersverenigingen en ondernemersverenigingen van Opmeer en Hoogwoud zitting hebben. Het overleg richt zich op informatie-uitwisseling en advisering. Periodiek organiseert het college een bedrijfsbezoek bij een Opmeers bedrijf waarmee bestuurlijke contacten met de bedrijvensector worden onderhouden. De gemeente Opmeer is vertegenwoordigd op de bijeenkomsten van de Ondernemersvereniging Midden West-Friesland. Tevens organiseert de gemeente samen met het Ontwikkelingsbedrijf NHN bedrijfsbezoeken met het doel de dienstverlening aan de ondernemers te verbeteren.

Pact van Westfriesland 7.1

In 2019 zijn de Westfriese raden akkoord gegaan (intentieverklaring) met de aanpak van het Pact van WF 7.1. Volgens planning wordt begin volgend jaar een uitvoeringsprogramma aan de raden voorgelegd.

Samen met raadsleden en stakeholders worden ambities uitgewerkt binnen zes thema's: Wonen en leefbaarheid, Energietransitie en klimaatadaptie, Onderwijs en arbeidsmarkt, Vrije tijd (leisure), Ondernemen en economie en Zorg en sociaal domein

Samenwerking Holland boven Amsterdam 2040

De regio Noord-Holland Noord heeft het ambitiedocument 'Holland boven Amsterdam 2040' vastgesteld. Hieraan wordt een regionaal uitvoeringsprogramma 2020-2024 gekoppeld. Het Ontwikkelingsbedrijf wordt als uitvoeringsorganisatie ingezet om deze regionale ambities samen met de gemeenten te realiseren. Daarbij worden vier speerpuntsectoren onderscheiden: agri & food, energie, water en toerisme. De focus ligt op de energietransitie. Per speerpuntsector is het perspectief in 2040 beschreven en is een opgave bepaald hoe deze te bereiken. Voor de realisatie van de gestelde doelen wordt een programmabureau ingesteld. Over de bekostiging van dit bureau wordt aan de samenwerkende gemeenten een voorstel gedaan.

Ontwikkelingsbedrijf NHN

Het Ontwikkelingsbedrijf NHN richt zich op drie kernactiviteiten: het Ondernemersloket, de regiomarketing en de verbetering van het vestigingsklimaat. Op basis van het meerjarenplan wordt elk jaar een jaarplan opgesteld. Wij zien toe op de uitvoering van het Jaarplan Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord 2020. Het Ontwikkelingsbedrijf verzorgt de gebruikelijke activiteiten zoals het beheren van de bedrijvenmonitor, het bedrijvenloket en het verzorgen van de acquisitie. Daarnaast heeft het Ontwikkelingsbedrijf een adviseursrol of trekkersrol voor verschillende projecten (o.a. die voorkomen op de REA), bij HIRB-aanvragen en bij de totstandkoming en uitvoering van het Regionaal Convenant Werklocaties West-Friesland.

<i>Naam indicator:</i>	<i>Eenheid:</i>	<i>Waarde Opmeer:</i>	<i>Gemiddelde waarde gemeenten <25.000 inw.</i>	<i>Bron:</i>
Functiemenging	Verhouding tussen banen en woningen in %	50,2	52,8	LISA (2018)
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	128,1	125	LISA (2018)

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 3. Economie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	98.423	141.012	1.335.135	1.194.123-
Baten	2.005.359	383.085	1.463.646	1.080.561
Totaal saldo voor bestemming	1.906.936-	242.073-	128.511-	2.274.684-
Reserve dotaties	1.336.970	237.390	116.528	120.862
Reserve onttrekkingen	1.293.861	37.980	22.980	15.000-
Totaal saldo na bestemming vóór ombuigingen	1.863.827-	42.663-	34.963-	7.700-
Door het college van B&W voorgestelde ombuigingen (zie bijlage 2, programma 3)	-	-	19.843	19.843-
Totaal saldo na bestemming ná ombuigingen	1.863.827-	42.663-	54.806-	12.143

Wat mag het kosten ?	Programma 3. Economie			
Taakveld 3.1 - Economische ontwikkeling	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	73.859	79.047	69.126	9.921
Baten	9.288	12.000	12.000	0
Saldo	64.571	67.047	57.126	9.921
Taakveld 3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	12.951	49.980	1.253.275	-1.203.295
Baten	1.924.849	307.551	1.388.112	1.080.561
Saldo	-1.911.898	-257.571	-134.837	-122.734
Taakveld 3.3 - Bedrijfscontacten en -regelingen	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	11.613	11.985	12.734	-749
Baten	10.191	13.250	13.250	0
Saldo	1.422	-1.265	-516	-749
Taakveld 3.4 - Economische promotie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	0	0	0	0
Baten	61.031	50.284	50.284	0
Saldo	-61.031	-50.284	-50.284	0
Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	1.336.970	237.390	116.528	120.862
Baten	1.293.861	37.980	22.980	-15.000
Saldo	43.109	199.410	93.548	105.862

Programma 4: Onderwijs

	<i>Binnen dit programma wordt waarde gehecht aan de zorg voor de onderwijshuisvesting, de zorg voor leerlingenvervoer, het ontwikkelen van lokaal onderwijsbeleid en de uitvoering van de leerplichtwet.</i>
---	---

De ambities in het Coalitieakkoord 2018 - 2022 zijn:

- De locatiekeuze van de basisscholen in Spanbroek, Opmeer en Hoogwoud wordt heroverwogen. Er moeten slimme keuzes worden gemaakt in het kader van de bundeling van aanverwante functies binnen het IKC-concept;
- behoud van scholen in de kleine kernen.

Beleidskaders	• Wet op het Primair Onderwijs; • Wet Passend onderwijs; • Leerplichtwet; • Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs 2015; • Afspraken in het kader van het 'Op overeenstemming gericht overleg' (OOGO) met de schoolbesturen en de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en convenant VVE.
Autonome ontwikkelingen / trends	• Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en preventieve zorg; • Zorg in en om de school, waaronder passend onderwijs; • Huisvesting (IKC); • Regisseursrol voor de gemeente (onderwijsbegeleiding, achterstandenbeleid, leerplichtbeleid); • Verdere regionalisering leerplicht-toepassingen/protocollen (toepassingsmogelijkheden centrale leerlingenadministratie, aanpak voortijdig schoolverzuim); • Ontwikkeling Regionale Educatieve Agenda.
Volumegegevens	• Aantal openbare basisscholen: 3 (in Opmeer, Hoogwoud en Aartswoud); • Aantal lokalen openbaar basisonderwijs: 23; • Aantal leerlingen in schooljaar 2018- 2019 (peildatum 1-10-2018: De Akker (67), De Adelaar (149) en De Dubbele Punt (47); • Aantal bijzondere basisscholen: 4 (in Opmeer, Spanbroek, Hoogwoud en De Weere). • Aantal lokalen bijzonder basisonderwijs: 45; • Aantal leerlingen in schooljaar 2018-2019 (peildatum 1-10-2018): 't Ruimteschip (80), St. Bonifatius (318), St. Wulfram (161) en Petrus Canisius (85); • Aantal opgelegde Halt-processen-verbaal en positief uitgevoerd door de leerlingen (2018-2019):0; • Aantal afgegeven en lopende art. 15 LPW beschikkingen (schooljaar 2018-2019):0; • Aantal leerlingen op leerplichtspreekuur (schooljaar 2018-2019):19; • Aantal verzuimgesprekken gevoerd door leerplichtambtenaar 2018-2019)16; • Aantal afgegeven en lopende art 5b LPW beschikkingen (schooljaar 2018-2019):2; • Aantal casussen van leerlingen waarbij ook WIJkteam OpMEER of

	andere zorginstantie is betrokken (schooljaar 2018-2019): 21; • Aantal kinderen in nieuwkomersklassen PO (schooljaar 2018-2019): 6; • Aantal kinderen in VVE: gemiddeld 6 per schooljaar.
--	---

Wat willen we bereiken?

Het bevorderen van de kwaliteit van het onderwijs door:

- voorkomen en opheffen van leerachterstanden bij jonge kinderen door een structurele bijdrage voor VVE;
- onderwijs bieden aan nieuwkomers in het primair onderwijs;
- het op peil houden van de landelijke normen voortijdig schoolverlaters van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW);
- de zorgstructuur in het onderwijs te continueren door het subsidiëren van het schoolmaatschappelijk werk in het VO (voor PO is er inzet vanuit het WIJkteam OpMEER);
- vroegtijdige signalering van problemen door aansluiting van de zorgstructuur van het onderwijs bij het WIJkteam OpMEER;
- een bijdrage aan onderwijsbegeleiding ter ondersteuning van het achterstandenbeleid voor zorg en/of taal;
- regionale samenwerking ten behoeve van passend onderwijs;
- multifunctioneel gebruik van gebouwen/scholen door basisscholen, organisaties, instellingen en verenigingen op het gebied van zorg en welzijn;
- nieuwbouw van de basisscholen in Opmeer/Spanbroek en Hoogwoud in combinatie met het zgn. IKC-concept.

Wat gaan we er voor doen?

VVE en peuteropvang

Bij de peuteropvang wordt gewerkt aan de voorbereiding op de basisschool. Achterstanden kunnen hier vroeg gesignaleerd worden zodat er tijdig passende hulp kan worden aangeboden om onderwijsachterstanden zoveel mogelijk te voorkomen. Op basis van wetgeving wordt het aantal gesubsidieerde VVE-uren in de peuteropvanglocaties verhoogd. In 2019 is in verband hiermee het VVE-convenant geëvalueerd en zijn er nieuwe afspraken gemaakt over het voorkomen en terugdringen van onderwijsachterstanden tussen de gemeente, basisscholen, peuteropvang en GGD, die de VVE-indicaties afgeeft. Hierbij staan een goede samenwerking en overdracht tussen de peuteropvang en basisscholen centraal. In 2020 wordt gewerkt aan de uitvoering van de afspraken.

Primair onderwijs

In 2019 is de samenwerking tussen de gemeente Opmeer en het primair onderwijs verder versterkt. Er wordt in gezamenlijkheid gewerkt aan een ontwikkelagenda met drie tot vijf speerpunten. In de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) wordt deze ontwikkelagenda afgestemd en gemonitord. In het LEA zijn de schoolbesturen van stichting Allure en stichting Katholiek Onderwijs Westfriesland (SKO) vertegenwoordigd, evenals de besturen van de kinderopvanglocaties. Het LEA is geïntroduceerd als een instrument om het lokaal onderwijsbeleid vorm en inhoud te geven.

Huisvesting onderwijs

De gemeenteraad stemde op 6 juli 2017 in met de nieuwbouw van de basisscholen in Opmeer/Spanbroek en Hoogwoud in combinatie met het zgn. IKC-concept en stelde hiervoor een budget van maximaal € 14.355 miljoen beschikbaar. Op 5 juli 2018 heeft de gemeenteraad een plan van aanpak vastgesteld voor (aanvullend) onderzoek naar locaties voor IKC in Opmeer/Spanbroek en Hoogwoud. De gemeenteraad gaf naar aanleiding van dit op 11 juli 2019 het college de opdracht om de haalbaarheid te onderzoeken van realisatie van IKC Opmeer/Spanbroek op het HOSV A- + B-veld, het Besef-traject met de schoolbesturen en andere potentiële gebruikers af te ronden en te starten met het opstellen van de Programma's van Eisen. Op 11 juli 2019 heeft de gemeenteraad ook de kaders voor de locatie van IKC Hoogwoud vastgesteld. Uiterlijk in maart 2020 wordt definitief een besluit genomen over de locatie voor het IKC Opmeer/Spanbroek en de financiële consequenties van realisatie van beide IKC's. Na besluitvorming door de raad volgen de bestemmingsplanprocedures en de verdere stappen richting realisatie. De raad wordt periodiek op de hoogte gehouden over de voortgang.

Naam indicator	Eenheid:	Waarde Opmeer:	Gemiddelde waarde gemeenten <25.000 inw.	Bron:
Absoluut verzuim	Per 1.000 leerlingen	0,0	1,19	Ingrado (2017-2018)
Relatief verzuim	Per 1.000 leerlingen (wel ingeschreven maar ongeoorloofd afwezig) 5-18 jaar	14,39	17,09	Ingrado (2017-2018)
Voortijdige schoolverlaters	% deelnemers (12-23 jaar) aan het VO en MBO onderwijs	1,0	1,4	DUO (2017-2018)

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 4. Onderwijs	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	635.545	737.986	783.145	45.159-
Baten	62.427	57.112	97.340	-40.228
Totaal saldo voor bestemming	573.118	680.874	685.805	4.931-
Reserve dotaties	-	-	-	-
Reserve onttrekkingen	-	-	-	-
Totaal saldo na bestemming vóór ombuigingen	573.118	680.874	685.805	4.931-
Door het college van B&W voorgestelde ombuigingen (zie bijlage 2, programma 4)	-	-	48.822	48.822-
Totaal saldo na bestemming ná ombuigingen	573.118	680.874	636.983	43.891

Wat mag het kosten ?	Programma 4. Onderwijs			
Taakveld 4.1 - Openbaar (basis) onderwijs	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	18.359	19.681	21.601	-1.920
Baten	0	0	0	0
Saldo	18.359	19.681	21.601	-1.920
Taakveld 4.2 - Onderwijshuisvesting	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	144.390	156.948	155.979	969
Baten	0	2.171	2.171	0
Saldo	144.390	154.777	153.808	969
Taakveld 4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	472.796	561.357	605.565	-44.208
Baten	62.427	54.941	95.169	40.228
Saldo	410.369	506.416	510.396	-3.980
Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

	<i>Opmeer is een aantrekkelijke gemeente waar het goed wonen, werken, leven en recreëren is. Ook in de toekomst willen we dat blijven met een heldere identiteit van de gemeente en de verschillende gemeenschappen en kernen. We willen er voor zorgen dat Opmeer zich duurzaam ontwikkelt, met leefbaarheid en kwaliteit als belangrijke maatstaven.</i>
---	---

De ambities in het Coalitieakkoord 2018 - 2022 zijn:

- Sport dient voor iedereen toegankelijk te zijn en dichtbij huis worden beoefend;
- Sportvelden en accommodaties worden daarnaast onderhouden in goed overleg met verenigingen;
- Met gebruikmaking van de zogenoemde één-derde regeling worden investeringen van sportverenigingen ondersteund;
- De komende vier jaar wordt de bovenlaag van de kunstgrasvelden vervangen. In dat geval wordt onderzocht of deze kan worden hergebruikt voor bestaande trapveldjes in de woonwijk. Lukt dat niet dan wordt gekeken of er nieuwe kunstgrasveldjes kunnen worden aangelegd;
- Opmeer stimuleert dat sportvelden worden verlicht met ledverlichting;
- Het is zaak te bezien of de openbare ruimte beter kan worden ingericht voor buitensport;
- Trapveldjes en speelvoorzieningen moeten in voldoende mate aanwezig zijn;
- Evenementen binnen onze gemeente worden breder onder de aandacht gebracht;
- Gemeente Opmeer faciliteert de samenwerking tussen scholen en culturele instellingen;
- Vrijwilligersorganisaties worden met deskundigheidsbevordering ondersteund;
- Opmeer wil een groene gemeente blijven met een goede afstemming van openbare voorzieningen in de openbare ruimte;
- Er wordt gestreefd naar een goede kwaliteit en goed onderhoud van onze openbare ruimte;
- Voor Opmeer willen we naar een situatie waarin de lokale samenleving voor iedereen ingericht en geschikt is. Zodat eenieder ongeacht welke beperking en ongeacht welke leeftijd op een volwaardige wijze kan meedoen in de samenleving;
- Ontspanning voor jongeren moeten goed worden afgestemd op de wensen en denkwijze van jongeren;
- Bestaande jongerenverenigingen worden niet geconfronteerd met bezuinigingen.

Beleidskaders	• Algemene Subsidieverordening gemeente Opmeer; • Algemene regels en specifieke beleidsregels behorend bij de Algemene Subsidieverordening; • Nota Sociaal Domein gemeente Opmeer 2016-2020; • Verordening voorzieningen huisvesting' onderwijs gemeente Opmeer 2015; • Gemeentelijk tarievenbeleid; • Beleidskader 'Cultuureducatie Opmeer'; • Convenant bibliotheekwerk 2018-2019; • Nota Blijvende speelruimte! (2015); • Regionale Economische Agenda Westfriesland; • Groenbeleidsplan 2018-2021;
----------------------	---

	• Algemeen Plaatselijke Verordening Opmeer; • Gedragscode flora en fauna bestendig beheer 2016-2020; • Gedragscode flora en fauna ruimtelijke ontwikkeling en inrichting 2016-2020.
Autonome ontwikkelingen/ trends	• Brede Impuls Combinatiefuncties; • Natuur- en Recreatieplan Westfriesland; • Agenda Toerisme Westfriesland 2016-2019; • Pact van Westfriesland; • Regionale Economische Agenda Westfriesland; • Subsidiering door de provincie Noord-Holland van recreatieve projecten; • Subsidiering door Recreatieschap Westfriesland van recreatieve projecten op basis van uitvoeringsprogramma Natuur- en Recreatieplan.
Volumegegevens	Gemeentelijke voorzieningen: <u>Sport</u> • 10 natuur- en 2 kunstgrasvoetbalvelden; • 2 verharde handbalvelden; • 1 kunstgrashockeyveld; • 1 beachveld; • 1 oefenbak voor de paardensport; • 4 jeu de boulesbanen; • 2 natuurijsbanen; • 1 openlucht zwembad; • 39 speelplekken (inclusief 1 natuurspeeltuin, 1 no-probleemplek en 13 jongerenontmoetingsplekken) met in totaal 205 speeltoestellen; • 5 gymzalen; • 1 sporthal; • 1 multifunctionele accommodatie bestaande uit: dojo, jongerencentrum en werk/vergaderruimten jeugd- en jongerenwerk; <u>Cultuur</u> • 1 gebouw voor de bibliotheekvoorziening; • 1 gebouw voor de muziek- en beweegactiviteiten; • 19 kunstwerken (beeldende kunst) in openbare ruimte en in gemeentelijk eigendom); <u>Recreatie</u> • 8 informatieborden langs wandel- en/of fietsroutes; • 1 toeristisch overstappunt; • Bewegwijzerde fiets- en wandelroutes in dorpskernen en buitengebied; • 3 kanosteigers en 1 bootinlaatplek bij vaarroute De Gouw; • 1 passantensteiger, 1 bootinlaatplek en 3 camperplaatsen in Spanbroek; <u>Openbaar groen</u> • 59 ha openbaar groen (incl. sportvelden en begraafplaatsen).

Betrokkenheid verbonden partijen

Recreatieschap Westfriesland (RSW)

Het Recreatieschap is een gemeenschappelijke regeling die voor de Westfriesse gemeenten de belangen behartigt van openluchtrecreatie, natuur en landschap. Het Recreatieschap vervult een regierol voor de

realisatie van de ambities uit het Natuur- en Recreatieplan. Voor de uitvoering van het plan is een Uitvoeringsprogramma opgesteld. Het Recreatieschap voert dit plan samen met de zeven Westfriesse gemeenten en andere partijen binnen en buiten de regio uit. Het uitvoeringsprogramma van het Recreatieschap strekt zich uit tot en met 2020. Het Recreatieschap verwacht dat in de periode tot 2023 het bestaande beleid zal worden voortgezet en geen grote wijzigingen aan de orde zullen zijn.

Wat willen we bereiken?

Meedoen

Voor Opmeer willen we naar een situatie waarin de lokale samenleving voor alle inwoners ingericht en geschikt is, zodat iedereen op een volwaardige wijze meedoet aan de (Opmeerse) samenleving. Daarbij wordt gestreefd naar vitale leef-, werk- en woongemeenschappen.

Toerisme

We streven naar de bevordering van de groei van dag- en verblijfstoerisme in de regio en de verhoging van de bestedingen van de bezoekers.

Bibliotheekwerk

We streven naar een toekomstbestendig en innovatief bibliotheekwerk in de regio. Hiermee voldoen de gemeenten ook aan hun wettelijke verantwoordelijkheid op dit gebied. Op het gebied van de innovatie van de dienstverlening zijn vijf speerpunten geformuleerd. Centrale begrippen hierin zijn: zichtbaarheid, cultureel ondernemerschap en vraaggericht werken.

Openbaar groen

Wij streven (op basis van het Groenbeleidsplan 2018-2021) naar behoud van het groene karakter van de gemeente en naar een nog beter groenbeeld door omvormingen en renovaties; aandacht voor boomziekten (waarvan de essentaksterfte actief wordt gecontroleerd); handhaving en waar noodzakelijk en mogelijk uitbreiding van het groene karakter van het bebouwd gebied en de bedrijventerreinen; en een schone, verzorgde , gebruiksvriendelijke en veilige openbare omgeving. Bewoners worden actief betrekken bij inrichting en onderhoud van de openbare ruimte in de eigen omgeving.

Wat gaan we ervoor doen?

Voorzieningen

In 2019 zijn de kunstgrasvelden gekeurd en zijn enkele groot onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. De geplande vervanging van de bovenlaag kon hierdoor uitgesteld worden tot en met 2021. In 2020 zal de gemeente zich samen met de voetbalverenigingen oriënteren op de mogelijkheden voor een nieuwe bovenlaag.

De exploitatie- en huurovereenkomst van sporthal De Weijver loopt 21 augustus 2020 af. De gemeente zal het groot onderhoud van het gebouw en inventaris vanaf dat moment op zich nemen.

Aan de noordzijde van de woonwijk Heerenweide loopt een strook die ruimte biedt om buitensport te faciliteren. Hiervoor zijn al elementen in het voorlopige ontwerp aangebracht. Samen met inwoners en sportaanbieders wordt een definitief plan ontwikkeld.

In 2019 zijn de passantenplaatsen, camperplaatsen en bootinlaatplek in Spanbroek gerealiseerd en is de Wipbrug in werking gesteld. Het gebruik wordt in 2020 gemonitord en waar mogelijk worden verbeteringen doorgevoerd. In de vaarroute naar Verlaat zit nog één knelpunt; de brug bij Veenhuizen. Deze brug gaat in eigendom over naar de gemeente Opmeer zodra een definitief besluit is genomen over vervanging van de brug en de sloopwerkzaamheden worden gestart. Er ligt een voorlopig ontwerp voor een fiets-wandelbrug waarover met de omwonenden wordt gecommuniceerd.

Toerisme

Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord verzorgt de uitvoering van de destiniatiemarketing-organisatie 'Holland Boven Amsterdam'. In 2020 wordt een knoop doorgesneden door de Westfriesse gemeenten over de mogelijke opvolging van de Agenda Toerisme Westfriesland 2016-2019. De (regionale) opgaven op het gebied van toerisme en recreatie van het Pact van Westfriesland worden vertaald in een uitvoeringsprogramma, dat in 2020 wordt vastgesteld. Vervolgens wordt gestart met de uitvoering daarvan.

Cultuur

Om kinderen op een educatieve manier in aanraking te laten komen met cultuur doet de gemeente Opmeer in samenwerking de zeven Westfriesse gemeenten, de Blauwe Schuit en de basisscholen mee aan het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK). De projectperiode ervan loopt in december 2020 ten einde. In 2020 zal dan ook gekeken moeten worden naar een programma voor een nieuwe projectperiode.

Samen met de gemeenten Medemblik, Koggenland, Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland wordt een nieuw convenant bibliotheekwerk 2020-2021 opgesteld. Het doel is om tot een uniform aanbod van het maatschappelijk bibliotheekpakket (voorheen basispakket genaamd) te komen voor alle zes gemeenten. Op bestuurlijk niveau worden jaarlijks de prestatieafspraken en klanttevredenheidsonderzoeken geëvalueerd.

Openbaar groen

Omvormingsplan 2020.

Voor 1 januari 2020 wordt het omvormingsplan 2020 opgesteld. De bewoners worden bij de opzet van dit plan betrokken.

Eikenprocessierups

In 2019 zijn de eerste nesten van de eikenprocessierupsen geconstateerd. Er worden maatregelen genomen om uitbreiding te voorkomen.

Inrichtingsplannen

Heerenweide

Voor het woongebied Heerenweide wordt het gebied waarin de nieuwe woningen zijn opgeleverd woonrijp gemaakt. Hiertoe behoort ook de nieuwe aanplant van het openbaar groen.

De Veken

Op de Veken wordt weer een gedeelte woonrijp gemaakt waarbij ook de beplanting aangebracht wordt. Hier worden bomen geplant; i.v.m. de biodiversiteit en boomziekten wordt een meer gevarieerd bomenbestand gebruikt dan bij de vorige aanplantingen.

A.C. de Graafweg

Door de aanpassing van de A.C. de Graafweg wordt het groen op diverse plaatsen aangepast in overleg met provincie en bewoners. Ons college maakt zich zorgen over deze aanpassing en heeft daarover een zienswijze afgegeven op het provinciaal inpassingsplan. Met een door de provincie op te stellen groenplan zal onze inzet zijn op behoudt van een groene uitstraling aan de beiden zijden van de A.C. de Graafweg.

Waterschap

De intentie is dat de gemeente waterschapswegen per 1 januari 2021 overneemt van het waterschap. De overname wordt verder voorbereid in 2020.

<i>Naam indicator:</i>	<i>Eenheid:</i>	<i>Waarde Opmeer:</i>	<i>Gemiddelde waarde gemeenten <25.000 inw.</i>	<i>Bron:</i>
Niet-sporters	%	45,3	48,8	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM, om de 4 jaar, 2016 meest recent)

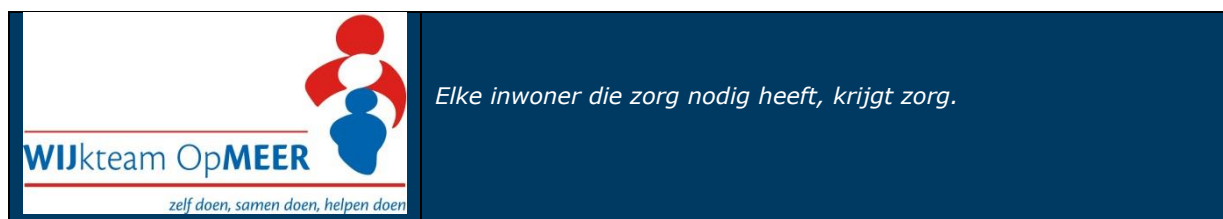
Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	2.792.504	2.618.185	2.690.139	71.954-
Baten	815.843	357.758	360.487	2.729
Totaal saldo voor bestemming	1.976.661	2.260.427	2.329.652	74.683-
Reserve dotaties	50.798	50.798	50.798	-
Reserve onttrekkingen	-	199.530	186.384	13.146-
Totaal saldo na bestemming vóór ombuigingen	2.027.459	2.111.695	2.194.066	82.371-
Door het college van B&W voorgestelde ombuigingen (zie bijlage 2, programma 5)	-	-	88.258	88.258-
Totaal saldo na bestemming ná ombuigingen	2.027.459	2.111.695	2.105.808	5.887

Wat mag het kosten ?	Programma 5. Sport, cultuur en recreatie			
Taakveld 5.1 - Sportbeleid en activering	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	166.005	175.535	170.618	4.917
Baten	29.971	32.900	37.000	4.100
Saldo	136.034	142.635	133.618	9.017
Taakveld 5.2 - Sportaccommodaties	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	691.833	721.685	712.378	9.307
Baten	178.795	167.181	165.810	-1.371
Saldo	513.038	554.504	546.568	7.936
Taakveld 5.3 - Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	476.834	252.763	264.542	-11.779
Baten	11.481	25.010	25.010	0
Saldo	465.353	227.753	239.532	-11.779
Taakveld 5.4 - Musea	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	55.564	45.170	53.246	-8.076
Baten	18.749	24.346	24.346	0
Saldo	36.815	20.824	28.900	-8.076
Taakveld 5.5 - Cultureel erfgoed	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0
Taakveld 5.6 - Media	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	324.036	327.985	327.985	0
Baten	69.726	68.326	68.326	0
Saldo	254.310	259.659	259.659	0
Taakveld 5.7 - Openbaar groen en openluchtrecreatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	1.078.231	1.095.047	1.161.370	-66.323
Baten	507.121	39.995	39.995	0
Saldo	571.110	1.055.052	1.121.375	-66.323
Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	50.798	50.798	50.798	0
Baten	0	199.530	186.384	-13.146
Saldo	50.798	-148.732	-135.586	-13.146

Programma 6: Sociaal domein

De ambities in het Coalitieakkoord 2018 - 2022 zijn:

- Schuldenproblematiek, de opvang van verwarde personen en kinderen die in kwetsbare situaties verkeren zijn actuele onderwerpen die blijvend aandacht verdienen. Deze onderwerpen kunnen niet los van elkaar worden gezien en vragen om een integrale benadering. De inzet vanuit Opmeer zal, in samenwerking met maatschappelijke organisaties, gericht dienen te zijn op vroegtijdige signalering en preventie. Er is een duidelijke visie op deze samenhangende problematiek gewenst.
- De wijksteunpunten hebben een zorgsteunfunctie en zijn hét informatieloket voor diverse vragen op gebied van welzijn, wonen en zorg. Er wordt niet bezuinigd op wijksteunpunten en in de vorige raadsperiode opgelegde bezuinigingen aan wijksteunpunten worden herzien in relatie tot de huidige en nieuwe ontwikkelingen.
- Wij streven naar een gemakkelijk bereikbaar wijkteam, waar je laagdrempelig en dichtbij terecht kunt voor vragen en ondersteuning over alle zorgvragen. Hierbij is een goede onafhankelijke cliëntondersteuning van belang.
- Het streven is om senioren in staat te stellen langer zelfstandig te laten wonen. Belangrijk zijn ook de dagbehandeling en dagbesteding voor minder vitale en kwetsbare ouderen en mogelijk ook andere specifieke doelgroepen.
- Onderzocht moet worden of de drempel voor armoedebestrijding kan worden verlaagd door het aanstellen van een vertrouwens-/ contactpersoon binnen de gemeente

Beleidskaders	• Nota sociaal domein 2016-2020 • Jeugdwet 2015; • Wet maatschappelijke ondersteuning (wmo)2015; • Verordening, Beleidsregels en Besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Opmeer 2020; • Verordening, beleidsregels Jeugdzorg; • Uitvoeringskader inkoop sociaal domein Westfriesland 2019-2021 • Beleidsregels bijzondere bijstand; • Wet langdurige zorg (Wlz); • Participatiewet; • Inkomensvoorzieningen Ioaw en Ioaz; • Besluit bijstandverlening zelfstandigen (bbz); • Beleidsplan, verordeningen en beleidsregels WerkSaam West-Friesland; • Wet Educatie en Beroepsonderwijs (volwasseneneducatie); • Regionaal beleidskader schuldhulpverlening 2017-2020; • Regionale toekomstvisie maatschappelijke opvang en beschermd wonen; • Huisvesting Taakstelling Vergunninghouders.
Autonome ontwikkelingen / trends	• Transformatie van zwaardere zorg naar lichtere zorg; • Aandacht voor eigen kracht en netwerk (stimulering zelfredzaamheid en participatie); • Innovatie (efficiëntere en goedkopere zorg door nieuwe producten, werkwijzen)

	en samenwerkingsvormen); - Ambulantisering van zorg (d.w.z. afbouw van zorgverlening in instellingen); - Intensivering aanpak seksueel en huiselijk geweld middels Veilig thuis, MDA++, Meldcode, verwijsindex; - Wijziging inkoopstrategie naar resultaatgerichte benadering. - Wijziging wet gemeentelijke schuldhelpverlening 2020 - Nieuwe wet inburgering per 1-1-2021																														
Volumegegevens	<i>Jeugdwet:</i> Aantal kinderen/jongeren (per 1-1-2019) tot 18 jaar in Opmeer: 2.476. <i>Wmo:</i> Aantal mensen dat één of meer hulp bij huishouden voorziening had <table><tr><td></td><td>2018</td><td>2017</td></tr><tr><td>HbH</td><td>247</td><td>241</td></tr></table> Aantal mensen dat één of meer begeleidingsvoorziening had <table><tr><td></td><td>2018</td><td>2017</td></tr><tr><td>BEGELEIDING</td><td>89</td><td>93</td></tr></table> Aantal mensen dat één of meer woonvoorziening had <table><tr><td></td><td>2018</td><td>2017</td></tr><tr><td>WOON</td><td>70</td><td>63</td></tr></table> Aantal mensen dat één of meer vervoersvoorziening had <table><tr><td></td><td>2018</td><td>2017</td></tr><tr><td>VERVOER</td><td>175</td><td>148</td></tr></table> Aantal mensen dat één of meer rolstoelvoorziening had <table><tr><td></td><td>2018</td><td>2017</td></tr><tr><td>ROLSTOELEN</td><td>109</td><td>99</td></tr></table> <i>Participatiewet:</i> Stand op 31-03-2019 volgens WerkSaam West-Friesland: Aantal Wwb-uitkeringen: 75 Aantal Ioaw-uitkeringen: 0 Aantal Ioaz-uitkeringen: 0		2018	2017	HbH	247	241		2018	2017	BEGELEIDING	89	93		2018	2017	WOON	70	63		2018	2017	VERVOER	175	148		2018	2017	ROLSTOELEN	109	99
	2018	2017																													
HbH	247	241																													
	2018	2017																													
BEGELEIDING	89	93																													
	2018	2017																													
WOON	70	63																													
	2018	2017																													
VERVOER	175	148																													
	2018	2017																													
ROLSTOELEN	109	99																													

Betrokkenheid verbonden partijen

WerkSaam

WerkSaam Westfriesland, een gemeenschappelijke regeling, is een samenwerkingsverband tussen de zeven Westfriese gemeenten en voert de taken die voortkomen uit de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) uit. Deze taken richten zich op het bemiddelen van verschillende doelgroepen naar werk. Het gaat om mensen met een Wsw-dienstverband of beschut werk, bijstandsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden. WerkSaam heeft als hoofddoelstelling zorg te dragen voor het zo snel mogelijk werkzoekenden aan passend werk te helpen en het bedienen van werkgevers die op zoek zijn naar

(tijdelijke) arbeidskrachten. Is werk nog niet mogelijk, dan verstrekt WerkSaam (tijdelijk) een uitkering. De bijzondere bijstand, onderdeel van de participatiewet, is bij de afzonderlijke gemeenten gebleven.

Medio 2018 is het beleidsplan 2018-2021 van Werkzaam Westfriesland vastgesteld, waarin de volgende drie uitgangspunten worden gehanteerd: het beperken van de instroom; het ontwikkelen van cliënten; het bevorderen van de uitstroom (naar betaald werk).

In 2020 krijgt een aantal ambities extra aandacht: het zoveel mogelijk cliënten aan het werk helpen door betere aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en omscholing van cliënten. Daarbij zal WerkSaam werkgevers ook adviseren op het gebied van personele vraagstukken en ondersteunen bij werving en selectie; het verbeteren van de interne re-integratieactiviteiten door o.a. een evaluatie van de leerwerkbedrijven en het businessmodel interne re-integratieactiviteiten; de doorontwikkeling van data gestuurd werken (WerkSaam werkt samen met de Vrije Universiteit aan een datalab voor de arbeidsmarkt); handhaving om fraude van bijstand te voorkomen en daarmee de uitkeringslasten te beperken.

Wat willen we bereiken?

We streven naar optimale participatie, waardoor iedereen zo lang en zo zelfstandig mogelijk blijft wonen en zo actief mogelijk kan meedoen, door 1. een sociaal sterke gemeente te zijn waar iedereen zoveel mogelijk naar eigen vermogen of met hulp van de eigen omgeving volwaardig en zelfstandig hun problemen oplossen, 2. betaalbare, efficiënte en passende hulp, zorg en ondersteuning als dat nodig is.

Wat gaan we ervoor doen?

Toegang tot zorg

De Westfrieze gemeenten starten naar verwachting per 1 januari 2020 met resultaatgericht indiceren. Dat betekent een aanpassing in de wijze van indiceren door het WIJkteam OpMEER. Deze nieuwe werkwijze volgt uit de transformatievisie en de uitgangspunten die door de Westfrieze gemeenten zijn vastgesteld. De nieuwe manier van werken is ook aanleiding om nog kritischer naar de (nog steeds stijgende) uitgaven voor ondersteuning aan inwoners te kijken en mogelijkheden voor preventie te onderzoeken, om inzet van zwaardere vormen van ondersteuning te voorkomen.

Aanpak kindermishandeling en seksueel/huiselijk geweld

In 2018 is het visiedocument 'MDA++ in Westfriesland' vastgesteld. Op basis hiervan wordt een multidisciplinaire (netwerk)samenwerking tussen specialisten opgebouwd, waardoor gezinnen waarin sprake is van acute en/of structurele onveiligheid, beter en effectiever geholpen kunnen worden. De meerwaarde van MDA++ zit in de inhoudelijk gestuurde, gecoördineerde samenwerking en focus op gerichte specialistische inzet én in het werken volgens gefaseerde zorg, waarbij veiligheid voorop staat. In 2020 wordt gestart met een pilot om in de regio deze werkwijze visie in de praktijk te brengen.

Clïëntparticipatie Opmeer

In 2019 is het nieuwe model Clïëntparticipatie in Opmeer ontwikkeld en vastgesteld. Het model is bedoeld om vooraf resp. aan het begin van de ontwikkeling van plannen of beleid op het gebied van Wmo en lokaal armoedebeleid advies in te winnen bij ervaringsdeskundigen. Deze werkwijze wordt in 2020 in de praktijk gebracht en aan het eind van 2020 geëvalueerd.

Maatschappelijke opvang (MO) en beschermd wonen (BW)

Sinds 2018 werken de Westfriese gemeenten samen vanuit het regionaal beleidskader 'Herstel en participatie; Toekomstvisie kwetsbare inwoners 2018-2023'. In 2020 wordt verdere uitvoering gegeven aan de doordecentralisatie van Beschermd wonen en Maatschappelijk opvang voor (psychisch) kwetsbare inwoners.

Schuldhulpverlening en armoedebestrijding

De regelingen die de gemeente Opmeer heeft voor minima worden ook in 2020 beter en duidelijker onder de aandacht gebracht om de gevolgen van armoede bij kinderen te bestrijden. Dit wordt gecombineerd met de start van het project 'Vroeg eropaf'. Met 'Vroeg eropaf' krijgt de gemeente via een beveiligd systeem meldingen over betalingsachterstanden. Op basis van deze signalen kunnen inwoners gericht benaderd worden met een hulpaanbod om het ontstaan van problematische schulden te voorkomen. Bovendien kan er dankzij een integrale werkwijze ook op andere vlakken hulp geboden worden. Het project 'Vroeg eropaf' start in 2020.

Inburgering

Het huidige inburgeringsstelsel voldoet niet. Nieuwe vergunninghouders doen te lang over hun inburgering, het stelsel prikkelt niet om op het hoogst mogelijke niveau de Nederlandse taal te leren en de verbinding met participatie wordt onvoldoende gemaakt. Daarom is er een hervorming nodig en treedt naar verwachting op 1 januari 2021 de nieuwe wet inburgering in werking.

De wetwijziging leidt tot een grote stelselwijziging, waarbij de gemeente de regierol krijgt. De nieuwe wet inburgering legt meer de verbinding met activatie en participatie en raakt de Participatiewet, o.a. wat betreft het ontzorgen (financieel beheer gedurende 6 maanden) van statushouders.

In 2019 is een bestuursopdracht vastgesteld en opdracht gegeven aan de projectgroep inburgering om de consequenties van de nieuwe wet in kaart te brengen, te onderzoeken welke uitvoeringsscenario's er zijn en pilots uit te voeren om ervaringen op te doen met de nieuwe wet. In samenwerking met WerkSaam is in 2019 gestart met de pilot "Brede intake/PIP" (PIP = persoonlijk inburgeringsplan), die doorloopt oor in 2020. Waarschijnlijk start in 2020 nog een pilot 2020. Aan de hand van de resultaten van het onderzoek naar uitvoeringsscenario's en de pilot(s) in 2020 gestart met de inkoop en implementatie van taaltrajecten.

<i>Naam indicator:</i>	<i>Eenheid:</i>	<i>Waarde:</i>	<i>Gemiddelde waarde gemeenten <25.000 inw.</i>	<i>Bron:</i>
Banen	Aantal per 1000 inwoners in de leeftijd 15 tot 64 jaar	657,1	Niet bekend	LISA (2018)
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking	70,4	68,7	CBS (2018)
Jongeren met een delict voor de	% 12 t/m 21 jarigen	0,77	0,82	Verwey Jonker

rechter				Instituut - Kinderen in Tel (2015)
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners 18 jaar en ouder	13,0	20,6	CBS (2018)
Lopende re- integratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners 15 tot 64 jaar	27,5	15,9	CBS (2018)
Nieuwe re- integratie voorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners 15 tot 64 jaar	13,7	7,2	CBS (2018)
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	9,7	10,3	CBS (2018)
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	1,1	1,0	CBS (2018)
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	Niet van toepassing	0,5	CBS (2018)
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 1.000 inwoners	42	53	CBS (2018)

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 6. Sociaal domein	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	8.245.714	7.697.550	8.296.679	599.129-
Baten	2.192.589	1.620.599	1.620.617	18
Totaal saldo voor bestemming	6.053.124	6.076.951	6.676.062	599.147-
Reserve dotaties	391.570	-	-	-
Reserve onttrekkingen	345.992	257.416	67.416	190.000-
Totaal saldo na bestemming vóór ombuigingen	6.098.702	5.819.535	6.608.646	789.111-
Door het college van B&W voorgestelde ombuigingen (zie bijlage 2, programma 6)	-	-	459.304	459.304-
Totaal saldo na bestemming ná ombuigingen	6.098.702	5.819.535	6.149.342	329.807-

Wat mag het kosten ?	Programma 6. Sociaal domein			
Taakveld 6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	638.098	783.034	765.028	18.006
Baten	458.756	59.458	59.458	0
Saldo	179.341	723.576	705.570	18.006
Taakveld 6.2 - Wijkteams	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	371.731	530.208	395.970	134.238
Baten	10.353	0	0	0
Saldo	361.379	530.208	395.970	134.238
Taakveld 6.3 - Inkomensregelingen	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	1.956.665	2.165.730	2.175.912	-10.182
Baten	1.577.873	1.502.584	1.502.584	0
Saldo	378.792	663.146	673.328	-10.182
Taakveld 6.4 - Begeleide participatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	547.919	562.619	581.394	-18.775
Baten	7.221	0	0	0
Saldo	540.697	562.619	581.394	-18.775
Taakveld 6.5 - Arbeidsparticipatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0
Taakveld 6.6 - Maatwerkvoorzieningen WMO	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	396.849	469.552	487.789	-18.237
Baten	5.844	3.057	3.075	18
Saldo	391.005	466.495	484.714	-18.219
Taakveld 6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	1.155.258	1.185.558	1.197.509	-11.951
Baten	132.542	55.500	55.500	0
Saldo	1.022.715	1.130.058	1.142.009	-11.951
Taakveld 6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	2.424.402	1.505.289	2.168.790	-663.501
Baten	0	0	0	0
Saldo	2.424.402	1.505.289	2.168.790	-663.501

Taakveld 6.81 - Maatwerk geëscaleerde zorg 18+	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	104.394	162.841	186.150	-23.309
Baten	0	0	0	0
Saldo	104.394	162.841	186.150	-23.309
Taakveld 6.82 - Maatwerk geëscaleerde zorg 18-	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	650.399	332.719	338.137	-5.418
Baten	0	0	0	0
Saldo	650.399	332.719	338.137	-5.418
Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	391.570	0	0	0
Baten	345.992	257.416	67.416	-190.000
Saldo	45.578	-257.416	-67.416	-190.000

Programma 7: Duurzaamheid, volksgezondheid en milieu

Dit programma omvat de zorg voor de bescherming van de gezondheid van de bevolking, de zorg voor de bescherming van het milieu, de uitvoering van taken met betrekking tot afvalwater en de gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging.

De ambities in het Coalitieakkoord 2018 - 2022 zijn:

- Op het gebied van duurzaamheid volgt Opmeer de (actuele) landelijke ontwikkelingen. Aanbod en wens moeten op elkaar worden aangesloten. Samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen, regionale en landelijke partners realiseren we de (inter)nationale duurzaamheidsdoelstellingen, waaronder het terugbrengen van CO₂-uitstoot.
- Inwoners worden actief geïnformeerd over mogelijkheden op het gebied van duurzaamheid (stimuleren door te informeren). Samen met de regio creëren wij mogelijkheden voor iedere bewoner om energieneutraal te worden.
- Duurzame innovatieve ontwikkelingen en initiatieven kunnen rekenen op een faciliterende houding van de gemeente.
- Er wordt gestreefd naar verduurzaming van het woningbestand en vervoer. De mogelijkheden om het Woningbedrijf te laten investeren in duurzaamheid worden onderzocht. Het gebruik van fiets wordt gestimuleerd en de infrastructuur voor duurzaam vervoer (door o.a. realiseren van laadinfrastructuur).
- Duurzaamheidsinvesteringen komen in hoofdzaak ten goede van duurzaamheidsontwikkeling binnen de gemeente.
- Wij behartigen de belangen van de inwoners (door o.a. proactief te acteren in bestuurlijke overleggen) van Aartswoud bij het onderzoek naar een motorcrossbaan op 1,5 km afstand van Aartswoud door de gemeente Hollands Kroon.
- Eenzelfde proactieve houding hebben wij ten aanzien van de uitbreiding van Lelystad Airport. In gezamenlijkheid met de andere West-Friese gemeenten kan een standpunt worden ingebracht ter behartiging van de belangen van onze inwoners.
- Ingezet wordt op een betere stimulering van verwijdering van asbestdaken.

Beleidskaders	• Nota Sociaal Domein gemeente Opmeer 2016-2020; • Kadernota In control of alcohol en drugs Noord-Holland Noord 2016-2020; • Milieubeleidsplan Opmeer; • Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2022; • Grondstoffenplan; • Strategisch beleidsplan Omgevingsrecht Opmeer 2015-2019 (raad 5 feb. 2015); • VTH strategie 2020 Omgevingsdienst NHN • Pact van West-Friesland 7.1
Autonome ontwikkelingen/ trends	• Omgevingswet; • Verduurzaming en energietransitie, Landelijk

	Klimaatakkoord, Klimaatdoelstellingen Parijs; • Hergebruik van grondstoffen en transitie naar circulaire economie • Ontgroening en vergrijzing; • Areaaluitbreiding rioleringsstelsel door nieuwe gebiedsontwikkelingen;
Volumegegevens	• Inzameling huishoudelijk afvalstoffen bij ca 4900 huishoudens; • Beheer van 75 km vrijvervalriolering, 126 individuele behandelingsinstallaties afvalwater (IBA), 12 km rioolpersleiding; • 13 vergunningsplichtige en 420 meldingsplichtige inrichtingen milieubeheer. • Beheer van 3 openbare begraafplaatsen (totaal 1.04.34 ha); • Aantal kinderen/jongeren (per 31-12-2017) tot 18 jaar in Opmeer: 2.643;

Betrokkenheid verbonden partijen

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

De regeling is getroffen voor de uitvoering van en ondersteuning bij taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving

De taken, bedoeld in het eerste lid, betreffen in elk geval taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.

Deze regeling voert voor een deel de (gemeentelijke) milieutaken van de gemeente Opmeer uit.

GGD Hollands Noorden

GGD Hollands Noorden is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor 17 gemeenten in het noorden van de provincie Noord-Holland. De GGD richt zich op het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD heeft de werkzaamheden verdeeld in een aantal programma's:

1. Jeugd
2. Infectieziekten
3. Kwetsbare inwoners
4. Onderzoek, beleid en preventie
5. Veilig Thuis.

In 2020 wordt, naast de basis dienstverlening van de GGD specifiek aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- De GGD heeft de opdracht aan te sluiten bij de veranderende samenleving en de nieuwe taken en verantwoordelijkheden van gemeenten. Dit vraagt om continue verbetering en doorontwikkeling. De GGD zet in op flexibele en digitale dienstverlening, waarbij inwoners zelf meer regie voeren en waarbij de dienstverlening aansluit op de lokale situatie in het sociaal domein, onderwijs en de zorg.

- De komende jaren vindt een bestuurlijke herijking plaats. De koers voor deze herijking wordt bepaald door de wijziging van de gemeenschappelijke regeling in 2019, de evaluatie van de dienstovereenkomst Veilig Thuis en andere ontwikkelingen.
- De samenwerking tussen GGD en gemeenten krijgt onder andere vorm in gesprekken met gemeenteraden waar gezamenlijk wordt gekeken naar maatschappelijke opgaven en resultaatgebieden van de GGD.

Centraal Afvalverwerkingsbedrijf West Friesland

Het Lichaam is ingesteld voor het (doen) uitvoeren van het beleid over de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Het CAW is namens de deelnemende gemeenten aandeelhouder van de NV HVC.

Wat willen we bereiken?

- We willen het gebruik van fossiele brandstoffen beperken en een duurzame energievoorziening stimuleren. Doel is volledig energieneutraal in 2050.
- We gaan warmteplannen opstellen voor alle dorpen om in 2050 aardgasvrij te zijn.
- In 2035 willen we de gevolgen van klimaatverandering, zoals wateroverlast, verdroging en hittestress in de bebouwde omgeving onder controle hebben.
- In 2035 is de circulaire werkwijze in Opmeer een vanzelfsprekend uitgangspunt.

Wat gaan we ervoor doen?

Lokaal gezondheidsbeleid

Lokaal gezondheidsbeleid is gericht op voorkomen en aanpakken van gezondheidsproblemen. Hiermee is de verwachting dat hogere kosten voor o.a. zorg, WMO en participatie op een later moment kunnen worden voorkomen. In 2020 wordt een uitvoeringsplan voor lokaal gezondheidsbeleid opgesteld.

In het lokaal gezondheidsbeleid is de preventie van alcohol- en drugsgebruik door jongeren een belangrijke pijler. We zijn aangesloten bij het regionale uitvoeringsprogramma 'In control of alcohol en drugs Noord-Holland Noord'.

Afval-en grondstoffenbeheer

Naar verwachting vindt in 2020 de vaststelling van het gemeentelijk Grondstoffenplan (GGP) plaats, waarin eigen ambities en maatwerkkeuzes over de wijze van inzameling van huishoudelijk afval zijn ontwikkeld. Hierbij is rekening gehouden met de effecten op afvalscheiding, service en kosten. Dit beleid vormt de basis van de afspraken met HVC over de afvalinzameling en -verwerking in de komende jaren. Bij de planvorming zijn ontwikkelingen betrokken zoals een toename van de afvalstoffenbelasting, een verhoging daardoor van de verwerkingskosten, toenemende informatie- en servicebehoefte bij inwoners, opmars van nieuwe inzamelsystemen en Diftar, mondiale uitdagingen op gebied van circulaire economie en het tegengaan van plastic soep in rivieren en oceanen.

Nieuwe DVO afvalinzameling

Verder staat de afvalinzameling in 2020 in het teken van het werken met de nieuwe Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met HVC. Op basis van deze overeenkomst gelden aan de inzamelkant vaste tarieven (blijft risico HVC), maar krijgt de gemeente de werkelijke verwerkingskosten doorberekend. Hieronder vallen ook de inkomsten uit de landelijke vergoedingen voor inzameling,

sortering en verwerking van PMD (plastic, metalen, drankverpakkingen). Mee- en tegenvallers aan de verwerkingskant landen in deze aan gemeentezijde. De DVO is opgedeeld in een collectief deel voor alle CAW-gemeenten op basis van solidariteit (o.a. het beheer van de Afvalbrengrstations) en een maatwerk deel afhankelijk van de ambities van de betreffende gemeente.

Het rekenkameronderzoek heeft ertoe bijgedragen dat we zorgen voor een duidelijke onderbouwing en vastlegging van welke kosten worden doorberekend in de afvalstoffenheffing, de kostendekking en de opbouw van de hoogte van tarieven. Wij hanteren daarbij een kostendeckingspercentage van 100% (zie ook paragraaf 6 Lokale Heffingen)

Doel van dit traject is om met ondersteuning van Bureau Buiten tot een nieuwe, gedragen, marktconforme en transparante samenwerkingsovereenkomst voor de Westfriese gemeenten te komen waarmee de afvalinzameling na 2019 voor langere periode wordt belegd. Met genoemd maatwerk wordt onderzocht op welke wijze de inwoners kunnen worden beloond voor hun afvalscheiding.

Milieubeheer

Uitvoeringsprogramma Omgevingsbeleid 2020

Op basis van de doelstellingen en prioriteiten van het huidige beleid stellen we een uitvoeringsprogramma voor 2020 op. Deze wordt aan de raad aangeboden. Dit uitvoeringsprogramma vermeldt op hoofdlijnen welke instrumenten we rond het omgevingsrecht inzetten. Dit betreft niet alleen vergunningverlening, toezicht en handhaving op gebied van milieu, maar ook andere Wabo-taakvelden als bouwen en sloop, ruimtelijke ordening, brandveilig gebruik van bouwwerken en monumenten maken hiervan deel uit. Over de uitvoering van deze taken in 2019 wordt een jaarrapportage opgesteld en ter kennisneming aan de raad gegeven.

Ontwikkelingen Omgevingsdienst (OD) NHN

De activiteiten die de OD NHN in 2020 gaat uitvoeren staan in het Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, Specialisme en Advies 2020. Voor de productie per deelnemer in 2020 wordt een operationeel programma opgesteld. De geldende regionale VTH-strategie van gemeenten en provincie vormt het uitgangspunt voor de taken die in dit VTH-uitvoeringsprogramma zijn beschreven. Daarnaast worden ook de onderdelen Specialisme en Advies en Projecten in het VTH-programma opgenomen.

Verder komen in 2020 diverse onderwerpen uit de Kadernota van de RUD aan bod, zoals het onderzoek naar de voordelen en nadelen van outputgerichte financiering en de keuze daarin. Daarnaast is er aandacht voor het integrale onderzoek naar het meer of minder uitvoeren van milieutaken van de deelnemers en het onderzoek naar de integraliteit in het kader van de Omgevingswet. De aandachtsgebieden voor 2020 liggen vooral op de taakvelden asbest, duurzame energie en ketentoezicht.

Beleidsplan Fysieke Leefomgeving

Met het beleidsplan 'Fysieke Leefomgeving 2020-2023' wordt voorzien in de opvolging van het Strategisch beleidsplan omgevingsrecht 2019-2023, waarmee wordt voldaan aan de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). Het beleidsplan bevat (A) en maakt inzichtelijk (B):

A. de visie en de doelstellingen van de gemeente Opmeer over de bouw en het gebruik van bouwwerken en gronden, brandveiligheid, milieu- en duurzaamheidsthema's.

B. op welke wijze de preventie, vergunningverlening, het toezicht en de handhaving binnen de fysieke leefomgeving bijdraagt aan de gemeentelijke doelstellingen. Deze doelstellingen zijn deels verwoord in het beleidsplan zelf (voor bouwen en gebruik, brandveiligheid, milieu- en duurzaamheid), maar zijn ook

opgenomen in aanpalend beleid, zoals in bestemmingsplannen, beleid voor evenementen, gezondheid, veiligheid, beheer openbare ruimte en binnen het sociale domein.

Met het beleidsplan 'Fysieke Leefomgeving 2020-2023' willen we ook een stap zetten om te komen tot een omgevingsvisie. In het plan integreren we namelijk ook de visie en doelstellingen van de aan de Wabo aanpalende beleidsterreinen (o.a. gezondheid, evenementen, veiligheid en beheer openbare ruimte).

Klimaat en duurzaamheid

Gelijktijdig met het opstellen van het beleidsplan 'Fysieke Leefomgeving 2019-2023' wordt de koers en de aanpak van het gemeentelijk klimaat- en duurzaamheidsbeleid (en de samenhang met aanpalend beleid) voor de periode 2020-2023 alsook voor de jaren daarna uitgestippeld. Daarbij bestaat het voornemen om ook de klimaatdoelstellingen vanuit Parijs en het landelijke Klimaatakkoord te vertalen naar een lokale aanpak op het gebied van duurzaamheid. De focus ligt daarin op de energietransitie. Het biedt de mogelijkheid om met maatschappelijke partners en de gemeenteraad een nieuwe, realistische koers uit te stippelen om het werken aan een duurzaam Opmeer te versnellen met een uitvoeringsprogramma duurzaam Opmeer en een passend participatietraject.

Alvorens de route wordt verkend en de ambitie wordt bepaald, is van essentieel belang dat de opgave voor Opmeer inzichtelijk wordt gemaakt. Welk eindbeeld verwachten we van de energietransitie en wat is de samenhang tussen de verschillende onderdelen van de transitie, zoals warmte, zonne-energie, windenergie en biomassa?

Gevolgen nationale Klimaatakkoord

Op 28 juni 2019 heeft het kabinet het Klimaatakkoord gepresenteerd. In dit hoofdlijnenakkoord zijn veel voornemens voor een nieuw energie- en klimaatbeleid gepresenteerd. Het Nationale Klimaatakkoord richt zich hierbij op de periode tot 2030, waarin de broeikasgasemissie met ten minste 49% moet zijn gereduceerd ten opzichte van 1990, met een ambitie voor 55% reductie. Dit doel volgt uit de Europese vertaling van het Klimaatakkoord van Parijs. De ambitie voor een reductie van 55% volgt uit het Regeerakkoord van Rutte III.

In de komende drie jaar moeten alle voorbereidingen getroffen worden om vanaf 2021 grootschalig, planmatig en gebiedsgericht aan de slag te gaan met de verduurzaming en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving, met als doel te komen tot een bijna CO₂-neutrale gebouwde omgeving in 2050. In deze transitie krijgt de gemeente de regierol in de komende jaren.

In het voorgenomen gemeentelijk klimaat- en duurzaamheidsbeleid voor Opmeer wordt mede daarom uitgebreid aandacht besteed aan deze rol.

Transitievisie warmte

Naast deze opgave willen we met de warmtevisie, of transitievisie warmte, aan de slag. Deze visie wordt een belangrijk document voor alle gemeenten in de komende jaren. In dit document dient helder onderbouwd een keuze te worden gemaakt voor de warmtevoorziening van alle buurten in de gemeente, en te worden aangegeven welke wijken voor 2030 overstappen van aardgas naar een andere warmtevoorziening.

De consequenties van de warmtevisie zullen vervolgens op regioniveau worden getoetst aan de Regionale energiestrategie NHN (RES) en Westfries Energiekompas (WEK). De WEK/ RES vormen een belangrijke bouwsteen voor de transitie op gemeentelijk niveau.

Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord (RES NHN).

Vanuit het uitvoeringsprogramma Energieneutraal Westfriesland geeft de regio invulling aan de afspraak in het Klimaatakkoord om een Regionale Energiestrategie (RES) op te stellen. Westfriesland maakt onderdeel uit van de Regionale Energiestrategie NoordHollandNoord (RES NHN). In de RES maken regio's afspraken over de energievraag en de opwek van duurzame energie, de verdeling van duurzame warmtebronnen de benodigde opslag en energie-infrastructuur.

Alle 30 RES-regio's in ons land moeten uiterlijk 1 juni 2020 een concept-bod doen aan het Rijk. In deze concept-RES geeft onze RES-regio een uitwerking van hoe ze tot 2030 bijdraagt in de doelstellingen 'duurzame energieopwekking' en 'aardgasvrij maken van de bestaande bebouwing'. De 30 RES-en moeten gezamenlijk invulling geven aan de landelijke opgave van 35 TWh. Mocht dit niet gehaald worden dan volgt er een landelijke verdeling van de resterende opgave. Nadat het Rijk de concept-RES heeft geaccordeerd zal deze vervolgens verder uitgewerkt worden en geconcretiseerd in een definitief bod (RES 1.0). De RES 1.0 moet de RES-regio uiterlijk 1 maart 2021 aanleveren bij het Rijk.

Vanaf de ondertekening van het Klimaatakkoord heeft de RES-NHN tot 1 juni 2020 de tijd om tot een gedragen concept-RES te komen. Een zeer kort tijdbestek, waarin we ook een zorgvuldig participatieproces moeten doorlopen. Dat vraagt om een opdracht van de raad met heldere kaders, voorafgaand aan het proces. Met het vaststellen van de startnotitie geeft u opdracht om een RES NHN op te stellen. De kern van de startnotitie is beschreven in de bijlage 'Bestuurlijke samenvatting startnotitie', paragraaf 'Kaders voor de opdracht RES NHN van dit raadsvoorstel, betreffende de opdracht, het proces en de leidende principes. Ook stelt u daarmee de kaders vast hoe te komen tot de RES NHN. Tot slot geeft

Westfries Energiekompas

Westfriesland heeft in het Pact van Westfriesland 7.1 de ambitie vastgelegd om in 2040 energieneutraal te zijn. Dat betekent dat in 2040 de totale vraag even groot is als het aanbod aan duurzame energie. Dat is een forse opgave. Realisatie van deze ambitie vraagt zowel om het realiseren van grootschalige energiebesparing (het verminderen van de vraag) als om het zoeken naar mogelijkheden voor verduurzaming van het gebruik en het vergroten van het aanbod van energie.

Om deze ambitie te realiseren ontwikkelt de regio een uitvoeringsprogramma. Dit programma wordt onderdeel van het uitvoeringsprogramma Pact van Westfriesland 7.1. De hiervoor benodigde activiteiten voor de korte en lange termijn worden in de komende periode in samenwerking met bedrijven, maatschappelijke organisaties, raadsleden en inwoners uitgewerkt. Als eerste stap is een Westfries Energiekompas (WEK) ontwikkeld. Het kompas geeft richting aan de stapsgewijze ontwikkeling van het uitvoeringsprogramma voor een energieneutraal Westfriesland.

De WEK, en het uiteindelijke daaruit voortvloeiende uitvoeringsprogramma, bevat meer onderwerpen dan de RES. Er wordt niet alleen ingegaan op duurzame energie opwekking en de bestaande bebouwing. Ook de agrarische sector en andere bedrijvigheid komen aan de orde.

Gemeentelijk Vastgoed

Voor het gemeentelijk Woningbedrijf is een Beleidsplan Strategisch voorraadbeheer in voorbereiding. In dit plan zullen de duurzaamheidsambities worden opgenomen.

In het belang van de voorbeeldfunctie die de gemeente heeft, hebben we in de afgelopen jaren al stappen gezet in het verduurzamen van gemeentelijke accommodaties, het eigen woningbezit en de eigen bedrijfsvoering. De komende jaren gaan we hiermee door. Met nieuw beleid wordt gekeken worden op welke wijze verder op deze onderdelen verduurzaamd kan worden.

Riolering en waterzuivering

Binnen de regio Westfriesland wordt samengewerkt in de waterketen. De uit te voeren projecten staan in het programmaplan 2019-2020. Onderdeel van de werkzaamheden is de oplevering van de klimaatstresstest in het kader van het deltaprogramma Klimaatadaptatie. Deze stresstest start met het in beeld brengen van de kwetsbaarheden voor de vier thema's: wateroverlast, hitte, droogte en overstroming. Met inzicht in de kwetsbaarheden voor de vier thema's wordt inzicht verkregen in de klimaatopgave/klimaatadaptatie waarvoor wij staan. De klimaatopgave moet besproken worden met alle betrokken partijen en wordt uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma met maatregelen. Hierbij wordt aangegeven welke partij welke maatregelen zal uitvoeren.

Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) is in 2018 geactualiseerd voor de nieuwe planperiode 2019-2022. Voor de werkzaamheden aan de riolering zal een Operationeel programma riolering 2020 worden opgesteld. Dit programma wordt ter kennis gebracht van de commissie Ruimte.

<i>Naam indicator:</i>	<i>Eenheid:</i>	<i>Waarde Opmeer:</i>	<i>Gemiddelde waarde gemeenten <25.000 inw.</i>	<i>Bron:</i>
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	122.5	Geen gegevens	CBS (2017)
Hernieuwbare elektriciteit (uit zon, waterkracht, wind of biomassa gewonnen)	In %	17,9	Geen gegevens	RWS Kmo (2017)

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken:

Programma 7. Volksgezondheid	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	3.083.993	3.097.981	3.167.336	69.355-
Baten	2.835.994	2.814.656	2.960.881	146.225
Totaal saldo voor bestemming	247.999	283.325	206.455	215.580-
Reserve dotaties	-	-	-	-
Reserve onttrekkingen	-	9.000	-	9.000-
Totaal saldo na bestemming vóór ombuigingen	247.999	274.325	206.455	67.870
Door het college van B&W voorgestelde ombuigingen (zie bijlage 2, programma 7)	-	-	20.007	20.007-
Totaal saldo na bestemming ná ombuigingen	247.999	274.325	186.448	87.877

Wat mag het kosten ?	Programma 7. Volksgezondheid			
Taakveld 7.1 Volksgezondheid	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	436.738	526.902	531.443	-4.541
Baten	356	0	0	0
Saldo	436.382	526.902	531.443	-4.541
Taakveld 7.2 - Riolering	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	819.768	705.252	815.576	-110.324
Baten	1.195.132	1.164.569	1.270.794	106.225
Saldo	-375.364	-459.317	-455.218	-4.099
Taakveld 7.3 - Afval	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	1.445.649	1.385.040	1.385.040	0
Baten	1.581.440	1.601.661	1.661.661	60.000
Saldo	-135.791	-216.621	-276.621	60.000
Taakveld 7.4 - Milieubeheer	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	288.988	405.413	367.770	37.643
Baten	6.800	2.051	2.051	0
Saldo	282.188	403.362	365.719	37.643
Taakveld 7.5 - Begraafplaatsen	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	92.850	75.374	67.507	7.867
Baten	52.266	46.375	26.375	-20.000
Saldo	40.584	28.999	41.132	-12.133
Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Verschil '19-'20
Lasten	0	0	0	0
Baten	0	9.000	0	-9.000
Saldo	0	-9.000	0	-9.000

Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Dit programma omvat het realiseren van een evenwichtige ruimtelijke opbouw van de gemeente, de zorg voor een goed woon- en werkklimaat, de zorg voor adequate huisvestingsmogelijkheden voor de inwoners en het handhaven van de bouw- en planologische regels.

De ambities in het Coalitieakkoord 2018 - 2022 zijn:

- Ten behoeve van de woningbouw wordt actief gezocht naar inbrei- en nieuwe locaties en ingezet op uitbreiding van de verschillende kernen ter bevordering van de leefbaarheid.
- Bij woningbouwprojecten houdt gemeente Opmeer het doel voor ogen om alle leeftijds- en aandachtsgroepen te bedienen in betaalbare, passende dan wel levensloopbestendige huur- en koopwoningen.
- Woningbouw en onderhoud binnen het gemeentelijk woningbedrijf vindt duurzaam en onderhoudsvriendelijk plaats.
- Gelet op de druk op de woningmarkt wordt creatief maatwerk toegepast ten behoeve van particuliere initiatieven omtrent woongebruik. (o.a. bij karakteristieke stolpen, scholen en kerken)
- Extra aandacht is nodig voor de informele en preventieve aanpak van situaties van woonoverlast.
- Er moet grip komen op het zogenoemde "Regionaal Woonmatch-systeem" en oog voor de achtergronden van personen die via het Woonmatch-systeem huisvesting binnen Opmeer wordt aangeboden.
- Er moet een onderzoek plaats vinden naar een geliberaliseerd huuraanbod van het woningbedrijf.
- We gebruiken de op grond van de Omgevingswet verruimde bestuurlijke afwegingsruimte voor medewerking aan passende initiatieven en ter voorkoming en bestrijding van leegstand van gebouwen (woningen, winkels etc.).
- Tijdens het implementatietraject van de Omgevingswet worden de organisatorische consequenties en werkwijzen vroegtijdig in beeld gebracht, risico's worden geduid en kennis wordt gedeeld.

Beleidskaders	• Structuurvisie Opmeer 2025 (Raad 19 september 2012); • Regionale Woonvisie West-Friesland (Raad 8 juni 2017); • Woonvisie gemeente Opmeer (Raad 13 december 2018) • Regionaal actieprogramma West-Friesland 2017-2021; • Strategisch Voorraadbeleidsplan Gemeentelijk Woningbedrijf Opmeer • Div Bestemmingsplannen en 1 beheersverordening; • Structuurschets Westfriesland (Raad 2 februari 2017) • Kruimelgevallenregeling (Bor)Opmeer (2018) • Strategisch beleidsplan Omgevingsrecht Opmeer 2015-2019 (Raad 13 januari 2015); • Welstandsnota Opmeer (Raad 3 februari 2011);
---------------	--

	• Regionale Urgentieverordening Huisvestingswet Westfriesland Gemeente Opmeer 2019 (Raad 20 juni 2019) • Verordening Starterslening gemeente Opmeer 2017 (raad 21 december 2017) • Samenwerkingsovereenkomst Pilot Uitstroom regio Westfriesland • Verordening Blijverslening (raad 21 december 2017)
Autonome ontwikkelingen/ trends	• Invoering Omgevingswet; • Vragersmarkt voor woningbouw en aantrekkende vraag naar industriegrond; • gebiedsgerichte benadering, identiteit en kwaliteit.
Volumegegevens	• 1 structuurvisie • 6 bestemmingsplangebieden: -Landelijk gebied Opmeer;- Hoofdkern Hoogwoud/Opmeer/Spanbroek; Kleine kernen Aartswoud/De Weere/de Gouwe; Bedrijventerrein De Veken; Centrumgebied Opmeer-Spanbroek; Recreatieparken Perelaer en Bongerd/Wilhelminalaan; • Beheer en exploitatie van 877 huurwoningen (1-9-19); • Uitvoering Omgevingsrecht voor ca. 5000 woningen, twee recreatieparken, drie bedrijventerreinen en het landelijk gebied.

Betrokkenheid verbonden partijen

Archeologie Westfriesland

Archeologie Westfriesland heeft tot doel het ondersteunen en adviseren van de aangesloten gemeenten op het gebied van archeologie in de ruimste zin. De Archeologiedienst West-Friesland voert specialistische taken op het gebied van advisering, toetsing, booronderzoek enz. in het kader van archeologiewetgeving.

Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking Westfriesland

Deze regeling ondersteunt voor de regio Westfriesland de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk en ambtelijk overleg, waaronder het portefeuillehouders overleg Verkeer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Economie (VVRE) en Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale Aangelegenheden (MADIVOSA).

Wat willen we bereiken?

- vraaggericht, duurzaam, levensloopbestendig en divers bouwen
- onze woningvoorraad zo goed mogelijk aansluiten bij de behoeften van de bevolking die er gebruik van maakt of gaat maken (bevorderen van kwaliteit en differentiatie van de woningvoorraad);
- we zorgen er voor dat de nog toe te voegen nieuwbouw van woningen uitgekend en zo duurzaam mogelijk worden ontwikkeld en gerealiseerd;
- bevorderen van een gezonde, duurzame en kwalitatief goede leefomgeving;
- realisatie van betaalbare levensloopbestendige woningen, vooral voor starters en senioren;

- meer doorstroming van goedkope huur- en koopwoningen naar nieuw te bouwen middensegment woningen;
- voldoende aanbod van betaalbare huur- en koopwoningen;
- seniorenwoningen dicht bij de voorzieningen;
- actuele exploitatieopzetten voor de in exploitatie genomen gebiedsontwikkelingen.
- goede huisvesting voor arbeidsmigranten op geschikte plaatsen
- actuele en flexibele ruimtelijke plannen als grondslag en toetsingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen;
- het ontwikkelen, beheren en inrichten van het woon- en leefgebied door goede afstemming van intersectorale belangen;
- kwalitatief goede uitvoering van gemeentelijk taken op het gebied van het Omgevingsrecht;
- adequaat handhavingsbeleid en adequate handhaving-uitvoeringsprogramma's.

Wat gaan we ervoor doen?

Bestemmingsplannen

De Wet ruimtelijke ordening verplicht gemeenten om actuele en digitale bestemmingsplannen en/of beheersverordeningen voor het gehele grondgebied te hebben. In 2019 zijn de volgende bestemmingsplannen in voorbereiding genomen c.q. in procedure gebracht:

- Bestemmingsplan 'Herziening Aartswoud, De Weere en De Gouwe 2018'
- Bestemmingsplan 'Reparatieplan Hoogwoud Opmeer en Spanbroek 2019'
- Bestemmingsplan Herenweg 28a
- Bestemmingsplan Bedrijventerrein Veken 4
- Bestemmingsplan IKC (afhankelijk van locatiekeuze en participatietraject)
- Actualiseren beheersverordening recreatiepark De Perelaer.

In 2020 wordt verder gewerkt aan de afronding van deze bestemmingsplanprocedures.

Naast het actualiseren van de basisbestemmingsplannen/-beheersverordeningen en de bestemmingsplannen voor nieuwe ontwikkelingen worden voor particuliere initiatieven ook in 2020 procedures gevoerd voor de gebruikelijke postzegelbestemmingsplannen of projectbesluiten.

Omgevingswet

De invoeringsdatum van de Omgevingswet is 1 januari 2021. De wet heeft het doel om het beheer van en de ontwikkelingen in de 'fysieke leefomgeving' integraal te benaderen en de regelgeving te vereenvoudigen. Goede samenwerking in de keten en digitale ondersteuning zijn hierbij belangrijke randvoorwaarden.

De wet schrijft voor dat elke gemeente een omgevingsvisie en een omgevingsplan vaststelt. De omgevingsvisie vormt de onderbouwing voor de inzet van juridische, financiële en andere instrumenten om de in de visie vastgelegde beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren. Het omgevingsplan is de opvolger van het bestemmingsplan. Hierin worden de (juridisch bindende) regels voor de 'fysieke leefomgeving' opgenomen.

De gemeenten binnen Westfriesland werken samen bij de implementatie van de Omgevingswet. De samenwerking wordt beschreven in het Procesplan Regionale Implementatie Omgevingswet, dat is aangevuld met een lokaal plan van aanpak.

In het daarop volgende Koersdocument voor de implementatie van de omgevingswet is de ambitie opgenomen, dat Opmeer in 2021 beschikt over een omgevingsvisie en in 2025 over een omgevingsplan.

Het Beleidsplan 'fysieke leefomgeving', de opvolger van het Strategisch beleidsplan omgevingsrecht 2015-2019, is een bouwsteen voor de omgevingsvisie. Verder wordt gewerkt aan een Omgevingsverordening welke een totaalbeeld geeft van de gemeentelijke regels die opgaan in het Omgevingsplan. Naast het opstellen van deze beleidsdocumenten worden nieuwe applicaties aangeschaft, om gebruik te kunnen maken van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) en om het anders werken, zoals de Omgevingswet dat voor ogen heeft, door te voeren.

De kosten voor de gemeente van de invoering van de Omgevingswet zijn nog niet volledig in beeld. Over de financiële effecten van het nieuwe stelsel zijn afspraken gemaakt in het "Financiële Akkoord", dat tussen de bestuurlijke koepels en het Rijk gesloten is. De gemeenten financieren zelf de implementatie van het nieuwe stelsel. Eventuele structurele besparingen voor gemeenten worden niet gekort op het gemeentefonds. De gemeenten dragen 70% van de beheerskosten van het DSO.

In 2020 worden de onderzoeken naar de te verwachten structurele financiële effecten afgerond, waarmee een integraal beeld kan worden gegeven en in 2022 zal vervolgens een eerste financiële evaluatie plaatsvinden. De VNG raamt de kosten voor kleine gemeenten (tot 25.000 inwoners) op €77,- per inwoner voor de gehele transitieperiode tot en met 2024. Voor Opmeer betekent dit dat de totale kosten voor de implementatie van de Omgevingswet geraamd worden op € 885.500.-.

De uiteindelijke kosten voor de gemeente zijn echter afhankelijk van de uitwerking van het ambitieniveau in de omgevingsvisie en het omgevingsplan (bv. globale beleidskaders en minder vergunningsvereisten leveren minder afwijkingsprocedures en minder legesopbrengsten), welke kosten de ketenpartners gaan maken, op welke lopende ontwikkelingen aangehaakt kan worden (zoals verbeteren dienstverlening, zaakgericht werken) en in hoeverre samengewerkt wordt met regiogemeenten.

Zodra de ramingen concreter kunnen worden gemaakt, wordt de begroting daarop aangepast (evt. via de Kadernota of Najaarsnota).

In de voorliggende (meerjaren) begroting zijn derhalve vooralsnog alleen indicatieve budgetten opgenomen.

Volkshuisvesting

Woonvisie

In de Regionale woonvisie hebben de Westfriesse gemeenten afgesproken hoeveel woningen er de komende jaren in Westfriesland en in de verschillende gemeenten gebouwd gaan worden en voor welke doelgroep. Deze visie is op 8 juni 2017 vastgesteld door de gemeenteraad. Op basis daarvan is het volkshuisvestingsbeleid verder uitgewerkt in een lokale woonvisie voor Opmeer. De woonvisie 2018-2022 'gelukkig woningen in Opmeer' is op 27 november 2018 vastgesteld door de gemeenteraad. De woonvisie beslaat zes thema's:

1. Kwaliteit van de woning
2. betaalbaarheid en beschikbaarheid van woningen
3. vitale kernen en buurtschappen
4. aantrekkelijke nieuwbouw
5. Wonen en zorg en langer zelfstandig wonen
6. de burger aan zet.

Met de woningcorporaties die actief zijn in de gemeente Opmeer maken wij op basis van deze visies prestatieafspraken.

Subsidieregelingen

Ter stimulering van het eigen woningbezit bij starters geven wij ook in 2020 uitvoering aan de *starterslening Opmeer*. Daarnaast wordt met de *Blijverslening* de mogelijkheid geboden om al dan niet preventief een woningaanpassing te financieren. Met deze aanpassing kunnen inwoners zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen.

Nieuwbouw

In de nieuwbouwlocatie Heerenweide zijn in alle drie fasen woningen in aanbouw. Per september 2019 zijn in de fasen 1, 2 en 3 voor ca 245 woningen omgevingsvergunningen (koop en huur) verleend en is het merendeel daarvan in aanbouw genomen. Deze woningen zullen grotendeels in 2019 en 2020 worden opgeleverd. Alle huurwoningen van het woningbedrijf Opmeer en alle koopwoningen vanaf fase 3 worden gasloos gebouwd.

Gemeentelijk Woningbedrijf:

Voor de activiteiten van het Gemeentelijk Woningbedrijf is het activiteitenprogramma 2020 opgesteld. Dit programma brengen wij ter kennis van de commissie Ruimte. In 2020 worden 20 huurwoningen in de wijk Heerenweide fase 1d opgeleverd. In de fase 2 en 3 zijn 47 huurwoningen in voorbereiding genomen. Dit zijn 20 beneden-boven woningen voor alleenstaanden, starters en eenoudergezinnen. Daarnaast 27 appartementen in drie woonlagen in fase 3, bedoeld voor meerdere doelgroepen. Deze woningen worden gasloos en zeer energiezuinig gebouwd.

De Pilot Uitstroom regio Westfriesland duurt een periode van 2 jaar en zorgt dat het uitstroomproces in opvanglocaties wordt versneld. Per jaar worden 5 woningen beschikbaar gesteld.

Voor het Gemeentelijke Woningbedrijf is een afzonderlijke begroting en meerjarenraming opgesteld. Kortheidshalve wordt hiervoor verwezen naar paragraaf Onderhoud kapitaalsgoederen.

Uitvoering taken omgevingsrecht

Voor de uitvoering van de taken op het gebied van het Omgevingsrecht (Wabo) wordt een gedetailleerd uitvoeringsprogramma 2020 opgesteld. Dit programma wordt ter kennis gebracht van de commissie Ruimte en is gebaseerd op het Beleidsplan fysieke leefomgeving 2020-2023. In het programma wordt, naast de Omgevingswet, ingegaan op de overige wettelijke ontwikkelingen rond het omgevingsrecht.

Bouwgrondexploitatie bouwlocaties

Voor de in exploitatie zijnde grondcomplexen Heerenweide, De Veken en locatie Loos aan de Breestraat worden de grondexploitatieopzetten jaarlijks geactualiseerd. Waar mogelijk verlenen wij via faciliterend grondbeleid medewerking aan initiatieven van derden en sluiten wij daarvoor exploitatieovereenkomsten af.

<i>Naam indicator:</i>	<i>Eenheid:</i>	<i>Waarde Opmeer:</i>	<i>Gemiddelde waarde gemeenten <25.000 inw.</i>	<i>Bron:</i>
Gemiddelde WOZ waarde	In duizend Euro	239	244	COELO (2018)
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	4,9	8,2	BAG (2016)
Demografische druk	Aandeel jongeren (<15 jaar) en ouderen (>65 jaar) t.o.v. de groep 15 tot 65 jaar in %	77,3	69,6	CBS (2018)
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens	In euro's	740	674	COELO (2018)
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	In euro's	839	749	COELO (2018)

Wat mag het kosten?

Hieronder worden de totale lasten en baten, inclusief mutaties in de reserves, weergegeven die nodig zijn om de doelen van dit programma te bereiken.

Programma 8. VHROSV	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	9.668.356	10.780.964	8.691.100	2.089.864
Baten	10.121.194	8.502.037	9.340.184	838.147
Totaal saldo voor bestemming	452.838-	2.278.927	649.084-	1.251.717
Reserve dotaties	703.500	1.104.059	1.124.520	20.461-
Reserve onttrekkingen	148.647	3.186.043	360.119	2.825.924-
Totaal saldo na bestemming vóór ombuigingen	102.015	196.943	115.317	81.626
Door het college van B&W voorgestelde ombuigingen (zie bijlage 2, programma 8)	-	-	664.000	664.000-
Totaal saldo na bestemming ná ombuigingen	102.015	196.943	548.683-	745.626

Wat mag het kosten ?	Programma 8. VHROSV			
Taakveld 8.1 - Ruimtelijke Ordening	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	311.544	475.563	434.509	41.054
Baten	47.572	30.000	30.000	0
Saldo	263.972	445.563	404.509	41.054
Taakveld 8.2 - Grondexploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	3.740.967	2.463.865	2.834.571	-370.706
Baten	3.740.967	2.464.424	2.834.571	370.147
Saldo	0	-559	0	-559
Taakveld 8.3 - Wonen en bouwen	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	5.615.845	7.841.536	5.422.020	2.419.516
Baten	6.332.655	6.007.613	6.475.613	468.000
Saldo	-716.810	1.833.923	-1.053.593	2.887.516
Taakveld 0.10 - Mutaties reserves	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil '19-'20
Lasten	703.500	1.104.059	1.124.520	-20.461
Baten	148.647	3.186.043	360.119	-2.825.924
Saldo	554.853	-2.081.984	764.401	-2.846.385

Recapitulatiestaat

	2019			2020			2021			2022			2023		
PROGRAMMA	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 0. Bestuur en ondersteuning	7.847.134	17.786.293	9.939.159	7.833.199	18.009.265	10.176.066	8.074.568	17.797.330	9.722.762	8.200.007	17.873.542	9.673.535	8.186.795	17.924.542	9.737.747
Programma 1. Openbare orde en veiligheid	947.394	18.250	-929.144	967.050	18.250	-948.800	972.050	11.996	-960.054	967.050	11.996	-955.054	972.050	11.996	960.054-
Programma 2. Wegen en water	1.592.150	460.298	-1.131.852	1.342.322	214.393	-1.127.929	1.249.949	100.328	-1.149.621	1.244.153	97.828	-1.146.325	1.247.449	97.828	1.149.621-
Programma 3. Economie	378.402	421.065	42.663	1.451.663	1.486.626	34.963	1.776.500	1.816.835	40.335	1.649.162	1.685.997	36.835	1.677.008	1.717.343	40.335
Programma 4. Onderwijs	737.986	57.112	-680.874	783.145	97.340	-685.805	881.025	97.340	-783.685	867.642	97.340	-770.302	960.766	97.340	863.426-
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	2.668.983	557.288	-2.111.695	2.740.937	546.871	-2.194.066	2.807.970	617.613	-2.190.357	2.794.099	555.606	-2.238.493	2.819.269	588.606	2.230.663-
Programma 6. Sociaal domein	7.697.550	1.878.015	-5.819.535	8.296.679	1.688.033	-6.608.646	8.263.917	1.688.041	-6.575.876	8.216.554	1.688.041	-6.528.513	8.168.046	1.681.130	6.486.916-
Programma 7. Volksgezondheid	3.097.981	2.823.656	-274.325	3.167.336	2.960.881	-206.455	3.162.077	2.975.881	-186.196	3.145.360	2.960.881	-184.479	3.145.360	2.960.881	184.479-
Programma 8. VHROSV	11.885.023	11.688.080	-196.943	9.815.620	9.700.303	-115.317	13.378.244	13.387.927	9.683	8.768.232	8.784.915	16.683	7.861.595	7.878.278	16.683
(totaal programma 's)	36.852.603	35.690.057	-1.162.546	36.397.951	34.721.962	-1.675.989	40.566.300	38.493.291	-2.073.009	35.852.259	33.756.146	-2.096.113	35.038.338	32.957.944	2.080.394-
Resultaat vóór ombuigingen			-1.162.546			-1.675.989			-2.073.009			-2.096.113			-2.080.394
Totaal door het college van B&W voorgestelde ombuigingen			-			2.088.374			2.132.060			2.127.961			2.128.461
Resultaat ná ombuigingen						412.385			59.051			31.848			48.067
Incidentele lasten en reserve toevoegingen (zie Overzicht incidentele baten en lasten begroting 2020)						346.007			145.000			75.000			-
Incidentele baten en reserve onttrekkingen (zie Overzicht incidentele baten en lasten begroting 2020)						367.900			150.200			75.000			-
Resultaat structurele begroting ná ombuigingen						390.492			53.851			31.848			48.067

Paragrafen

Inleiding

Met de - verplicht voorgeschreven - paragrafen geven we een 'dwarsdoorsnede' van de begroting, telkens gezien vanuit een bepaald perspectief. De paragrafen richten zich op het beheersproces dat niet extern gericht is.

Wel is er sprake van een behoorlijke financiële betekenis en grote politiek-bestuurlijke relevantie of waarin de randvoorwaarden vast liggen, die van belang zijn voor een goede uitvoering van de programma's. Door deze informatie samen te voegen in aparte paragrafen wordt het mogelijk gemaakt sneller en beter inzicht en overzicht te krijgen. De volgende paragrafen komen aan bod:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Kapitaalgoederen;
- Bedrijfsvoering;
- Treasury;
- Verbonden partijen;
- Lokale heffingen;
- Grondbeleid;

Er is een relatie tussen programma's en paragrafen. Beleidsvoornemens en -wijzigingen kunnen de ambtelijke organisatie raken en de werkprocessen.

Paragraaf 1: Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Inleiding

Het doel van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is inzicht te geven in de ontwikkelingen die van invloed zijn op de financiële positie van de gemeente Opmeer. Het weerstandsvermogen is een indicator voor de financiële gezondheid van een gemeente en is te definiëren als de mate waarin de gemeente in staat is onverwachte tegenvallers c.q. risico's op te vangen om zijn taken voort te kunnen blijven zetten.

Voor het weerstandsvermogen zijn de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's van belang. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder dat de begroting en het beleid aangepast behoeven te worden. De relevante risico's voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet anderszins zijn te ondervangen. Het gaat hier uitsluitend om risico's die (nog) niet voldoende hard en kwantificeerbaar zijn en waarvoor dus nog geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen wordt ook wel weergegeven als de verhouding tussen de benodigde weerstandscapaciteit (risicobedrag) en de beschikbare weerstandscapaciteit. In het vervolg van deze paragraaf worden de weerstandscapaciteit en de risico's binnen de gemeente Opmeer nader uitgewerkt en toegelicht.

Actualisatie van de risico-inventarisatie 2019

De meest recente grondige risico-inventarisatie van de gemeente Opmeer dateerde uit 2015. Sindsdien hebben bij de opstelling van begrotingen en jaarrekeningen beperkte bijstellingen plaatsgevonden in de risico-inventarisatie te zorgen dat de grootste risico's voldoende actueel zijn.

In 2019 heeft echter een grondige actualisatie van alle risico's plaatsgevonden. Daar heeft ook de provincie in haar rol als financieel toezichthouder om gevraagd in haar toezichtbrief 2019 aan de gemeenteraad.

De actualisatie van de risico's heeft in juli 2019 plaatsgevonden in de vorm van sessies met de verantwoordelijke ambtenaren uit de verschillende vakgebieden. Tijdens de actualisatiesessies zijn alle oude risico's doorgenomen om te bepalen of deze nog altijd een risico vormen en of ze nog juist 'gescoord' zijn op kans van voordoen, financieel effect enz. Sommigen risico's zijn samengevoegd om de overzichtelijkheid te bevorderen. Vervolgens zijn nieuwe risico's toegevoegd daar waar nodig. Opvallend was dat de meeste oude risico's nog altijd actueel zijn (maar meestal wel bijgesteld moesten worden) en dat het aantal nieuwe risico's beperkt is gebleven. Het resultaat van de actualisatie is een actueel inzicht in het benodigd weerstandsvermogen en een nieuwe top 10 van de grootste risico. Daar leest u meer over in het vervolg van deze paragraaf.

Voorafgaand aan deze actualisatie zijn overigens oude risico's met een risicobedrag kleiner dan € 25.000 geëlimineerd omdat een risico-inventarisatie dient te gaan over majeure onderwerpen. Voor risico's onder de € 25.000 bestaat de post onvoorzien in de begroting. Een enkel risico onder de € 25.000 is gehanteerd omdat deze bijvoorbeeld zeer actueel is of een grote kans heeft om zich voor te doen. Voor risico's met betrekking tot de bouwgrondexploitaties zal de Reserve Grondexploitatie worden aangewend, voor risico's over het Woningbedrijf de Reserve Woningbedrijf. Aan de maximale omvang van deze risicoreserve is voornamelijk geen limiet gesteld.

Kaders

Bij het opstellen van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is rekening gehouden met de kaders zoals vastgelegd in de Beleidsnota Risicomanagement en weerstandsvermogen die is vastgesteld in de raadsvergadering van 25 april 2013. Ter verduidelijking en aanvulling daarop nog een

4-tal aandachtspunten:

1. Definitie

Niet ieder risico is relevant of kan ten laste van de weerstandscapaciteit worden gebracht. Belangrijk is een goede afbakening. Onder een risico wordt verstaan de kans op een optreden van een gebeurtenis door interne en/of externe omstandigheden met een bepaald financieel gevolg.

2. Voorkennis

Om risico's goed te kunnen relateren aan de weerstandscapaciteit worden de risico's in kwantitatieve grootheden benoemd. Wanneer kwantificering van kans en effect (in bandbreedtes) niet mogelijk is, omdat de voorkennis ontbreekt, is er sprake van volstrekte onzekerheid en niet van een risico.

3. Ondergrens

Risico's relevant voor de weerstandscapaciteit dienen van materiële betekenis te zijn voor het balanstotaal of de financiële positie. Wij stellen u voor te rekenen met een ondergrens van € 25.000 als minimale tegenvaller. Risico's waarvan het maximale risico lager dan € 25.000 wordt geschat, achten we object van reguliere bedrijfsvoering. Deze risico's dienen in principe binnen de exploitatie te worden opgevangen.

4. Overige uitsluitingen

Uitgesloten is een aantal risico's dat samenhangt met de reguliere exploitatie en die met een grote mate van zekerheid periodiek terugkeren. Deze reguliere risico's, die overigens meestal vrij goed meetbaar zijn, dienen via de jaarcyclus te worden ingekaderd in bestaand beleid. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het risico van schade aan eigendommen, waarbij overigens ook achterstallig onderhoud een rol kan spelen. Er wordt voor gekozen om waar mogelijk deze risico's te verzekeren of via een voorziening af te dekken. Begrotingstechnische risico's mogen evenmin leiden tot een beroep op de weerstandscapaciteit, omdat ze beheersbaar zijn door een goede planning & control. Dat geldt ook voor de niet in geld uit te drukken risico's van bijvoorbeeld vertraging in processen of het niet realiseren van beleidsdoelstellingen.

A. Weerstandscapaciteit

Conform de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen bevat de weerstandscapaciteit de volgende onderdelen:

- de algemene reserves, (de risicoreserve en de reserve OUI, onvoorziene uitgaven en/of investeringen);
- de algemene reserve grondbedrijf;
- de (vrij besteedbare) bestemmingsreserves;
- de begrotingsruimte (bezuinigingsmogelijkheden en de post Onvoorzien);
- de onbenutte belastingcapaciteit;
- de stille reserves.

De weerstandscapaciteit per 1 januari 2020 is als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000):

Weerstandscapaciteit exploitatie:

Onbenutte belastingcapaciteit:

Onroerende-zaakbelastingen	1157
Rioolheffing	179
Afvalstoffenheffing	171
Totaal onbenutte belastingcapaciteit	1507
Onvoorzien	21

Weerstandscapaciteit structureel **1528**

Weerstandscapaciteit vermogen:

<i>eigen vermogen:</i> Algemene reserve (risicodeel na res.best. 2019)	932
Reserve grondexploitatie	3.406
<i>stille reserves:</i> hogere marktwaarden obligaties / aandelen	p.m.

Weerstandscapaciteit incidenteel	4.338
---	--------------

Totale weerstandscapaciteit	5.866
------------------------------------	--------------

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de onbenutte belastingcapaciteit is gekeken naar de ruimte die er nog is in de huidige tarieven van de onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Tussen de Rijksoverheid en gemeenten is afgesproken dat de regels voor limitering van de stijging van de OZB-tarieven vervallen. Tegelijkertijd is er wel een macronorm bepaald voor alle gemeenten tezamen; deze bedraagt 3%. De collectieve lasten mogen door het vervallen van de limiteringsregels niet onevenredig toenemen. Als de macronorm wordt overschreden, kan het kabinet ingrijpen via het Gemeentefonds. Het gemeentelijke beleid over leges is dat ze in totaal kostendekkend dienen te zijn. De belastingcapaciteit van de onroerendezaakbelastingen is berekend door het % van de WOZ-waarden van onze gemeente te vergelijken met het percentage dat een gemeente minimaal moet hanteren als het een beroep wil doen op artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet, te weten 0,1853% (gebaseerd op meicirculaire).

Onvoorzien

De meest eenvoudige vorm van weerstandscapaciteit is de beschikbare ruimte binnen de begroting. In Opmeer is deze ruimte beperkt tot de post 'onvoorziene uitgaven' van € 1,85 per inwoner.

Eigen vermogen

Op 14 maart 2013 is door de raad de Nota reserves en Voorzieningen 2013 vastgesteld. Deze nota is eind 2018 geactualiseerd. In de nota is aangegeven dat de minimale stand van het weerstandsvermogen voortaan in de begroting in deze paragraaf zal worden opgenomen. In beide nota's is de minimale omvang van het 'risicodeel' van de algemene reserve gehandhaafd op € 2.100.000.

Echter, via de Kadernota 2019 hebben we een negatief jaarresultaat voor 2019 geprognostiseerd van (afgerond) € 1.200.000 en voorgesteld om dit resultaat ten laste van de risicoreserve te brengen. Dat betekent dat het begrootte saldo van de risicoreserve na resultaatbestemming 2019 € 932.000 bedraagt.

Zoals eerder toegelicht heeft in juli 2019 een herijking van de risico-inventarisatie en -identificatie plaats gevonden waarop een risicosimulatie is toegepast. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag van ruim € 4,6 miljoen ten behoeve van de in de inventarisatie opgenomen ca. 30 risico's ongewenst is. De risico's treden immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang op. Op basis van de resultaten van deze risicosimulatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 1.465.000 (exclusief het woningbedrijf en de grondexploitatie). In de risicoreserve is naar verwachting € 932.000 beschikbaar na resultaatbestemming 2019. Het ratio weerstandsvermogen komt hiermee op 0,64 hetgeen onvoldoende is (tussen de 0,6 en 0,8).

Voor risico's met betrekking tot de bouwgrondexploitaties zal de Reserve Grondexploitatie worden aangewend, voor risico's over het Woningbedrijf de Reserve Woningbedrijf. Aan de maximale omvang van deze risicoreserve is vooralsnog geen limiet gesteld.

Stille reserves

Stille reserves zijn activa die niet nodig zijn voor de bedrijfsvoering en waarvan de marktwaarde de boekwaarde overtreft. Nadrukkelijk vermelden wij hierbij dat de stille reserves pas kunnen worden benut op het moment dat de onderliggende waarden verkocht worden. Als stille reserve worden aangemerkt de aandelen van de N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG). Deze waarde is gebaseerd op het belang van de gemeente Opmeer in deze N.V.

Daarnaast is de gemeente eigenaar van diverse gebouwen, gronden en voorzieningen die veelal verhuurd zijn of in gebruik zijn gegeven en die voor nul of een verhoudingsgewijs lage boekwaarde op de balans gewaardeerd zijn. In het vrije economische verkeer vertegenwoordigen deze objecten uiteraard wel een waarde. Vooralsnog wordt voor de stille reserves "p.m." opgenomen.

B. Top 10 risico's

De risico's relevant voor het weerstandsvermogen zijn dus die risico's die niet op de een of andere wijze zijn afgedekt of op een andere manier worden opgevangen. Om inzicht in die risico's te verkrijgen is het noodzakelijk een risicoprofiel van de gemeente op te stellen. Een risicoprofiel is een gestructureerde en gekwalificeerde inventarisatie van alle risico's die een gemeente loopt, waarbij zowel de externe risico's (denk aan: economische, natuur en politiek/ maatschappelijke) als de interne risico's (denk aan: organisatorische, politiek/ bestuurlijke, uitvoeringstechnische, personele, grondexploitatie, financiële, grote projecten, juridische kwesties / afsluiten contracten / aansprakelijkheid e.a.) worden meegenomen.

Uit de eerder vermelde actualisatie van de risico-inventarisatie is een risico-top 10 af te leiden. In onderstaande tabel worden de top 10 risico's nader toegelicht exclusief Grondbedrijf en Woningbedrijf in aflopende volgorde van mogelijk maximumbeslag op het weerstandsvermogen.

Nr.	Risico	Gevolgen	Maximum beslag weerstandsvermogen (€)
1	Jeugdzorg	Hogere uitgaven aan voorzieningen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden omdat we nog niet de tools beschikbaar hebben om een realistische begroting te maken op een onderwerp waarvan de kosten moeilijk te voorspellen zijn. Open-einde regeling met volumegroei, complexere zorg, stijgende tarieven, afhankelijkheid van doorverwijzingen door huisartsen. Kanttekening bij dit risico is dat het beslag op het weerstandsvermogen is bepaald vóór vaststelling van de begroting 2020 waarin een majeure verhoging van het jeugdzorgbudget aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.	630.000
2	Langdurige ziekte personeel	Vervangende (externe) capaciteit zal langdurig moeten worden ingehuurd.	225.000
3	IKC, stijgende bouwprijzen	Bij het voorstel voor een nieuwe locatiekeuze IKC zal gewerkt worden met de verwachte prijsindexatie voor de komende jaren. Het risico is dat de bouwprijzen toch	122.000

		nog sterker stijgen dan verwacht als gevolg van aanhoudende economische vooruitgang.	
4	Eigen risicodragerschap voor de WW	Financiële gevolgen van de eigen risico dragerschap voor de WW	94.500
5	WMO	Hogere uitgaven aan voorzieningen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden omdat we nog niet de tools beschikbaar hebben om een realistische begroting te maken op een onderwerp waarvan de kosten moeilijk te voorspellen zijn. Open-einde regeling gecombineerd met volumegroei (abonnementstarief), complexere zorg en stijgende tarieven.	58.000
6	Aansprakelijkheid civieltechniek	Aansprakelijkheidsrisico's civieltechniek - algemeen	56.000
7	Verduurzaming en klimaatagenda	Het risico dat het gebouwenbestand van de gemeente (Woningbedrijf buiten beschouwing gelaten) moet worden verduurzaamd zonder extra middelen.	47.000
8	Gemeentefonds	De circulaire van het gemeentefonds dienen doorgerekend te worden om tot het effect voor de gemeente Opmeer te komen. Dit is specialistisch werk, met grote kans op afwijkingen. Het risico doet zich voor wanneer maatstaven algemene uitkering verkeerd zijn geraamd	45.000
9	Bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen	De deelname in gemeenschappelijke regelingen brengt financiële risico's met zich mee omdat het uitgaven- en inkomstenbeleid door de besturen van de samenwerkingsverbanden wordt bepaald en niet door de individuele gemeentebesturen. Indien een besluit is genomen door het algemeen bestuur van een gemeenschappelijke regeling, dan is de gemeente hieraan gebonden, ook al is ze er tegen. Ook het verder opschalen van samenwerkings-verbanden, brengt financiële risico's voor de individuele gemeenten met zich mee. Het risico is hogere indexatie/verhoging bijdragen aan gemeenschappelijke regeling dan de standaard indexatie.	22.500
10	Pensioenpremies/wachtgeldverplichtingen/APPA	Bij de jaarrekening 2018 is een aanvullende storing gemaakt, maar dat is geen 100% garantie voor de toekomst: onvoldoende gereserveerd kapitaal bijvoorbeeld door rentedaling blijft een risico.	22.500

C. Risico's Grondbedrijf en Woningbedrijf

Grondexploitatie

De resultaatverwachting uit de grondexploitaties is inclusief reservevorming in het kader van bovenwijkse/infrastructurele voorzieningen en verminderd met eventueel reeds gerealiseerde winstnemingen. De winstprognoses zijn gebaseerd op actuele exploitatieopzetten. Het behalen van de geraamde resultaten is afhankelijk van ontwikkelingen, zoals veranderingen in uitgiftetempo (plancapaciteit versus opname/vraag capaciteit), vraaguitval in het duurdere segment, renteontwikkelingen, kostprijsontwikkelingen en ontwikkelingen van de bouw-grondprijzen. De

exploitatieopzetten worden jaarlijks aan de hand van deze ontwikkelingen geactualiseerd en laten positieve resultaten zien. Zie hiervoor ook de paragraaf Grondbeleid

Het is verder onvoldoende duidelijk of de reserves Bovenwijkse voorzieningen en Stads- en dorpsvernieuwing op termijn voldoende middelen bevatten om de kosten van toekomstige projecten te kunnen dekken. De reserves worden gevoed uit inkomsten uit gebiedsontwikkelingen De Veken en Heerenweide. Er wordt al een stevig beslag op gelegd door de bijdrage van de gemeente Opmeer aan de verbetering van de Westfrisiaweg en de investeringen in de centrumplannen Hoogwoud en Opmeer.

Gemeentelijk Woningbedrijf

Voor het Gemeentelijk Woningbedrijf is een financiële meerjarenbegroting (zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen) opgesteld. Belangrijke financiële besluiten in relatie tot het Woningbedrijf worden aan deze meerjarenbegroting getoetst. Voor het beheer van het woningenbestand is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld, dat in eigen beheer wordt geactualiseerd. De consequenties van dit meerjarenonderhoudsplan (voeding van de onderhoudsvoorzieningen) worden eveneens in de financiële meerjarenbegroting van het Woningbedrijf verwerkt.

Verder zijn de consequenties van de verhuurdersheffing en de Wet modernisering Vennootschapsbelastingplicht Overheids-ondernemingen in de (meerjaren)begroting opgenomen. Op dit moment kent het Woningbedrijf geen huurdering als gevolg van leegstand. Ter voorkoming van leegstand, handhaving van een voldoende weerstandsniveau en het behoud van de mogelijkheid om te investeren in nieuwbouw en/of het bestaande bezit, heeft de gemeenteraad een notitie vastgesteld waarin het beleid voor van de verkoop van huurwoningen is vastgelegd. De opbrengsten van deze verkopen worden geboekt in de algemene bedrijfsreserve van het Woningbedrijf en worden vervolgens (gedeeltelijk) ingezet voor afboeking van de onrendabele top in de stichtingskosten van nieuwbouwprojecten ter verkrijging van betaalbare huurprijzen. Verder wordt gewerkt met een beleidsplan 'Strategisch voorraadbeheer' waarin aandacht wordt besteed aan het kwaliteitsniveau van het woningbeheer. Doel is om de woningen ook in de toekomst maximaal verhuurbaar te houden.

Vennootschapsbelasting

Afgelopen jaren is aangifte vennootschapsbelasting gedaan voor het Woningbedrijf en het Grondbedrijf. Hierbij is voor het Woningbedrijf aangifte gedaan om belastingrente te voorkomen. Tegen de (definitieve) aanslag wordt bezwaar ingediend. Op dit moment is nog niet exact aan te geven hoe hoog de verplichting aan af te dragen Vennootschapsbelasting zal zijn. De gemeente is voor de grondexploitaties belastingplichtig. Voor het Woningbedrijf wordt overlegd met de Belastingdienst. De gemeente zet daarbij in op "normaal vermogensbeheer", hetgeen niet vennootschapsbelastingplichtig is. De Belastingdienst / Ministerie van Financiën heeft hierin nog geen standpunt ingenomen. De lasten vennootschapsbelasting van zowel het Woningbedrijf als het Grondbedrijf zijn opgenomen in de begroting (voorzichtigheidsprincipe).

D. Financiële kengetallen

Vanaf de begroting 2016 en de jaarrekening 2015 wordt door het BBV een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen voorgeschreven. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. De invoering van de set van vijf kengetallen is bedoeld om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken.

	Kengetallen 2019	Rek. 2018	Begr. 2019	Begr. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022	Begr. 2023	Norm
1a	Netto schuldquote	-25%	-20%	-13%	-20%	-31%	-35%	<100% is voldoende

								e >130% is onvoldnd.
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-21%	-16%	-9%	-17%	-28%	-31%	Geen VNG norm
2	Solvabiliteitsratio	78%	77%	79%	78%	79%	80%	>30% is voldoende <20% is onvoldende
3	Grondexploitatie	11%	6%	5%	-5%	-12%	-16%	Geen VNG norm
4	Structurele exploitatieruimte	2%	2%	1%	0%	0%	0%	Structurele lasten en baten zijn in evenwicht
5	Belasting-capaciteit	116%	116%	117%	117%	117%	117%	Geen norm

1A. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

2. De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal.

3. Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de gronden die de gemeente bezit is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten vallen de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente.

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

De schuldquote van de gemeente Opmeer is zeer sterk omdat de gemeente weinig geld heeft geleend. Aangevuld met de aanwezigheid van een sterke reservepositie is de solvabiliteit bijzonder sterk. Kanttekening daarbij is dat de algemene reserve klein is en de middelen vooral in de bestemmingsreserves zitten en dus niet beschikbaar zijn zonder beleidsaanpassingen. Het kengetal grondexploitatie is laag (goed) aangezien de gemeente Opmeer relatief weinig grondexploitaties kent en de boekwaardes daarvan beperkt zijn vergeleken met de baten. De structurele exploitatieruimte van de gemeente Opmeer voldoet aan de norm, maar kent weinig marge. Er moet omgebogen worden om de financiële toekomst van Opmeer te waarborgen en daarbij dient financieel herstel in evenwicht staan met het belang van het in stand houden van voorzieningen. De belastingcapaciteit van de gemeente Opmeer is ten slotte hoog vergeleken met de voorgestelde stijging van 5% in het kader van de ombuigingen.

Paragraaf 2: Kapitaalgoederen

Een groot deel van het grondgebied van de gemeente Opmeer (4.163 ha) bestaat uit openbare ruimte. In deze openbare ruimte vinden vele activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen zoals wegen, gebouwen, riolering, bomen, openbare verlichting en kunstwerken nodig. Deze kapitaalgoederen zijn van belang voor het verwezenlijken van de gemeentelijke programma's, zoals milieu, onderwijs en jeugd, ruimtelijke ontwikkeling en openbare ruimte. Een groot deel van de begroting heeft daarom betrekking op deze kapitaalgoederen. De kwaliteit van de openbare ruimte is zeer belangrijk voor onze inwoners en bedrijven. Met een goed onderhoudsniveau wordt een goed vestigingsklimaat bereikt, worden klachten voorkomen en risico's beperkt.

De gemeente Opmeer streeft naar de aanwezigheid van veel groen, een goede kwaliteit en een goed onderhoud van de openbare ruimte. De infrastructuur is passend en goed onderhouden. In de beheerplannen wordt daarbij als uitgangspunten genomen:

- een wegeninfrastructuur die zorg draagt voor een goede bereikbaarheid, doorstroming en een veilig gebruik;
- handhaven en waar noodzakelijk en mogelijk uitbreiding van het groene karakter van het bebouwd gebied en de industrieterreinen;
- de openbare omgeving is schoon, verzorgd, bruikbaar en veilig.
- duurzaamheid

Het beheer van de openbare buitenruimte en infrastructurele werken vindt plaats op basis van actuele beheerplannen die tenminste 1 x per 4 jaar worden geactualiseerd.

Een aantal beheerssystemen is opgesteld om inzichtelijk te maken welke kapitaalwerken op korte en middellange termijn uitgevoerd moeten worden, incl. de daarbij behorende budgetten. Het gaat om de volgende beheerplannen:

- Onderwijshuisvesting (2008)
- Speelvoorzieningenplan (2011)
- Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2022
- Beheerplan civiele kunstwerken 2016-2019
- Groenbeleidsplan 2018-2021
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2018-2021
- Beheerplan gemeentelijke gebouwen 2018-2021
- Wegenbeheerplan 2018-2021
- Stedelijk waterplan 2018-2021

Door de opstelling en tijdige actualisatie van deze plannen ontstaat inzicht in de behoefte aan middelen om de noodzakelijke beheer- en onderhoudswerken te kunnen uitvoeren en de begroting daarop tijdig af te stemmen. Met de actualisering wordt voldaan aan de BBV voorschriften (notitie materiele vaste activa 2017). De uit te voeren werkzaamheden in het begrotingsjaar 2020 zijn in hoofdzaak beschreven in programma's 2 en 5 van deze begroting. Via de monitor Waarstaatjegemeente.nl wordt de klanttevredenheid over deze voorzieningen periodiek gemeten.

De kapitaalgoederen zijn van belang voor het verwezenlijken van een groot deel van de gemeentelijke programma's, zoals milieu, onderwijs en jeugd, ruimtelijke ontwikkeling en openbare ruimte.

Beleidskader wegen

Voor de wegen geldt het Wegenbeheersplan 2018 - 2021. Om de benodigde kwaliteit van de wegen nu en in de toekomst te kunnen handhaven, is het belangrijk om hiervoor voldoende budget beschikbaar te stellen. Om een gemiddeld jaarbudget te kunnen vaststellen, is langer dan de planperiode, vooruit gekeken en is de budgetbehoefte over een periode van 10 jaar berekend. Voor de looptijd van dit plan (2018-2021) wordt jaarlijks in programma 2 van deze begroting het benodigd budget geraamd. Afhankelijk van de omvang van de in enig jaar uit te voeren werken vindt een onttrekking of toevoeging plaats van/aan de reserve Wegen, waardoor de uitgaven een gelijkmatig karakter hebben resp. de kosten van voorgenomen onderhoudswerkzaamheden financieel zijn gedekt. De Reserve onderhoud wegen heeft per 1 januari 2019 een omvang van ca € 1.470.000

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) en de gemeenten met waterschapswegen op hun grondgebied zijn in gesprek over de overdracht van het beheer en onderhoud van deze wegen naar de gemeenten. De gemeenten hebben voor deze overdracht een programma van eisen opgesteld. Als datum waarop deze overdracht moet plaatsvinden wordt uitgegaan van 1-1-2021. De effecten van een eventuele overdracht worden uitgewerkt in een businesscase en zijn nog niet in de budgetramingen voor het wegenbeheer verwerkt.

Civiele kunstwerken

De gemeente Opmeer heeft 32 bruggen, 6 vissteigers, 4 kano-aanlegplaatsen en 94 duikers in beheer. In 2016 (raadsvergadering 4 februari 2016) is het beheerplan Civiele kunstwerken geactualiseerd voor de periode 2016-2019. Er is een kostenraming opgesteld voor de in de gemeente Opmeer aanwezige en bij de gemeente in beheer en onderhoud zijnde kunstwerken (bruggen e.d.). Uit dit beheerplan blijkt dat de voor het beheerplan geïnspecteerde objecten in een redelijke tot goede staat van onderhoud verkeren. In het beheerplan zijn aanbevelingen opgenomen voor het onderhoud en beheer. De reserve Bruggen heeft op 1 januari 2019 een omvang van ca € 302.000.

Openbare verlichting

Voor de openbare verlichting geldt het beleidsplan Openbare verlichting 2018-2021. In het beleidsplan wordt de visie weergegeven voor het beheren van de openbare verlichting en de kosten daarvan. Het beleidsplan bevat een uitvoeringsschema voor de jaren 2018 tot en met 2022. Een aanzienlijk deel (22%) van de lichtmasten is binnen een periode van vier jaar aan vervanging toe. De vervanging vindt pas plaats als de noodzaak uit meetproeven blijkt. De kosten van beheer en onderhoud van de openbare verlichting zijn in programma 2 van de exploitatiebegroting en meerjarenraming opgenomen.

Beleidskader riolering

Met het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) wordt invulling gegeven aan de taken van de gemeente die voortvloeien uit de Wet gemeentelijke watertaken die op 1 januari 2008 in werking is getreden. Op grond van deze wet is de gemeente belast met lokale ruimtelijke inpassing van de maatregelen op het gebied van de waterhuishouding en heeft de gemeente een zorgplicht voor stedelijk water. In overleg met de waterpartners zijn de beleidsuitgangspunten opgesteld, die voortkomen uit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW).

Voor de periode -2019-2022 is een GRP vastgesteld op 13 december 2018. In dit GRP is het beleid en financiering van het rioolbeheer vastgelegd.

De kosten voor de uitvoering van het rioleringsplan worden gedekt door de bestemmingsreserve Gemeentelijke riolering en de rioolheffing. De aanleg van nieuwe riolering in bestemmingsplannen wordt bekostigd uit de exploitatieopzet van deze plannen. Voor de planperiode is een heffing vastgesteld van € 199,60 die jaarlijks met de inflatiecorrectie wordt aangepast. De stand van de voorziening Riolering

bedraagt per 1 januari 2019 ca. € 4.995.000 en biedt voldoende dekking voor de te verwachten kosten. In het jaarlijks op te stellen operationeel uitvoeringsprogramma en het daarop volgende jaarverslag worden de bestedingen verantwoord.

Beleidskader water

Voor het beheer en onderhoud van de waterpartijen is het Stedelijk waterplan 2018-2021 opgesteld. Dit plan is op 21 september 2017 vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeente Opmeer is verantwoordelijk voor het onderhoud van de walkanten en het baggeren van de watergangen die eigendom zijn van de gemeente. De gemeente Opmeer beheert ongeveer 120.000 m2 oppervlaktewater en ongeveer 25 km oevers met oeverbescherming. Door het structureren van de aanpak voor het onderhoud zijn de kosten inzichtelijk gemaakt en is een planning opgesteld. De kosten van het baggerwerk variëren sterk in de loop der jaren.

In het beheerplan zijn voor de komende jaren de noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden geïnventariseerd. Voor het onderhoud van deze voorzieningen is een reserve Baggerwerkplan ingesteld. De stand van deze bestemmingsreserve bedraagt per 1 januari 2019 ca. € 310.000. In programma 2 van de begroting en meerjarenraming zijn de benodigde onderhoudsbudgetten verwerkt. De komende jaren worden met het Hoogheemraadschap HHNK gesprekken gevoerd over de overdracht van het stedelijk waterbeheer aan HHNK.

Beleidskader gebouwen

De gemeente Opmeer heeft 33 gebouwen in beheer, bestaande uit algemene gebouwen, dierenverblijf, sport- en sociaal culturele gebouwen. Daarnaast zijn er nog 7 scholen waarvan het beheer onder de schoolbesturen valt. Voor het beheer van de gemeentelijke gebouwen is het beheerplan Gemeentelijke gebouwen 2018-2021 opgesteld. Dit plan is op 1 februari 2018 vastgesteld door de gemeenteraad.

In het beheerplan is de zorg voor een groot aantal wettelijke taken voor het beheer van gebouwen opgenomen. Het is van belang dat de gemeentelijke gebouwen in een goede staat verkeren waarbij als uitgangspunten worden gehanteerd: schoon, heel en veilig en streven naar duurzaamheid. In het plan zijn de kosten van het gebouwenbeheer voor de planperiode inzichtelijk gemaakt en is een doorkijk opgenomen voor een periode van 10 jaar.

Voor de vijf gebouwen die ondergebracht gaan worden in de nieuwe IKC's wordt al het planmatig onderhoud niet meer uitgevoerd. Dit heeft geresulteerd in een verlaging van de onderhoudskosten voor de komende vier jaar.

De voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen heeft per 1 januari 2019 een omvang van ca. € 565.000.

Beleidskader beeldende kunstwerken

De gemeente heeft 14 kunstwerken in beheer. De kunstwerken worden planmatig beheerd. De meerjarenonderhoudsplanung wordt jaarlijks geactualiseerd. Voor het beheer is een jaarlijks budget benodigd van ca. € 12.000. Afhankelijk van de omvang van de uit te voeren werken vindt een onttrekking of toevoeging plaats van/aan de reserve onderhoud kunstwerken. De voorziening heeft per 1 januari 2019 een omvang van ca € 21.000.

Gemeentelijk Woningbedrijf

In 2018 is het Strategisch voorraadbeleidsplan in actualisering genomen. Ook wordt op basis van de vastgestelde regionale woonvisie een lokale Woonvisie Opmeer voorbereid. Deze plannen houden

rekening met demografische ontwikkelingen, veranderende trends en financiële en juridische ontwikkelingen. Het gaat hierbij onder meer om veranderende woonwensen, huurprijsbeleid, demografie, kwaliteit, energie en economie. Op basis van deze ontwikkelingen zijn de strategische doelen voor het Woningbedrijf geformuleerd. Deze nieuwe beleidsplannen vormen de koers van het Woningbedrijf voor de periode 2020 -2022.

De in de genoemde plannen voorgestelde maatregelen moeten, als het gaat om activiteiten van het Woningbedrijf, worden bekostigd uit de bedrijfsreserve van het Woningbedrijf en de huuropbrengsten. De investeringen in het vastgoed worden gebaseerd op de 'Investeringsregeling Woningbedrijf Opmeer'.

Sinds 2016 zijn er geen woningen van het Gemeentelijk Woningbedrijf meer verkocht. Het verkoopbeleid wordt in het nieuwe Strategisch Voorraadbeleidsplan geactualiseerd. De opbrengsten van eventuele verkopen worden geboekt in de algemene bedrijfsreserve van het Woningbedrijf en worden vervolgens (gedeeltelijk) ingezet voor afboeking van de onrendabele top in de stichtingskosten van nieuwbouwprojecten ter verkrijging van betaalbare huurprijzen.

Jaarlijks wordt een activiteitenplan opgesteld waarin de voorgenomen activiteiten staan vermeld van het Woningbedrijf. Op hoofdlijnen wordt inzicht gegeven in de voornemens van het Woningbedrijf over de uitvoering van de op te stellen Woonvisie en de volkshuisvestelijke prestatievelden (kwaliteit woongelegenheden, leefbaarheid, wonen en zorg, verhuren van de woningen, betrekken van/overleg met bewoners bij beleid en beheer en continuïteit financiën).

Voor het Woningbedrijf is een financiële meerjarenraming (10 jaar) opgesteld. De raming houdt rekening met effecten van de verhuurdersheffing, eventuele vennootschapsbelasting, huurbeleid e.d. Belangrijke financiële besluiten in relatie tot het Woningbedrijf worden aan deze meerjarenbegroting getoetst. De onderhoudskosten en beoogde investeringen (nieuwbouw Heerenweide) zijn in de meerjarenramingen verwerkt. Deze meerjarenbegroting is voortschrijdend en wordt jaarlijks geactualiseerd. De algemene reserve van het Woningbedrijf beweegt zich in de meerjarenprognose rond de € 14.000.000 De meerjarenbegroting van het Woningbedrijf is als bijlage bij deze paragraaf gevoegd.

Beleidskader Groen

Op 19 april 2018 heeft de gemeenteraad het Groenbeleidsplan 2018-2021 vastgesteld. De gemeente Opmeer beheert totaal (2018) ca 589.000 m2 groen. Dit is onder te verdelen in openbaar groen, sportvelden en begraafplaatsen.

In het plan worden op basis van beschikbare financiële kengetallen de totale kosten van het groenbeheer geraamd op ca. € 873.000 per jaar ex BTW (arbeid, materiaal en materieel). De gemiddelde landelijke beheerkosten van openbaar groen bedragen € 82,- per inwoner. De gemiddelde kosten van groenbeheer bedragen in Opmeer € 66,- per inwoner.

Uit deze cijfers blijkt dat er sprake is van een efficiënt groenbeheer. Voor renovatie van openbaar groen zou op jaarbasis in theorie een bedrag van ca. € 89.000 benodigd zijn. In de begroting is een bedrag van € 28.000 op jaarbasis beschikbaar. Ingeval van integrale gebiedsrenovaties worden de omvormingskosten meegenomen in de totale projectbegroting. Het beperkte beschikbare budget dwingt wel tot het langer in stand houden van (verouderd) groen dan op basis van de gemiddelde levensduur gewenst zou zijn. De raad heeft hiermee geaccepteerd dat er sprake zal zijn van enige achterstand in de renovaties van openbaar groen. Jaarlijks wordt voor de uitvoering van zowel het groenbeleidsplan als het bomenbeleidsplan een operationeel plan opgesteld en aan de raadscommissie Ruimte voorgelegd. De uitvoeringskosten worden jaarlijks in de exploitatiebegroting opgevoerd.

Verkoop percelen openbaar groen

De gemeente voert beleid met betrekking tot verkoop openbaar groen. In het groenbeleidsplan (groenuitgiftebeleid) zijn de te verkopen percelen aangewezen. De opbrengst van het verkopen van groen wordt gestort in de reserve Openbaar groen. Uit deze reserve worden de kosten van omvorming en vernieuwing verouderd openbaar groen gedekt. De stand van de reserve bedraagt op 1 januari 2018 ca. € 26.000.

Financiële consequenties

Voor het onderhoud van de wegen, riolering, het huurwoningenbestand en (overige gemeentelijke) gebouwen zijn reserves/voorzieningen beschikbaar. De kosten van onderhoud van schoolgebouwen worden gedekt ten laste van de reserve Onderwijshuisvesting.

Voor de normale en planmatige onderhoudskosten van kapitaalgoederen worden jaarlijks in de onderhoudsbegroting ramingen opgenomen. Deze komen weer ten laste van onderhoudsvoorzieningen en/of reserves. Wanneer buitengewoon onderhoud en/of renovatie moet worden verricht, worden hiervoor afzonderlijke ramingen opgenomen of investeringskredieten aangevraagd.

Actie	Activiteiten in begroting 2020
Actualiteit beheerplannen	Actualiseren beheerplan civiele kunstwerken
Uitvoering beheerplannen	Opstellen operationele programma's
Woningbedrijf	vaststellen nieuw strategisch voorraadbeleidsplan; Actueel houden meerjarenbegroting; Activiteitenplan 2020.

In bijlage 1 van de begroting vindt u ook een samenvattende tabel inzake de stand van zaken op het gebied van kapitaalgoederen.

Bijlage: Meerjarenbegroting Woningbedrijf

De meerjarenbegroting – ook wel meerjarenraming genoemd – gaat over de ontwikkelingen binnen het Gemeentelijk Woningbedrijf Opmeer over een periode van 10 jaar. De begroting heeft als doel de strategische planning in hoofdlijn financieel te vertalen en de effecten hiervan inzichtelijk te maken.

Bij het opstellen van de begroting is gebruik gemaakt van de begroting 2019 van de gemeente Opmeer. Voor het voorraadbeheer is gebruik gemaakt van het strategisch voorraad beleidsplan, waarin de 3 fases van de Heerenweide worden opgenomen. Het nieuwe strategisch voorraad beleidsplan is in ontwikkeling, hierdoor geeft dit document alleen een richting aan. In afwachting van de vaststelling van het strategisch voorraad beleidsplan, worden geen woningen verkocht.

Voor de ontwikkeling van West-Friesland is de Regionale Woonvisie opgesteld. Hierin wordt ook gesproken over de ontwikkeling met betrekking tot de klimaatadaptatie. De klimaatadaptatie is bedoeld om de omgeving aan te passen aan klimaatverandering. In de begroting spreken we met enige regelmaat over verduurzaming, waarin de woningen worden aangepast, zodat gasaansluiting niet meer nodig is.

Balans

De balans bevat een overzicht van de bezittingen (activa) en schulden (passiva) van het Gemeentelijk Woonbedrijf Opmeer over de periode 2018 t/m 2029.

Balans												
<i>begrotingsjaar 2020</i>												
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Activa												
MVA	23.682	19.205	20.062	22.069	22.795	22.250	21.643	21.284	20.642	20.652	20.289	19.853
Huurdebiteuren	19	20	20	21	22	23	23	24	24	23	23	24
Overlopende activa	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42
Rekening courant saldo AD												
Liquide middelen	3.180	1.867	2.211	0	0	0	1.085	2.275	4.930	4.581	6.459	8.472
Totaal activa	26.923	21.134	22.335	22.132	22.859	22.315	22.793	23.625	25.638	25.298	26.813	28.391
Passiva												
Overige reserves	15.687	10.182	11.420	10.385	9.551	11.120	12.800	14.021	15.957	16.409	17.774	19.454
Overige voorzieningen												
Leningen kredietinstelling	2.492	2.288	2.076	1.856	1.661	1.477	1.289	1.098	903	705	503	297
Waarborgsommen												
Rekening courant saldo AD	7.641	7.641	7.641	7.641	7.641	7.641	7.641	7.641	7.641	7.641	7.641	7.641
Rekening courant bank	0	0	0	1.441	3.115	1.058	0	0	0	0	0	0
Overlopende passiva	1.104	1.022	1.197	808	891	1.019	1.064	864	1.137	543	895	999
Totaal passiva	26.924	21.133	22.334	22.131	22.859	22.315	22.794	23.624	25.638	25.298	26.813	28.391

Bezittingen (activa)

Ten behoeve van de verduidelijking worden alleen de grote fluctuaties toegelicht. Hierdoor wordt niet ingegaan op huurdebiteuren, overlopende activa en rekening courant.

MVA

Per 2018 is een stijging zichtbaar in de MVA, dit wordt veroorzaakt door het feit dat in totaliteit 20 woningen worden gebouwd in de Heerenweide (fase 1) te Spanbroek, die in 2019 worden opgeleverd. Ditzelfde geldt voor de jaren 2020 (fase 2) in totaliteit 20 woningen en 2021 (fase 3) in totaliteit 28 woningen.

Liquide middelen

De liquide middelen nemen af tot een negatief saldo in 2021 t/m 2023. Daarna loopt het saldo op. De afname wordt veroorzaakt door nieuwbouw voor exploitatie (de Heerenweide). De toename volgt uit hogere inkomsten uit verhuringen dan uitgaven aan exploitatie.

Het negatieve saldo liquide middelen duidt op een tekort dat kan worden aangevuld door het aantrekken van een lening. Met deze lening is geen rekening gehouden in de begroting.

In de uitgaven zijn nog geen kosten opgenomen voor verduurzaming of 'van gas los'. De kosten hiervoor worden geschat op minstens € 21 miljoen op basis van 877 woningen met een gemiddelde van € 24.000 per woning.

Schulden (passiva)

Net als bij bezittingen worden alleen grote fluctuaties toegelicht. Hierdoor wordt niet ingegaan op overlopende passiva.

Overige reserves

De overige reserves vormt het eigen vermogen van het Woningbedrijf. Doordat de nieuwbouw de Heerenweide op het resultaat drukt, wordt het negatieve resultaat ten laste gebracht van de overige reserves. Bijgevolg neemt het eigen vermogen af tot en met 2023. Daarna neemt het weer toe als gevolg van hogere inkomsten dan uitgaven.

Voor de continuïteit van het Woningbedrijf is het van belang dat het eigen vermogen beschikbaar wordt gehouden voor volkshuisvestelijke bestemming (ten gunste van de huurders). Vanuit de verduurzaming en 'van gas los' dient minstens € 21 miljoen beschikbaar te worden gehouden. Daarnaast is aanwending van het eigen vermogen benodigd voor vernieuwing van de woningvoorraad (sloop/nieuwbouw).

Om de ontwikkeling van de overige reserves te monitoren, is een inschatting gemaakt van de verwachte kosten voor verduurzaming. De woningvoorraad is ingedeeld in categorieën van 10 jaar om een inschatting te maken van de verwachte kosten (zie onderstaand overzicht).

Periode	Aantal woningen	Bedrag per woning	Bedrag verduurzaming
1900-1949	8	35.000	280.000
1950-1959	41	32.500	1.332.500
1960-1969	97	30.000	2.910.000
1970-1979	270	27.500	7.425.000
1980-1989	197	25.000	4.925.000
1990-1999	139	20.000	2.780.000
2000-2009	94	15.000	1.410.000
2010-heden	31	10.000	310.000
	877		21372500

De volgende aannames worden gemaakt:

In 2021 moeten gemeentes de planning m.b.t. verduurzaming gereed hebben (klimaatadaptatie). Hierdoor start de verduurzaming vanaf 2022.

In 2030 moet gemiddeld 40%-50% CO₂-reductie zijn behaald in vergelijking met 1990. Hieraan voldoet het Woningbedrijf.

Om inzicht te creëren is een drietal scenario-berekeningen gemaakt, met de volgende standpunten:
Scenario 1: geen verduurzaming van onze woningvoorraad, zoals in de Balans (hoofdsruk 1) is opgenomen.

Scenario 2: verduurzaming beginnend met de oudste woningvoorraad.

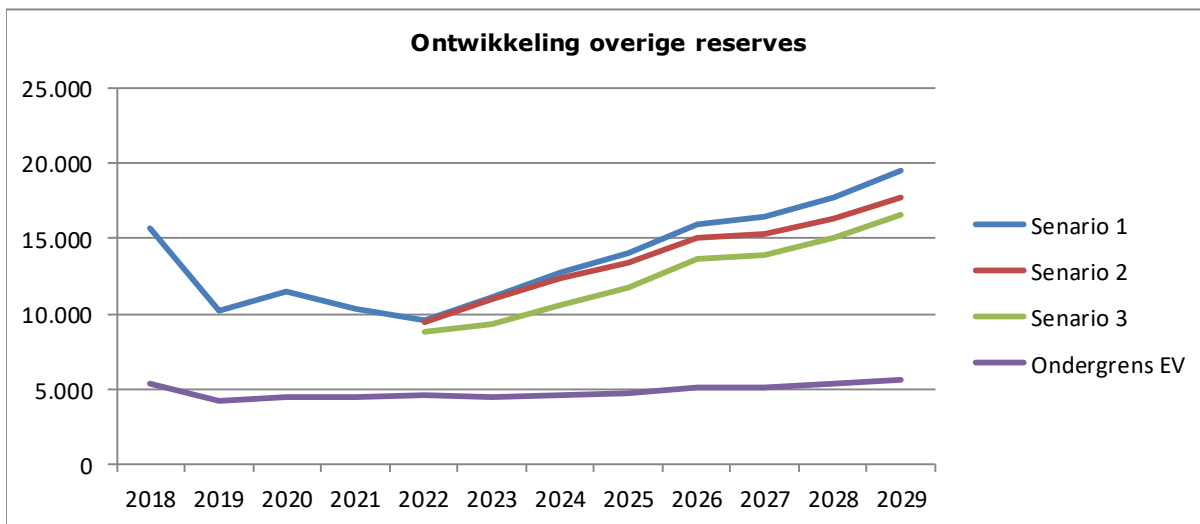
Scenario 3: verduurzaming beginnend met de jongste woningvoorraad (omgekeerd van scenario 2).

Om een investeringsplanning te maken, wordt jaarlijks circa € 750.000 geïnvesteerd. Dit om uiteindelijk in 2050 alle woningen te hebben verduurzaamd.

Ontwikkeling overige reserves

begrotingsjaar 2020

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Senario 1	15.687	10.182	11.420	10.385	9.551	11.120	12.800	14.021	15.957	16.409	17.774	19.454
Senario 2					9.482	10.977	12.409	13.429	15.086	15.272	16.311	17.754
Senario 3					8.767	9.345	10.613	11.722	13.611	13.846	15.045	16.554
Ondergrens EV	5.385	4.227	4.467	4.426	4.572	4.463	4.559	4.725	5.128	5.060	5.363	5.678

Indien een combinatie van scenario 2 en 3 wordt toegepast, zal de overige reserves in 2029 afnemen met € 0,8 tot € 1 miljoen ten opzichte van 2018. Belangrijke kanttekening is dat oude woningen mogelijk niet kunnen worden verduurzaamd. Dit houdt in dat hier sloop/nieuwbouw moet plaatsvinden. Indien dit het geval is, zal de overige reserves verder afnemen.

Leningen overheid en kredietinstelling (schuldenportefeuille)

De afbouw van de leningportefeuille zal door de jaren plaatsvinden door aflossing. Dit is mogelijk door de opbrengsten uit verhuring. De leningportefeuille van het Gemeentelijk Woningbedrijf bestaat uit een drietal leningen per 1 januari 2020:

BNG-68771 lening met een looptijd tot 1-8-2021, restant € 0,06 miljoen

BNG-68773 lening met een looptijd tot 3-2-2032, restant € 2,02 miljoen

BNG-79203 lening met een looptijd tot 2-11-2022, restant € 0,20 miljoen

Rekening courant saldo AD

De rekening courant blijft de aankomende jaren op het zelfde niveau. De liquide middelen kunnen worden aangewend om het rekening courant saldo AD te verlagen.

Winst- en verliesrekening

De winst- en verliesrekening bevat de huuropbrengsten minus bedrijfslasten. Dit geeft inzicht in het resultaat (winst of verlies) op jaarbasis.

Winst- en verliesrekening											
begrotingsjaar 2020											
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bedrijfsopbrengsten											
Huuropbrengsten	6.029	6.227	6.449	6.740	6.993	7.147	7.312	7.955	6.990	7.141	7.294
Huurderiving	-30	-31	-32	-34	-35	-36	-37	-37	-35	-36	-36
Opbrengst service contracten	109	110	112	114	116	118	121	123	126	128	131
Netto verkoopresultaat											
Som der bedrijfsopbrengsten	6.108	6.306	6.529	6.820	7.074	7.229	7.396	8.041	7.081	7.233	7.389
Bedrijfslasten											
Afschrijvingen	-920	-880	-830	-854	-870	-877	-843	-998	-737	-757	-753
Overige waardeveranderingen (ORT)	-2.779	0	-1.765	-2.102	0	0	0	0	0	0	0
Onderhoudskosten											
Klachtenonderhoud	-120	-157	-161	-165	-169	-173	-178	-182	-170	-175	-179
Mutatieonderhoud	-96	-98	-100	-102	-105	-107	-110	-113	-105	-108	-111
Preventief onderhoud	-151	-173	-177	-181	-186	-190	-195	-200	-186	-191	-196
Planmatig	-678	-482	-1.985	-1.597	-1.201	-1.100	-2.119	-1.432	-3.415	-1.883	-1.501
Groot onderhoud (incidenteel)	-150	-150	-150	-150	-150	-150	-150	-150	-150	-150	-150
Lasten servicecontracten	-109	-110	-112	-114	-116	-118	-121	-123	-126	-128	-131
Bedrijfslasten											
Alg beheers- en admin.	-1.180	-1.220	-1.257	-1.312	-1.359	-1.386	-1.414	-1.442	-1.346	-1.373	-1.401
Zakelijke bedrijfslasten	-249	-258	-266	-278	-287	-293	-299	-305	-285	-290	-296
Overige lasten	-3	-8	-8	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9
Verhuurderheffing	-671	-692	-710	-722	-701	-714	-729	-743	-688	-702	-716
Leefbaarheid	-49	-49	-49	-49	-49	-49	-49	-49	-49	-49	-49
Lasten nieuwbouw/aankoop	0	0	-1	-1	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2
Som der bedrijfslasten	-7.155	-4.277	-7.571	-7.636	-5.204	-5.168	-6.218	-5.748	-7.268	-5.817	-5.494
Bedrijfsresultaat	-1.047	2.029	-1.042	-816	1.870	2.061	1.178	2.293	-187	1.416	1.895
Financiële baten en lasten	-110	-102	-98	-59	-58	-33	-21	-15	-1	15	35
Resultaat voor belasting	-1.157	1.927	-1.140	-875	1.812	2.028	1.157	2.278	-188	1.431	1.930
Vennootschapsbelasting (Vpb)	-504	-685	-302	-438	-569	-617	-421	-697	-106	-462	-569
Resultaat na belasting	-1.661	1.242	-1.442	-1.313	1.243	1.411	736	1.581	-294	969	1.361

Bedrijfsopbrengsten

De huuropbrengsten nemen toe in 2020 door oplevering van 20 nieuwbouwwoningen in de Heerenweide. Ditzelfde geldt voor de jaren 2021 (20 woningen) en 2022 (28 woningen). Daarbij nemen de huurprijzen gemiddeld met 1,91% per jaar over de periode van 10 jaar. De notitie van het nieuwe strategisch voorraadbeleidsplan zal voorstellen bevatten voor het huurbeleid en toewijzingsbeleid.

Ten aanzien van de overige bedrijfsopbrengsten, is per 2026 een zestal complexen aan het einde levensduur (50 jaar). Vanuit het strategisch voorraadbeleidsplan zal hiermee rekening moeten worden gehouden.

Bedrijfslasten

De afschrijvingen blijven de komende jaren in de begroting op circa € 0,8 miljoen per jaar.

De onderhoudskosten nemen toe op basis van inflatie met gemiddeld 2,51% per jaar over een periode van 10 jaar. Dit is gebaseerd op de inflatie bouw (zie Parameters in paragraaf 5.1).

In 2019 worden de nieuwbouwwoningen (fase 1) in de Heerenweide opgeleverd. Dit leidt tot een afboeking van de ORT van € 2,8 miljoen. In 2021 volgt fase 2 (ORT van € 1,8 miljoen) en in 2022 volgt fase 3 (ORT van € 2,1 miljoen).

De bedrijfskosten bestaan uit:

Algemene beheers- en administratiekosten: hieronder vallen personeelskosten, bijdragen overhead aan de Algemene Dienst en algemene kosten.

Zakelijke bedrijfslasten: hieronder vallen belastingen WOZ en Waterschappen, verzekeringen en contributie landelijke federaties.

Overige lasten: hieronder vallen overige exploitatielasten.

Deze kosten zullen de komende jaren toenemen door indexatie/inflatie (zie voor meer informatie Parameters in paragraaf 5.1). De gemeente Opmeer heeft vanuit de kadernota ervoor gekozen om met ingang van 2018 de bijdrage aan de Algemene Dienst te verhogen met € 250.000. Als gevolg hiervan kunnen deze gelden niet meer worden ingezet voor investeringen in het Woningbedrijf.

De verhuurderheffing wordt betaald door verhuurders die meer dan 50 huurwoningen bezitten. Doordat het Woningbedrijf in totaal 877 woningen bezit, is het Woningbedrijf verplicht verhuurderheffing te betalen. Het Woningbedrijf betaalt een heffing over de WOZ-waarde van de huurwoningen tot maximaal €270.000 (peildatum 1-1-2019). Het gaat hierbij om huurwoningen, waarvan de huur niet hoger is dan € 710,68 per maand (DAEB woningen). Dit betreft de gehele woningvoorraad van het Woningbedrijf. In 2019 is de verhuurderheffing 0,561%. De gemiddelde WOZ-waarde bedraagt € 150.141 (gemiddelde kosten per woning € 842,29, ruim 1 maandhuur).

Vennootschapsbelasting (Vpb)

In afwachting van de discussie met de Belastingdienst wordt jaarlijks de voorlopige aanslag Vpb betaald (i.v.m. de kans op het betalen van een boeterente 8%). Het Woningbedrijf beroept zich op normaal vermogensbeheer. De afdracht Vpb zal over de jaren circa € 0,5 miljoen per jaar bedragen (dit komt overeen met € 570 per woning, bijna 1 maandhuur). De Vpb wordt namelijk niet bepaald over het commerciële resultaat (resultaat voor belasting) maar over het fiscale resultaat. Fiscaal mag een aantal zaken niet worden meegenomen of wordt anders bepaald, namelijk:

Afschrijvingen: fiscaal wordt niet afgeschreven.

Waardeveranderingen (ORT): fiscaal kent men geen onrendabele toppen.

Onderhoud: verbetering valt niet onder onderhoud en moet worden geactiveerd. In 2019 is een aanname gemaakt dat circa 15% van het totale onderhoud een verbetering betreft en wordt geactiveerd. Vanwege de verwachte beperkte omvang van verbetering wordt met ingang van 2020 niet meer rekening gehouden met deze correctie.

Berekening Vpb											
<i>begrotingsjaar 2020</i>											
Resultaat voor belasting	-1.157	1.927	-1.140	-875	1.812	2.028	1.157	2.278	-188	1.431	1.930
Correctie afschrijvingen	920	880	830	854	870	877	843	998	737	757	753
Correctie waardeverand	2.779	0	1.765	2.102	0	0	0	0	0	0	0
Correctie onderhoud	-477										
	2.065	2.807	1.455	2.081	2.682	2.905	2.000	3.276	549	2.188	2.683
VpB tarief											
≤ € 200.000	19,00%	16,50%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%	15,00%
> € 200.000	25,00%	25,00%	21,70%	21,70%	21,70%	21,70%	21,70%	21,70%	21,70%	21,70%	21,70%
VpB bedrag	504	685	302	438	569	617	421	697	106	461	569

In tegenstelling tot eerdere plannen van de regering blijft het hoge tarief van de vennootschapsbelasting in 2020 ongewijzigd (25%). Vanaf 2021 gaat het hoge tarief voor de vennootschapsbelasting omlaag (21,7%), maar minder dan eerder aangekondigd. Het woningbedrijf heeft ieder jaar een positief fiscaal resultaat waarover Vpb dient te worden afgedragen.

Resultaat

De huuropbrengsten, overige baten en lasten bewerkstelligt het resultaat. In 2019, 2021, 2022 en 2027 is een negatief resultaat voor belasting zichtbaar. Dit wordt veroorzaakt door nieuwbouw (2019, 2021 en 2022) en einde levensduur van een zestal complexen (2027). In de overige jaren wordt een positief resultaat behaald, dat wordt toegevoegd aan de overige reserves. Dit dient te worden ingezet voor nieuwbouw, renovatie, verduurzaming of aflossing van schulden. Zoals eerder aangegeven is het benodigde bedrag voor verduurzaming minstens € 21 miljoen.

Kasstroomen

De kasstroomen maken de inkomende en uitgaande geldstroom zichtbaar. Als er sprake is van een positieve geldstroom uit operationele, investerings- en financieringsactiviteiten, dan kan het Woningbedrijf voldoen aan zijn financiële verplichtingen.

Kasstroomen											
<i>begrotingsjaar 2020</i>											
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Operationele kasstroomen											
<i>Ontvangsten</i>											
Huuropbrengsten	5.999	6.194	6.413	6.699	6.950	7.103	7.267	7.435	6.948	7.097	7.249
Opbrengst servicecontracten	109	110	112	114	116	118	121	123	126	128	131
Overige opbrengsten	0	1	3	6	7	8	8	482	8	8	8
	6.108	6.305	6.528	6.819	7.073	7.229	7.396	8.040	7.082	7.233	7.388
<i>Uitgaven</i>											
Onderhoudslasten	-1.194	-1.060	-2.573	-2.195	-1.811	-1.721	-2.751	-2.077	-4.026	-2.506	-2.136
Lasten servicecontracten	-109	-110	-112	-114	-116	-118	-121	-123	-126	-128	-131
Bedrijfslasten	-1.433	-1.486	-1.531	-1.598	-1.655	-1.688	-1.722	-1.756	-1.640	-1.673	-1.706
Verhuurderheffing	-671	-692	-710	-722	-701	-714	-729	-743	-688	-702	-716
Leefbaarheid	-49	-49	-49	-49	-49	-49	-49	-49	-49	-49	-49
Overige bedrijfslasten	0	0	-1	-1	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2
Rentelasten	-116	-108	-104	-112	-61	-37	-24	-20	-17	-13	-9
Vennootschapsbelasting	-580	-504	-685	-302	-438	-569	-617	-421	-697	-106	-462
	-4.152	-4.009	-5.765	-5.093	-4.833	-4.898	-6.015	-5.191	-7.245	-5.179	-5.211
Saldo operationele kasstroom	1.956	2.296	763	1.726	2.240	2.331	1.381	2.849	-163	2.054	2.177
Investeringskasstroomen											
<i>Ontvangsten</i>											
Verkoopopbrengsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Uitgaven</i>											
Investerings opstal	-3.066	-1.559	-3.652	-3.203	0	0	0	0	0	0	0
Investerings grond	0	-182	-542	0	0	0	0	0	0	0	0
	-3.066	-1.741	-4.194	-3.203	0	0	0	0	0	0	0
Saldo investeringskastroom	-3.066	-1.741	-4.194	-3.203	0	0	0	0	0	0	0
Financieringskasstroomen											
<i>Ontvangsten</i>											
Nieuwe leningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Uitgaven</i>											
Aflossingen	-204	-212	-220	-195	-184	-188	-191	-195	-198	-202	-206
	-204	-212	-220	-195	-184	-188	-191	-195	-198	-202	-206
Saldo financieringsstroom	-204	-212	-220	-195	-184	-188	-191	-195	-198	-202	-206
Mutatatie liquide middelen/ rekening-courant	-1.314	343	-3.651	-1.672	2.056	2.143	1.190	2.654	-361	1.852	1.971

In de investeringskasstroom is geen geld opgenomen voor verduurzaming.

Kengetallen

In het onderdeel financiële continuïteit wordt de financiële positie van de organisatie beoordeeld. Er wordt onderzocht of de organisatie op basis van haar financiële positie in staat is om op lange en korte termijn haar woningvoorraad in stand te houden en haar maatschappelijke opgave uit te voeren. De beoordeling van financiële continuïteit is gericht op drie onderdelen:

Liquiditeit: is er op korte en middellange termijn voldoende kasstromen om aan de liquiditeitsverplichtingen te voldoen?

Vermogen: is er – nu en in de toekomst – voldoende vermogen beschikbaar om de huidige verplichtingen en mogelijke toekomstige risico's op te vangen?

Onderpand: is de waarde van het onderpand voldoende om in een situatie van (dreigende) discontinuïteit aan de financiële verplichtingen te voldoen?

De beoordeling van de financiële positie vindt plaats op basis van vier financiële kengetallen (ratio's). De kengetallen zijn:

ICR (liquiditeit) maakt inzichtelijk of de organisatie op korte en middellange termijn voldoende operationele kasstromen genereert om aan haar renteverplichtingen te voldoen.

LTV (vermogen) maakt inzichtelijk of de vastgoedportefeuille op lange termijn voldoende waarde genereert ten opzichte van de schuldpositie.

Solvabiliteit (vermogen) geeft inzicht in de eigen vermogenspositie van de organisatie.

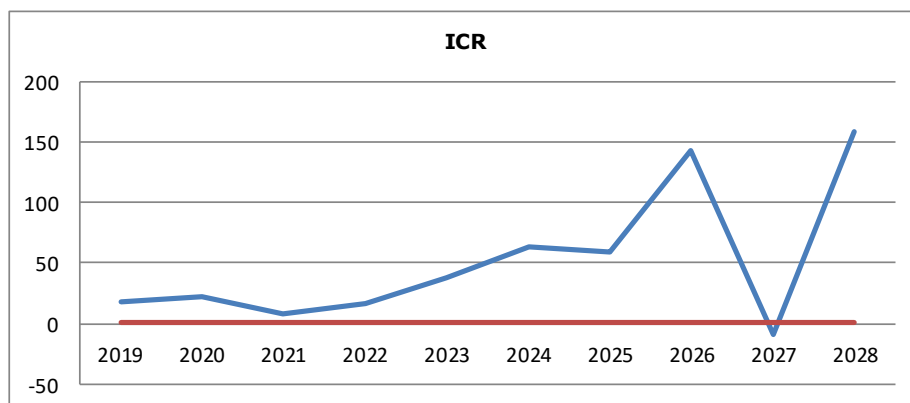
Dekkingsratio (onderpand) beoordeelt in geval van discontinuïteit of de (markt)waarde van het onderpand voldoende is om de schuldpositie af te lossen.

Het Woningbedrijf Opmeer voldoet aan de normen van financiële continuïteit die door de Autoriteit woningcorporaties (Aw) en het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) in een gezamenlijk beoordelingskader zijn opgenomen. Een uitzondering doet zich voor in 2027 waarin het Woningbedrijf onder de norm van de ICR (1,4) zakt.

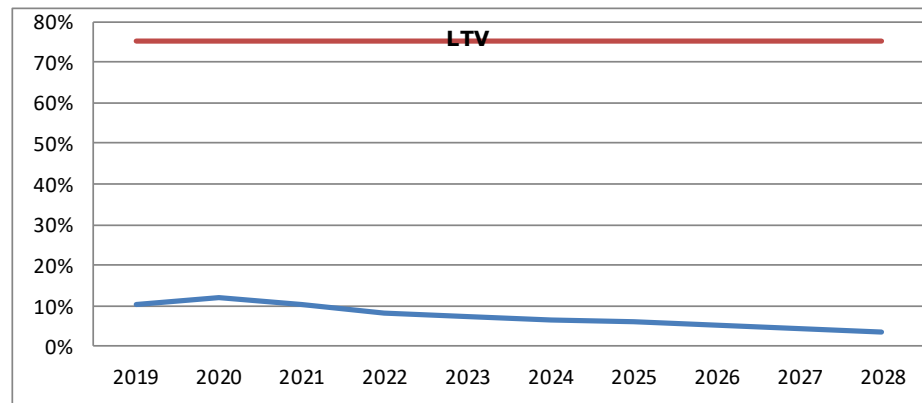
Kengetallen

begrotingsjaar 2020

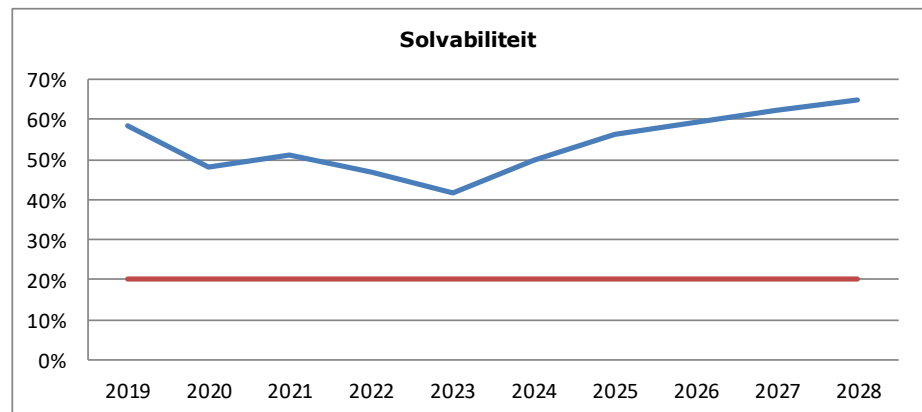
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
ICR (liquiditeit)										
Verloop	17,9	22,3	8,3	16,4	37,7	64,0	58,5	143,5	-8,6	159,0
Norm (minimum)	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4

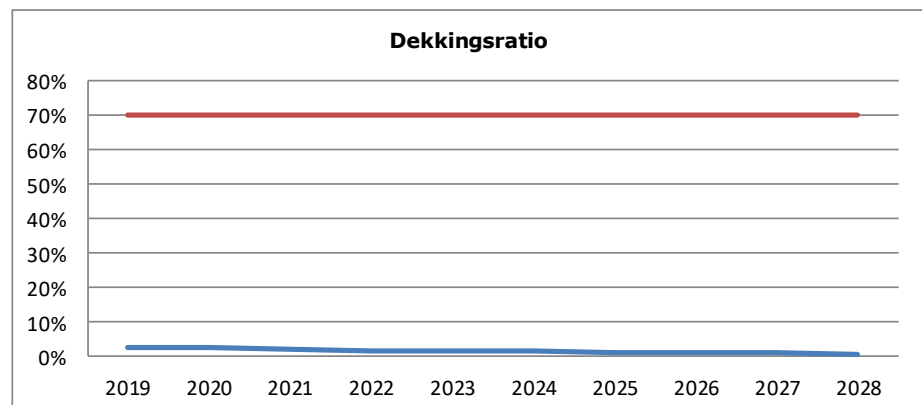
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
LTV (vermogen)										
Verloop	11%	12%	10%	8%	7%	7%	6%	5%	4%	3%
Norm (maximum)	75%	75%	75%	75%	75%	75%	75%	75%	75%	75%

Solvabiliteit (vermogen)										
Verloop	58%	48%	51%	47%	42%	50%	56%	59%	62%	65%
Norm (minimum)	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%

Dekkingsratio (onderpand)										
Verloop	3%	3%	2%	2%	2%	1%	1%	1%	1%	1%
Norm (maximum)	70%	70%	70%	70%	70%	70%	70%	70%	70%	70%

Nadere toelichting

In de meerjarenbegroting worden de volgende uitgangspunten gevolgd.

Parameters

De gehanteerde parameters zijn conform de Leidraad economische Parameters dPi 2019 dat door de Aw (Autoriteit Woningcorporaties) en het WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw) zijn opgesteld.

Economische parameters											
begrotingsjaar											
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Inflatie											
Prijs	2,60%	1,50%	1,70%	1,90%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Loon	2,50%	2,30%	2,30%	2,40%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Bouw	3,50%	2,90%	2,30%	2,40%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Onderhoud	3,50%	2,90%	2,30%	2,40%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Rente											
Korte rente	0,45%	0,45%	0,65%	0,95%	1,45%	1,75%	1,95%	2,05%	2,25%	2,45%	2,55%
Lange rente	0,95%	1,15%	1,35%	1,85%	2,25%	2,65%	2,65%	2,65%	2,65%	2,65%	2,65%

MVA verloop

De mutaties in de woningvoorraad is als volgt:

In 2019 worden 20 woningen (fase1) in de wijk Heerenweide opgeleverd.

In 2021 worden 20 woningen (fase2) in de wijk Heerenweide opgeleverd.

In 2024 worden 28 woningen (fase3) in de wijk Heerenweide opgeleverd.

Het woningbedrijf heeft op dit moment geen verkoopbeleid, hierdoor is hier geen verloop zichtbaar.

Verloop aantallen											
begrotingsjaar 2020											
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Primo jaar	877	897	897	917	945	945	945	945	865	865	865
+/- Nieuwbouw	20	0	20	28	0	0	0	0	0	0	0
-/- Verkoop											
-/- Eind levensduur	0	0	0	0	0	0	0	-80	0	0	0
Ultimo jaar	897	897	917	945	945	945	945	865	865	865	865
Gemiddeld	887	897	907	931	945	945	945	905	865	865	865

Paragraaf 3: Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van de gemeente betreft het sturen en beheersen van de organisatorische bedrijfsprocessen om de door het politieke bestuur geformuleerde beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren. Verbetering van de bedrijfsvoering is daarmee een belangrijke taak van het management. In programma 0 Bestuur en Ondersteuning zijn de belangrijkste onderdelen genoemd. In deze paragraaf wordt specifiek ingegaan op informatiebeveiliging en privacy.

Informatiebeveiliging en privacy

Informatievoorziening wordt in onze samenleving steeds belangrijker. Digitale ontwikkelingen bepalen steeds meer de inrichting van organisaties. Grote delen van het primaire proces worden uitgevoerd door informatiesystemen en organisaties gaan haperen of vallen stil als de informatievoorziening niet functioneert. Informatievoorziening was een ondersteunend proces en is de laatste jaren uitgegroeid tot een onmisbaar onderdeel van het primaire bedrijfsproces. Gemeenten worden steeds vaker geconfronteerd met hacks, virussen, cryptolockers, onveilige websites of datalekken.

Informatieveiligheid en privacy hebben daarom een belangrijke plaats op onze agenda. In november 2015 heeft de raad het gemeentelijke informatieveiligheidsbeleid vastgesteld. In 2019 is dit beleid geactualiseerd omdat voor gemeenten een nieuw normenkader in werking is getreden. Voor alle overheidsorganisaties is de nieuwe Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) gemaakt die de bestaande Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG) gaat vervangen. De belangrijkste doelstellingen van het informatiebeveiligingsbeleid zijn:

- zorgvuldig omgaan met informatie;
- betrouwbare en continue dienstverlening;
- voldoen aan wet- en regelgeving (zoals die voor de privacy/AVG)
- beheersen van risico's;
- voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) als normenkader;
- het nakomen van de afspraken over de ENSIA-verantwoording.

Waar gaan of zijn we mee aan de slag?

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Op 25 mei 2016 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Deze wetgeving wordt sinds 25 mei 2018 gehandhaafd. In 2020 ligt de focus op een verdieping van de implementatie van deze wetgeving zoals:

- Het creëren van meer awareness bij het risico op datalekken;
- Het voeren van risicomanagement;
- Het naleven van dataminimalisatie;
- Het maken van afspraken met partijen die in opdracht van de gemeente Opmeer persoonsgegevens verwerken;
- Het voldoen aan de NTA 7516;
- Het voldoen aan de Wvggz;
- Het uitvoeren van een Data Protection Impact Assessment (hierna: DPIA) op kritieke processen;

- Het organiseren van bewustwordingsacties. Gedurende 2020 worden er verschillende bewustwordingsacties georganiseerd. Hierbij wordt tevens aandacht besteed aan het 'privacy proof' instellen van de applicaties die binnen gemeente Opmeer worden gebruikt.

We werken binnen de regio West Friesland steeds meer samen op het gebied van privacy. In 2020 wordt onder andere samengewerkt in het kader van kennisdeling en het adviseren van gemeenschappelijke regelingen over privacy eisen. Vanuit de West Friese gemeenten is de gemeente Opmeer vertegenwoordigd in het Regionaal Privacy Team (RPT). Het RPT ondersteunt bij het implementeren van privacy en informatiebeveiliging in regionale projecten.

De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)

Landelijk is besloten om meer risicogericht te gaan werken. De nieuwe Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is hiervoor de waarborg. De BIO is volledig in lijn met de internationaal erkende norm ISO27001. 2019 is het overgangsjaar tussen de huidige Baseline Informatiebeveiliging voor Nederlandse Gemeenten (BIG) en de BIO en vanaf 2020 is de BIO de geldende norm. Op grond van de geïdentificeerde risico's zijn concrete maatregelen uitgewerkt. Vanuit de gemeente wordt nauw samengewerkt met het SSC DeSom omdat zich daar veel van de risico's op het gebied van de techniek bevinden. Intern is veel aandacht besteed aan kennis en bewustwording bij de medewerker.

- Het opstellen van een nieuw Informatiebeveiligingsbeleid 2019 – 2023;
- Het oprichten van een werkgroep Informatiebeveiliging;
- Het opzetten van een methode voor risicoanalyse (praktische methode);
- Het incorporeren van Informatiebeveiliging in de P&C-cyclus;
- Het uitvoeren van risicoanalyses op kritieke processen;
- Het borgen van de processen in de organisatie (eigenaarschap en beheer);
- Het opzetten van een intern controleplan 2019 – 2020;

ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit)

Vanuit het voorgaande jaar van verantwoorden via de ENSIA methodiek leer zijn de leerpunten meegenomen naar dit jaar. Als gevolg hiervan zijn 60% van de vragen aangepast en zijn ook nieuwe onderdelen in de verantwoording opgenomen. In dit kader is belangrijk op te merken dat op het domein van informatieveiligheid en privacy in de regio West Friesland heel nauw wordt samengewerkt en overlegd. Zo is specifiek voor de functie van CISO (chief information security officer) en informatiebeveiligingsfunctionaris binnen de samenwerking van gemeenten Koggenland, Opmeer en Medemblik 0,9 fte (extra) aangetrokken. Deze functionaris vervult tevens de rol van ENSIA-coördinator.

Digitale Agenda 2020

Transparant en efficiënt werken, standaardiseren waar mogelijk en lokaal maatwerk bieden waar nodig, wat samen kan ook samen doen: dat zijn de ambities van de Digitale Agenda 2020. De VNG en KING ondersteunen gemeenten bij het zelf opzetten en uitvoeren van collectieve projecten. De projectorganisatie initieert zelf ook projecten, onder meer het standaardiseren van dienstverleningsprocessen (zoals het uitgeven van rijbewijzen en parkeervergunningen) en informatievoorziening en -deling in het sociaal domein.

Ten behoeve van het streven naar het 'in control' zijn op informatieveiligheid en privacy is en blijft het belangrijk dat met regelmaat werk wordt gemaakt van het overbrengen en nadrukkelijk communiceren over de verantwoordelijkheden van het management én medewerkers van de ambtelijke gemeentelijke organisatie over verantwoord en veilig gebruik van persoonsgevoelige en bedrijfskritische gegevens.

Paragraaf 4: Treasury

De treasuryfunctie omvat de financiering van het beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complex geworden geld- en kapitaalmarkt. Er zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie budgettaire gevolgen verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Onder de treasuryfunctie valt niet het verstrekken van leningen aan derden.

De wettelijke basis van de treasuryfunctie is de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Deze wet stelt regels over het financieringsgedrag van gemeenten. Gemeenten dienen nadere regels op te stellen in een treasuryparagraaf.

Treasurystatuut/algemeen treasurybeleid

Het thans geldende Treasurystatuut is op 13 december 2018 vastgesteld door de gemeenteraad.

In het Treasurystatuut zijn de volgende doelstellingen opgenomen inzake het treasurybeleid van de gemeente Opmeer.

- Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden met als doel het uitvoeren van de programma's binnen de door de gemeenteraad vastgestelde kaders van de begroting;
- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens en resultaten tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut, waarbij uitsluitend de publieke taak wordt gediend en voorzichtig en behoudend wordt geopereerd.

Algemene ontwikkelingen/treasurybeleid

De gemeente Opmeer heeft al een reeks van jaren een liquiditeitsoverschot. Als beleid is geformuleerd dat dit overschot wordt aangewend voor:

- vervroegde aflossing van geldleningen, waar dit op grond van de leningsovereenkomsten mogelijk is (NB In de bestaande overeenkomsten is dit uitgesloten);
- financiering van nieuwe kapitaalsinvesteringen, zodat hiervoor geen nieuwe leningen behoeven te worden aangetrokken;
- tijdelijke overschotten door middel van deposito's uitzetten of aanhouden in rekening courant bij de schatkist (ingande 2014).

De reeks van jaren dat er een liquiditeitsoverschot is geweest, is dit beleid ook daadwerkelijk gevolgd. Voor 2020 is een overschot binnen de gemeente voorzien. Daarom is het aantrekken van 'vaste financieringsmiddelen' voor het jaar 2020 voor de Algemene Dienst niet nodig. In het kader van de invoering van het schatkistbeleggen wordt het financieringsoverschot zoveel mogelijk ingezet voor de grondexploitatie Heerenweide.

Per 1 september 2018 was het gehele liquiditeitsoverschot uitgezet in banktegoeden.

Rentevisie

Verwacht wordt dat de rentetarieven in 2020 ongeveer gelijk blijven aan het niveau van 2019. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de Europese Centrale Bank haar monetaire beleid nog niet wil veranderen. Deze rentevisie is mede gebaseerd op de rentevisies van ING en die van de Bank voor Nederlandse Gemeenten.

Treasurybeheer

Risicobeheer

De Wet Fido schrijft voor dat de renterisico's binnen de gemeente bewaakt dienen te worden. Het renterisico op korte termijn wordt inzichtelijk gemaakt met de kasgeldlimiet, het renterisico op langere termijn wordt in beeld gebracht met de renterisiconorm. In de onderstaande tabel 'Kasgeldlimiet in het jaar 2020' wordt de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm uit hoofde van de Wet Fido. Zoals uit dit overzicht blijkt, is er dankzij de aanwezige liquide middelen gedurende het hele jaar sprake van een grote ruimte binnen de kasgeldnorm.

Kasgeldlimiet in het jaar 2020	Kw1	Kw2	Kw3	Kw4
Omvang begroting per 1 januari 2020	34.321.470			
-1 Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
- in bedrag	2.917.325	2.917.325	2.917.325	2.917.325
-2 Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
Schuld in rekening courant	0	0	0	0
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
-3 Contante gelden in kas	0	0	0	0
Tegoeden in rekening-courant	250.000	250.000	250.000	250.000
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	9.500.000	9.500.000	9.500.000	9.500.000
Toets kasgeldlimiet				
-4 Totaal netto vlottende middelen (3)-(2)	9.750.000	9.750.000	9.750.000	9.750.000
Toegestane kasgeldlimiet (1)	2.917.325	2.917.325	2.917.325	2.917.325
Ruimte (+) / Overschrijding (-); (1)-(4)	12.667.325	12.667.325	12.667.325	12.667.325

In de onderstaande tabel 'Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld' wordt het renterisico van de vaste schuld c.q. de renterisiconorm gecomprimeerd in beeld gebracht.

Dit overzicht geeft voor de jaren 2020 - 2023 een ruime onderschrijding van de rente-risiconorm te zien. Hieruit kan worden afgeleid dat de spreiding van de lening portefeuille zodanig is dat de renterisico's zeer beperkt zijn. De eerstvolgende renteherziening op 1 lening vindt plaats in 2022.

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld	2020	2021	2022	2023
1 Renteherzieningen	0	0	1.786.627	0
2 Aflossingen	211.731	220.074	195.208	132.103
3 Renterisico (1 + 2)	211.731	220.074	1.981.835	132.103
4 Renterisiconorm	6.864.294	7.687.888	6.744.860	6.581.975
5a Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	6.652.563	7.467.814	4.763.025	6.449.872
5b Overschrijding renterisiconorm (3>4)				
Renterisiconorm				
4a Begrotingstotaal 2020	34.321.470	38.439.440	33.724.298	32.909.877
4b Percentage (gemeenteregeling)	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
4 = (4a x 4b/100)	6.864.294	7.687.888	6.744.860	6.581.975

In de onderstaande tabel 'Kredietrisico's op verstrekte gelden' worden de kredietrisico's op de verstrekte gelden in beeld gebracht.

Kredietrisico op verstrekte gelden	Met/zonder (hypothecaire) zekerheid	Restant- schuld	%
Gemeenten/provincies		n.v.t.	
Overheidsbanken		n.v.t.	
Woningcorporaties met garantie WSW		n.v.t.	
Semi-overheidsinstellingen		n.v.t.	
Financiële instellingen (A en hoger)			
Overige toegestane instellingen volgens Treasurystatuut	zonder	1.758.760	Div%
Overige toegestane instellingen volgens Treasurystatuut	met	1.176.690	Div%
Niet toegestane instellingen volgens Treasurystatuut		n.v.t.	
Totaal		2.935.450	

Gemeentefinanciering

Financieringspositie

De financieringspositie bij de aanvang van het jaar 2020 ziet er als volgt uit.

De financieringspositie in het jaar 2020 (x € 1.000)		1-jan	31-dec
Algemene reserves en bestemmingsreserves	ca.	41.164	40.084
Voorzieningen	ca.	6.869	6.616
Saldo nog niet afgeloste vaste geldleningen	ca.	2.288	2.076
Subtotaal		50.321	48.776
Boekwaarde investeringen		43.735	42.826
Financieringsoverschot (+ =overschot; - = tekort)		6.586	5.950

Leningenportefeuille

De onderstaande tabel geeft inzicht in de mutaties van de leningenportefeuille en de invloed van deze mutaties op de gemiddelde rente.

MUTATIES IN LENINGPORTEFEUILLE	Bedrag	Gem.rente
Stand per 1 januari 2020	2.287.815	4,71%
Nieuwe leningen	0	
Reguliere aflossingen	211.731	
Vervroegde aflossingen	0	
Renteaanpassing (oud percentage)	0	
Renteaanpassing (nieuw percentage)	0	
Stand per 31 december 2020	2.076.084	4,71%

In verband met de liquiditeitspositie van de gemeente Opmeer in het jaar 2020 zullen in dat jaar voor de financiering van de nieuwe investeringen naar verwachting geen nieuwe vaste geldleningen hoeven te worden aangetrokken.

Relatiebeheer

Als huisbankier van de gemeente Opmeer wordt aangemerkt de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG).

Organisatie

De treasuryfunctie wordt, zoals opgenomen in het Treasurystatuut uitgevoerd door de op grond van dat statuut aangewezen medewerkers van de gemeente.

EMU-saldo

De Economische en Monetaire Unie (EMU) is een groep van EU-lidstaten die de Euro als betaalmiddel hebben ingevoerd. Ter beheersing van de waarde van deze munt is besloten de uitgaven en inkomsten van de deelnemende landen te volgen en uit te drukken in het EMU-saldo. Het EMU-saldo is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de collectieve sector (Rijk, medeoverheden en sociale fondsen). Om die reden is voorgeschreven dat de gemeenten in hun begroting/jaarrekening een overzicht opnemen van hun bijdrage aan het EMU-saldo.

In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% Bbp mag bedragen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van definities en conventies van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 1995). Deze definities bepalen dat het EMU-saldo het saldo van de gehele overheid is: Rijk, sociale fondsen en overige publiekrechtelijke lichamen (lokale overheid) en wat daarin wordt meegeteld. Lokale overheden zijn daarom medeverantwoordelijk voor het Nederlandse EMU-saldo. Het is voorgeschreven dat de gemeenten in hun begroting een overzicht opnemen van hun EMU-saldo. In onderstaande tabel wordt het exploitatiesaldo van de gemeente Opmeer omgezet naar het EMU-saldo voor het jaar 2020.

Omschrijving		(bedrag * €)
1	Exploitatiesaldo* voor toevoeging aan/onttrekking uit reserves	510.985
2	Afschrijvingen	1.790.731
3	Bruto dotaties aan voorzieningen	359.137
-4	Investerings in materiële activa die op de balans ultimo begrotingsjaar worden geactiveerd	865.000
5	Voor begrotingsjaar toegekende bijdragen van Rijk, provincies, EU en overigen inzake de investeringen die niet via de exploitatie lopen	0
+6a	Opbrengsten uit desinvesteringen in vaste activa (tegen verkoopprijs)	0
-6b	De boekwinst op desinvesteringen in vaste activa	0
-7	Aankopen grond, bouw- en woonrijp maken	2.207.431
+8a	Opbrengsten uit verkoop van grond (tegen verkoopprijs)	2.834.571
-8b	De boekwinst op grondverkoop	0
-9	Betaling in begrotingsjaar ten laste van de voorzieningen	612.073
-10	Betalings in begrotingsjaar die niet via de exploitatie verlopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die niet vallen onder een van de andere genoemde posten.	0
-11	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen in begrotingsjaar	0
EMU-saldo gemeente Opmeer		1.810.920

* een tekort wordt weergegeven middels een –teken.

Paragraaf 5: Verbonden partijen

Algemeen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Vanwege bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen - en mogelijk risico's - is het gewenst dat hieraan in de begroting en jaarstukken aandacht wordt besteed. Onder *bestuurlijk belang* wordt verstaan een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met een *financieel belang* wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente.

De gemeente Opmeer heeft bestuurlijke en financiële belangen in diverse verbonden partijen, waaronder de deelname in gemeenschappelijke regelingen (GR) met centrumgemeenteconstructie, gemeenschappelijke regelingen met eigen bestuur, vennootschappen, stichtingen en verenigingen. Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente. Uiteraard blijft de gemeente beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden houden over deze partijen. Indien een gemeenschappelijke regeling wordt opgeheven, komen de kosten van de opheffing/afbouw voor rekening van de deelnemende gemeenten. Voor de financiële consequenties hiervan is geen speciale reserve of voorziening beschikbaar.

Deelnemingen mogen niet meer worden geconsolideerd. Dit houdt in dat de cijfers integraal in de jaarrekening worden verwerkt. Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of duurzaam lagere waarde. Gelet op de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) kunnen de gemeenten slechts deelnemingen aanhouden vanwege een publiek belang.

Hierbij een overzicht van de verbonden partijen:

Aard verbonden partij	Verbonden partij	Bijdrage 2020	Programma
Gemeenschappelijke regeling			
	1 Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking WF	€ 19.000	0/4/8
	2 Centraal Afvalverwerkingsbedrijf West Friesland	€ -	7
	3 Het Westfries Archief	€ 97.000	0
	4 Archeologie West-Friesland	€ 11.000	5
	5 Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord	€ 65.000	7
	6 Shared Service Centre ICT DeSom	€ 593.000	0
	7 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	€ 647.000	1
	8 GGD Hollands Noorden	€ 501.000	6 / 7
	9 Recreatieschap West-Friesland	€ 65.000	5
	10 WerkSaam	€ 349.000	6
Vennootschappen en coöperaties			
	11 NV Houdstermij Gasbedrijf Kop Noord-Holland (in liquidatie)	€ -	
	12 Alliander N.V.	€ -	
	13 Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	€ -	
	14 N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	€ -	
	15 C.V. Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 3	€ -	
	16 C.V. Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 4	€ -	
Stichting en verenigingen			
	NVT		
Overige verbonden partijen			
	NVT		
TOTAAL		€ 2.347.000	

Risico-inschatting

Hieronder wordt weergegeven de onderwerpen waarop de verbonden partijen zijn beoordeeld voor de bepaling van het risicoprofiel / -waardering:

Omrekeningstabel benoemde risico's GR-en / m.n. financieel en politiek /bestuurlijk benoemd:				
Klasse	Bijdrage	Punten	Solvabiliteit	Stemverhouding
1	< 100.000	2	2	2
2	< 250.000	5	4	4
3	< 500.000	10	6	6
4	<1.000.000	15	8	8
5	>1.000.000	20	10	10
Dit leidt tot de volgende score (aflopend qua risico):				
	Bijdrage	Solvabiliteit	Stemverhouding	Totaal
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	15	8	8	31
Shared Service Centre ICT DeSom	15	10	4	29
GGD Hollands Noorden	15	6	8	29
WerkSaam	10	8	6	24
Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord	2	10	8	20
Het Westfries Archief	2	8	6	16
Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking WF	2	2	10	14
Recreatieschap West-Friesland	2	4	6	12
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	0	2	10	12
Archeologie West-Friesland	2	2	6	10
N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	0	8	2	10
C.V. Ontwikkelings- en Exploitiemaatschappij De Veken 3	0	8	2	10
C.V. Ontwikkelings- en Exploitiemaatschappij de Veken 4	0	8	2	10
Centraal Afvalverwerkingsbedrijf West Friesland	0	2	6	8
NV Houdstermij Gasbedrijf Kop Noord-Holland	0	2	2	4
Alliander N.V.	0	2	2	4

Facts per verbonden partij

Per verbonden partij zijn de belangrijkste kerngegevens opgenomen:

1. Ondersteuning bestuurlijke en regionale samenwerking West-Friesland	
Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Het doel van deze regeling is om voor de regio Westfriesland de samenwerking tussen de zeven deelnemende gemeenten op het gebied van bestuurlijk overleg te ondersteunen. Dit betreft regiozaken algemeen, urgentie- en kalctencommissie en personeelskosten leerlingenvervoer.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes West-Friese gemeenten
Vermogen per 01-01-2018	NVT
Vermogen per 31-12-2018	NVT
Resultaat 2018	€ 0
Bijdrage 2020	€ 19.000
2. Centraal Afvalverwerkingsbedrijf West Friesland	
Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Behartigen van nog enkele resterende taken op het gebied van milieu.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes West-Friese gemeenten
Vermogen per 01-01-2018	€ 849.000
Vermogen per 31-12-2018	€ 853.000
Resultaat 2018 (na bestemming)	€ 4.000
Bijdrage 2020	Het CAW is namens de deelnemende gemeenten aandeelhouder van de NV HVC. De gemeente betaalt geen bijdrage, maar ontvangt garantstellingsprovisie en dividend van de HVC vanuit het CAW
3. Het Westfries Archief, regionaal historisch centrum voor West-Friesland	
Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Een professionele, publieksgerichte, archiefdienst waar burgers, instellingen en overheden terecht kunnen met vragen.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes West-Friese gemeenten
Belang	Belang Opmeer is 5,5%.
Vermogen per 01-01-2018	€ 387.000
Vermogen per 31-12-2018	€ 358.000
Resultaat 2018	-€ 29.000
Bijdrage 2020	€ 97.000
4. Archeologie West-Friese gemeenten: 'Archeologie West-Friesland'	
Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Het uitvoeren van specialistische taken op het gebied van advisering, toetsing, booronderzoek enz. in het kader van archeologie, regionale geschiedsbeoefening.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes West-Friese gemeenten
Vermogen per 01-01-2018	NVT
Vermogen per 31-12-2018	NVT
Resultaat 2018	€ 0
Bijdrage 2020	€ 11.000
5. Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN)	
Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Uitvoering van gemeentelijke milieutaken
Deelnemers buiten Opmeer	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Graft-de Rijk, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Schagen, Schermer, Stede Broec en Texel.
Belang	Belang Opmeer bedraagt 5,2%.
Vermogen per 01-01-2018	€ 2.114.000
Vermogen per 31-12-2018	€ 2.595.000
Resultaat 2018	€ 1.365.000
Bijdrage 2020	€ 65.000

6. Shared Service Centre ICT DeSom	
Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	Bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en een doelmatige uitvoering door het SSC van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken en de ondersteuning in brede zin op het terrein van de ICT en het creëren van de voorwaarden voor een efficiënte bedrijfsvoering en een efficiënte en klantgerichte dienstverlening.
Deelnemers buiten Opmeer	De gemeenten Stede Broec, Enkhuizen, Drechterland en Medemblik
Vermogen per 01-01-2018	€ 941.000
Vermogen per 31-12-2018	€ 616.000
Resultaat 2018	€ 54.000
Bijdrage 2020	€ 593.000
7. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	
Vestigingsplaats	Schagen
Doel deelname	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.
Deelnemers buiten Opmeer	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Graft-de Rijp, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Schagen, Schermer, Stede Broec en Texel.
Belang	Belang Opmeer bedraagt 1,8%.
Vermogen per 01-01-2018	€ 5.269.000
Vermogen per 31-12-2018	€ 5.010.000
Resultaat 2018	€ 521.000
Bijdrage 2020	€ 646.000
8. GGD Hollands Noorden	
Vestigingsplaats	Schagen
Doel deelname	Het gezamenlijk behartigen van de belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied
Deelnemers buiten Opmeer	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Graft-de Rijp, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Schagen, Schermer, Stede Broec en Texel.
Vermogen per 01-01-2018	-€ 133.000
Vermogen per 31-12-2018	€ 241.000
Resultaat 2018 (na bestemming)	€ 328.000
Bijdrage 2020	€ 501.000
9. Recreatieschap West-Friesland (RSW)	
Vestigingsplaats	Stede Broec
Doel deelname	Behartigt voor Westfriese gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes West Friese gemeenten
Vermogen per 01-01-2018	€ 2.645.000
Vermogen per 31-12-2018	€ 2.501.000
Resultaat 2018 (na bestemming)	€ 33.000
Bijdrage 2020	€ 65.000
10. WerkSaam	
Vestigingsplaats	Hoorn
Doel deelname	WerkSaam Westfriesland is ontstaan uit Op/Maat en is opgericht door de 7 Westfriese gemeenten om uitvoering te geven aan de Participatiewet ingaande 1-1-2015. WerkSaam richt zich op arbeidsparticipatie, begeleide arbeidsparticipatie, inkomensregelingen en voert plus-, extra en overige taken uit voor de deelnemende gemeenten.
Deelnemers buiten Opmeer	De andere zes West Friese gemeenten
Vermogen per 01-01-2018	€ 7.651.000
Vermogen per 31-12-2018	€ 7.470.000
Resultaat 2018 (na bestemming)	€ 0
Bijdrage 2020 (bijdr. apparaatskosten)	€ 349.000
Vennootschappen	
11. NV Houdstermij Gasbedrijf Kop Noord-Holland (in liquidatie)	
Vestigingsplaats	Twisk
Doel deelname	Gemeente Opmeer participeert in GKNH. GKNH heeft een deelneming in Alliander. Alliander heeft diverse dochterbedrijven, waaronder Liander dat het regionaal netbeheer voor gas en electriciteit verzorgt en Liandon dat complexe energieinfrastructuren levert. Bij besluit van AvA van 21 juni 2017 is besloten tot opheffing van de N.V. en overdracht van de aandelen van Liander aan de deelnemende gemeenten.
Deelnemers buiten Opmeer	Alkmaar, Bergen, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Schagen, Stede Broec en Texel.

12. Alliander N.V.	
Vestigingsplaats	Arnhem
Doel deelname	Op 18 december 2017 zijn de aandelen van GKNH overgedragen aan de deelnemende gemeente. De gemeente Opmeer heeft nu een deelneming in Alliander van 70.606 aandelen. Alliander heeft diverse dochterbedrijven, waaronder Liander dat het regionaal netbeheer voor gas en elektriciteit verzorgt en Liandon dat complexe energieinfrastructuren levert.
Deelnemers buiten Opmeer	De grootste aandeelhouders van Alliander zijn de provincies Gelderland, Friesland en Noord-Holland en de gemeente Amsterdam. Deze aandeelhouders bezitten gezamenlijk ongeveer 76% van de aandelen. De overige aandeelhouders, die elk minder dan 3% van de aandelen bezitten, zijn 72 kleinere gemeenten en de provincie Flevoland. Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bestaat uit 350 miljoen aandelen met een nominale waarde van 5 euro per stuk. Het aantal uitstaande aandelen bedraagt 136.794.964.
Dividend 2018/2020	€ 2018: 47.000; raming 2020 € 44.000
13. BNG Bank N.V.	
Vestigingsplaats	Den Haag
Doel deelname	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Deelnemers buiten Opmeer	Alle Nederlandse gemeenten, provincies en het Rijk
Belang	De gemeente Opmeer heeft 19.188 aandelen à € 2,50
Vermogen per 01-01-2018	€ 4.953.000.000
Vermogen per 31-12-2018	€ 4.258.000
Resultaat 2017/2018	€ 337.000
Dividend 2018/2020	2018: € 48.000; raming 2020 € 48.000
14. N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doel deelname	Integraal economisch ontwikkelingsbeleid voor de regio Noord-Holland Noord
Belang	De gemeente Opmeer bezit 1,6% van het aandelenkapitaal. De nominale waarde van de aandelen van Opmeer is € 1.000.
15. C.V. Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 3	
Vestigingsplaats	Opmeer
Doel deelname	De ontwikkeling en exploitatie van de 3e fase Industrierrein de Veken te Opmeer (totaal ca. 22 ha bruto) vindt plaats voor rekening en risico van de CV Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 3.
Deelnemers buiten Opmeer	Zie belang
Belang	De vennoten (Scholtens Projecten BV te Wognum en de gemeente Opmeer) zijn ieder voor 50% gerechtigd in het te behalen exploitatieresultaat.
16. C.V. Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij de Veken 4	
Vestigingsplaats	Opmeer
Doel deelname	De ontwikkeling en exploitatie van de 4e fase Industrierrein de Veken te Opmeer vindt plaats voor rekening en risico van de CV Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij De Veken 4.
Deelnemers buiten Opmeer	Zie belang
Belang	De vennoten (Scholtens Projecten BV te Wognum en de gemeente Opmeer) zijn ieder voor 50% gerechtigd in het te behalen exploitatieresultaat.

Paragraaf 6: Lokale heffingen

Algemeen beleid

De gemeentelijke belastingen/lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. De lokale heffingen zijn ook een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Ze raken de inwoners en de bedrijven direct in de portemonnee. Bij de lokale heffingen kan een onderscheid worden gemaakt tussen retributies en belastingen. Retributies dienen als vergoeding voor gemaakte kosten bij de dienstverlening en de geraamde opbrengsten mogen niet hoger zijn dan de geraamde kosten voor de uitoefening van de taak. Dit betekent dat de kostendekkendheid niet meer mag zijn dan 100%. Ruim de helft van de lokale heffingen bestaat uit retributies (leges, afvalstoffenheffing en rioolheffing). Bij belastingen, zoals de onroerendezaakbelasting (OZB), hondenbelasting en de toeristenbelasting, is er geen directe relatie met een prestatie van de gemeente. Deze belastingen zijn in beginsel vrij besteedbaar en de tarieven daarvan kunnen door de raad autonoom worden vastgesteld.

In de retributies mag de BTW die gedeclareerd kan worden bij het BTW-compensatiefonds (BCF), dit betreft zowel de exploitatie-BTW als de investerings-BTW, vanaf 2003 extracomptabel in de tarieven worden meegenomen. Immers, de gemeenten werden toen gekort op de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds voor de BTW die gemeenten kunnen declareren bij het BCF. Dit is dus een wettelijk vastgelegde compensatie die in de tarieven van de retributies mag worden meegenomen.

Opmeer beschikt over een leidraad invordering waarin het beleid is opgenomen.

In 2020 wordt het volgende prijsbeleid gevoerd ten aanzien van de lokale heffingen:

- De gebruikelijke indexatie met de CPI prijsindex van het CBS wordt gehanteerd
- Het totaal van de leges en heffingen mag daarnaast met maximaal 5 % stijgen

In de raadsvergadering van 19 december 2019 worden de belastingverordeningen 2020 vastgesteld, inclusief de definitieve indexatie van de tarieven.

Wijziging op grond van gewijzigde voorschriften BBV

Vanaf de begroting 2017 wordt de overhead (de apparaatskosten) binnen de begroting niet meer toegerekend aan de taakvelden (producten). De overhead dient daarom nu extra comptabel in de tarieven te worden meegenomen.

Onder overhead wordt verstaan: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces, verminderd met eventuele inkomsten voor specifieke diensten. Hieronder vallen dus alle leidinggevende functies, de medewerkers van belastingen, financiën, P&O, I&G-beheer, DIV, etc. maar ook de kosten van huisvesting, ICT, etc.

De toerekening vindt plaats op basis van de methode: totale kosten overhead (voor 2020: € 5.496.787) / aantal productieve uren per fte (1.375) / omvang fte medewerkers primair proces (54,29 fte) = opslag in euro's (voor 2020: € 73,64) x aantal productieve uren betreffende de taakvelden.

Belang vaststellen kostendekkendheid

De toenemende vraag naar politieke en publieke verantwoording van tarieven is een belangrijke reden om over te gaan tot een beter systeem van kostprijsberekening. Dit betekent dat het tarief dat voor een product wordt gerekend op een inzichtelijke manier samengesteld moet worden uit de kosten en baten zoals opgenomen in de primitieve begroting en daarnaast uit de beleidsinhoudelijke keuzes die gemaakt worden.

Zolang de maximale kostendekkendheid van 100% niet bereikt is, is er ruimte voor verhoging van tarieven. Daarbij mogen de in de tarieventabel voorkomende wettelijk voorgeschreven tarieven niet verhoogd worden. Bij een keuze voor het verhogen van de tarieven is het niet noodzakelijk om alle tarieven te verhogen. Ook is het niet noodzakelijk om tarieven met hetzelfde percentage te verhogen. Zolang de maximale kostendekkendheid van het geheel niet overschreden wordt, kan per tarief besloten worden of en met hoeveel procent het tarief verhoogd wordt. Omdat de toe te rekenen kosten grotendeels gebaseerd zijn op jurisprudentie is een exact 100% kostendekkende legesverordening risicovol. Wanneer nieuwe jurisprudentie tot een wijziging in de toe te rekenen kosten leidt, kan de kostendekkendheid overschreden worden. Door iets onder het toegestane maximum te blijven wordt dit risico opgevangen.

Specifiek beleid

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Voor de bepaling van de tarieven voor de OZB is een aantal wettelijke eisen gesteld. Zo mogen de tarieven voor eigenaren en gebruikers van onroerende zaken zich maximaal als 1,25 : 1 verhouden. De gemeente Opmeer hanteert deze verdeling. Daarnaast is het toegestaan tariefdifferentiatie toe te passen voor woningen en niet-woningen. De gemeente Opmeer heeft ook hiervoor gekozen. De WOZ-objecten worden jaarlijks getaxeerd. Op dit moment wordt nog getaxeerd, waardoor niet alle WOZ-waarden voor 2020 bekend zijn. Hiervoor is een raming opgenomen. De WOZ-waarden 2020 hebben een waarde peildatum 1 januari 2019. Naar verwachting zal de gemiddelde stijging van de WOZ-waarde van de woningen uitkomen op circa 6,5%; en de niet-woningen op 0,5%.

De grondslag voor de OZB wordt gevormd door de waarde van het onroerend goed, die jaarlijks wordt vastgesteld (de periodieke herwaardering of permanente marktanalyse). Opmeer hanteert het uitgangspunt dat de gemiddelde waardeverandering (of daling), die voortvloeit uit de jaarlijkse waardering, wordt gecompenseerd door een evenredige tariefsverlaging (of evenredige tariefsverhoging). Daarmee wordt bereikt dat waardenmutaties niet leiden tot een wijziging in de totale opbrengst, maar slechts tot individuele verschillen in aanslagen. Dat is het geval als de waarde van een woning meer of juist minder is gestegen dan het Opmeerse gemiddelde. Dan levert de herwaardering een voordeel of juist een nadeel op voor de belastingplichtige eigenaar. Uitgangspunt bij de tarieven OZB is dus dat de gemeente over het totaal van de economische waarden een bepaalde opbrengst OZB wil genereren.

Areaaluitbreiding

Naar verwachting bedraagt de areaaluitbreiding van de WOZ- waarde van de woningen voor 2020 ca. € 12 miljoen.

De leges

De tarieven voor 2020 worden definitief vastgesteld door de gemeenteraad tijdens de raadsvergadering van 19 december 2019. De verordening en de tabel zijn geïntegreerd om deze beter te kunnen bewerken en publiceren. Voor een aantal tarieven gelden wettelijke tarieven, zoals rijbewijzen en reisdocumenten. Het voorstel aan de gemeenteraad zal zijn om voor 2020 de gebruikelijke prijsindexatie conform CPI toe te passen plus maximaal 5% aanvullende stijging van alle leges en heffingen.

Titel 1 algemene dienstverlening

Titel 1 Algemene dienstverlening			Lasten	Baten	Kosten-dekking
hoofdstuk	1	Burgerlijke stand	€ 30.913	€ 22.450	72,62%
hoofdstuk	2	Reisdocumenten	€ 23.967	€ 15.224	63,52%
hoofdstuk	3	Rijbewijzen	€ 56.535	€ 37.003	65,45%
hoofdstuk	4	Verstrekkings uit de Basisregistratie personen	€ 8	€ 0	0,00%
hoofdstuk	5	Verstrekkings uit het Kiezersregister	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	Vervallen	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Bestuursdocumenten	€ 0	€ 1.019	0,00%
hoofdstuk	8	Vastgoedinformatie	€ 31	€ 0	0,00%
hoofdstuk	9	Overige publiekszaken	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	10	Gemeentearchief	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	11	Huisvestingswet	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	12	Leegstandswet	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	13	Gereserveerd	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	14	Zondagswet	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	15	Winkeltijdenwet	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	16	Kansspelen	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	17	Verkeer en vervoer	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	18	Verkeer en vervoer	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	19	Diversen	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	20	Kinderopvang	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	21	Urgentieaanvraag	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	22	Rioolrecht	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 1			€ 111.454	€ 75.696	67,92%

Bij titel 1 is weinig ruimte om de tarieven te verhogen omdat de opbrengsten voornamelijk veroorzaakt worden door paspoorten en rijbewijzen. Deze tarieven zijn momenteel gelijk aan de maximaal toegestane hoogte. De berekende kostendekkendheid is vóór ombuigingen.

Titel 2 dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning			Lasten	Baten	Kosten-dekking
hoofdstuk	1	Begripsomschrijvingen	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	2	Vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	3	Omgevingsvergunning	€ 167.261	€ 158.756	94,91%
hoofdstuk	4	Vermindering	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	5	Teruggaaf	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	Intrekking omgevingsvergunning	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	€ 9.628	€ 6.287	65,30%
hoofdstuk	9	Sloopmelding	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	10	Advisering op het gebied van agrarische bouwaanvragen	€ 0	€ 0	0,00%

hoofdstuk	11	In deze titel niet benoemde beschikking	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 2			€ 176.889	€ 165.042	93,30%

De kostendekking van titel 2 is net onder de 100% kostendekkendheid. Hoewel er getoetst wordt op de gehele verordening wordt u geadviseerd om onder deze grens te blijven. Het is namelijk goed mogelijk dat de jurisprudentie wijzigt m.b.t. kruissubsidiering, met als gevolg een toename van bezwaar en beroepsprocedures. De berekende kostendekkendheid is vóór ombuigingen.

Titel 3 dienstverlening vallend onder de Europese Dienstenrichtlijn

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn			Lasten	Baten	Kosten-dekking
hoofdstuk	1	Horeca	€ 6.132	€ 4.773	77,84%
hoofdstuk	2	Teruggaaf	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	3	Organiseren van evenementen of markten	€ 9.132	€ 2.460	26,94%
hoofdstuk	4	Diversen	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	5	Prostitutiebedrijven	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	Brandbeveiligingsverordening	€ 1.304	€ 147	11,23%
hoofdstuk	7	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 3			€ 16.568	€ 7.380	44,54%

Titel 3 is een klein onderdeel van de legesverordening, die o.a. bestaat uit evenementen-vergunningen. Vanwege de maatschappelijke betekenis hiervan is dit bij veel gemeenten niet kostendekkend. De berekende kostendekkendheid is vóór ombuigingen.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing dient ter dekking van de kosten van het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. De gemeente heeft hierin een wettelijke taak. De uitvoering is in handen van Holland Collect. De gevolgen van de nieuwe dienstverleningsovereenkomst met Holland Collect maken onderdeel uit van de ombuigingen en zijn daarom (net als alle andere ombuigingen) nog niet verwerkt. De tarieven voor 2020 worden definitief vastgesteld door de gemeenteraad tijdens de raadsvergadering van 19 december 2019. De berekende kostendekkendheid is vóór ombuigingen.

Kosten		Bedrag
0.9	BCF / BTW	€ 283.216
0.64	Overige belastingen	€ 10.788
2.1	Verkeer en vervoer	€ 21.080
5.7	Openbaar groen en openluchtrecreatie	€ 8.880
6.3	Inkomensregelingen	€ 39.500
7.3	Afval	€ 1.307.900
	Personeelskosten	€ 59.099
	Overhead	€ 81.299
Totaal Kosten		€ 1.811.762

Opbrengsten		Bedrag
1.1	één persoonshuishouden:	€ 315.560
1.2	Meerpersoonshuishoudens	€ 1.325.374

Totaal Opbrengsten	€ 1.640.934
---------------------------	--------------------

Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal kosten	€ 1.811.762
Totaal baten	€ 1.640.934
Kostendekkendheidspercentage	90,57%

Rioolheffing

Voor de periode 2019-2022 is een Gemeentelijke Riolerings Plan (GRP) vastgesteld op 13 december 2018. In dit GRP is het beleid en financiering van het rioolbeheer vastgelegd.

De heffingsmaatstaf voor de rioolheffing is de WOZ-waarde van een perceel. Hierdoor worden alle percelen die belang hebben van de rioleringszorgplicht (op het gebied van afval-, hemel-, en grondwater) in de heffing betrokken. De gemeente beschikt al jaren over een (egalisatie)reserve riolering om ongewenste schommelingen in de tarieven te voorkomen. De berekende kostendekkendheid is vóór ombuigingen.

Kosten	Bedrag
0.9 BCF / BTW	€ 172.194
2.1 Verkeer en vervoer	€ 21.566
2.4 Economische havens en waterwegen	€ 35.451
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	€ 13.438
6.3 Inkomensregelingen	€ 30.250
7.2 Riolering	€ 745.895
Reserves en voorzieningen	€ 0
Personeelskosten	€ 126.272
Overhead	€ 166.795
Totaal Kosten	€ 1.311.861

Opbrengsten	Bedrag
1.1 Woningen	€ 994.749
1.2 Niet woningen	€ 137.986
Totaal Opbrengsten	€ 1.132.735

Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal kosten	€ 1.311.861
Totaal baten	€ 1.132.735
Kostendekkendheidspercentage	86,35%

Tariefontwikkeling lokale heffingen

De tarieven van de lokale heffingen 2020 worden tegelijkertijd met de belastingverordeningen 2020 vastgesteld door de gemeenteraad in de vergadering van 19 december 2019. Publicatie vindt opvolgend plaats.

Opbrengsten

In onderstaande tabel is een weergave van de opbrengsten opgenomen, vóór ombuigingen:

Omschrijving heffing	Begroting 2020	Begroting 2019	Rekening 2018	Rekening 2017	Rekening 2016
Algemene heffingen					
Onroerendezaakbelastingen	1.831.364	1.801.324	1.753.286	1.690.342	1.600.000
Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten	81	82	86	83	71
Forensenbelasting	46.560	48.148	46.560	47.778	47.940
Hondenbelasting	26.324	27.917	26.234	16.918	17.340
Toeristenbelasting	3.724	12.883	10.924	13.858	10.924
Subtotaal	1.908.053	1.884.828	1.837.090	1.768.979	1.685.286
Bestemmingsheffingen					
Afvalstoffenheffing	1.641.000	1.581.000	1.559.576	1.471.052	1.354.058
Secretarieleges (incl. rijksleges)	96.787	130.951	214.228	227.540	195.100
Leges voor bouwvergunningen, evenementenvergunning, etc.	153.033	153.033	147.081	294.787	135.033
Rioolheffing	1.132.736	1.132.736	1.194.994	1.169.923	1.118.891
Subtotaal	3.023.566	2.997.720	3.115.879	3.163.302	2.803.082
Totaal generaal lokale heffingen	4.931.619	4.882.548	4.799.503	4.932.281	4.488.368
Kwijtschelding					
Afvalstoffenheffing / Rioolheffing	60.500	60.500	66.172	65.866	46.400

Woonlasten en belastingdruk

Jaarlijks doet het Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden (COELO) van de Rijksuniversiteit Groningen uitgebreid onderzoek naar de gemeentelijke lastendruk. Deze worden weergegeven in de jaarlijks uitgegeven Atlas van de lokale lasten.

Van elke euro die huishoudens en bedrijven aan belastingen en sociale premies betalen gaat 3,4% naar de gemeenten. De overige decentrale overheden nemen samen 1,6 % voor hun rekening, en de Rijksoverheid dus 95%.

Overzicht lokale lastendruk (gemiddeld per inwoner en per woning) vóór ombuigingen

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2019	Rekening 2018	Rekening 2017	Rekening 2016
OZB woningen	1.260.453	1.235.763	1.206.761	1.117.197	1.097.097
Rioolrecht woningen	994.749	994.749	1.046.298	1.024.603	995.813
Afvalstoffenheffing	1.641.000	1.581.000	1.559.576	1.471.052	1.354.058
Totaal	3.896.202	3.811.512	3.812.635	3.667.852	3.466.968

Aantal inwoners (raming)	11.799	11.526	11.405	11.526	11.300
Lokale lastendruk per inwoner	330,21	330,69	334,30	318,22	306,81
Aantal woningen (raming)	4.900	4.835	4.835	4.748	4.860
Lokale lastendruk per woning	795,14	788,32	788,55	772,50	713,37

Kwijtschelding

Voor burgers die niet in staat zijn de afvalstoffenheffing en het rioolrecht te betalen, is kwijtschelding mogelijk. Hiertoe heeft de gemeente een kwijtscheldingsverordening vastgesteld. Of dit mogelijk is hangt af van de omvang van het vermogen en/of de betalingscapaciteit van de belastingplichtige. Bij de bepaling hiervan wordt rekening gehouden met 100% van de kosten van levensonderhoud zoals opgenomen in de landelijke richtlijnen voor het kwijtscheldingsbeleid. Het gevoerde kwijtscheldingsbeleid wordt voorlopig ongewijzigd voortgezet.

Steeds meer zaken Digitaal

U ontvangt de aanslag gemeentelijke belastingen in uw berichtenbox van MijnOverheid indien u dit heeft aangegeven.

Het is mogelijk om via de website een taxatieverslag en het aanslagbiljet op te vragen. Indien een burger het wenst, wordt op aanvraag alsnog een taxatieverslag of kopie aanslagbiljet op papier verstrekt.

Het blijft mogelijk om digitaal bezwaar te maken tegen de WOZ-waarde en/of de individuele belastingen. Hiervan wordt steeds meer gebruik gemaakt.

Daarnaast is het mogelijk om digitaal automatische incasso te regelen. Hier maakt ruim 60% van de belastingplichtigen al gebruik van. Vanaf 2020 worden de digitale aanslagen voorzien van een betaallink/QR code indien u geen automatische incasso heeft afgegeven.

Paragraaf 7: Grondbeleid

Grondbeleid is één van de middelen voor een gemeente om de ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken, op het gebied van onder meer volkshuisvesting, bedrijfshuisvesting, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen. Tevens is de gemeentelijke positie in publiek-private samenwerkingsverbanden een onderdeel van het grondbeleid. Het grondbeleid kan tot (extra) baten voor de gemeente leiden, maar ook tot (extra) lasten. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's van het grondbeleid zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente.

Visie grondbeleid

Bij actief grondbeleid worden gronden ontwikkeld, die in eigendom zijn of komen van de gemeente. Er wordt een actief grondbeleid gevoerd bij het realiseren van bestemmingsplannen voor zowel woningbouw als bedrijventerreinen.

Op verzoek van derden kan medewerking worden verleend (facilitair grondbeleid) aan het ontwikkelen van (veelal kleinschalige, maar soms ook grotere) projecten. Het belang van een actief grondbeleid is de mogelijkheid om actief sturing te geven aan de kwaliteit van de ruimtelijke ontwikkeling. Daarnaast biedt actief grondbeleid de mogelijkheid van volledig kostenverhaal, inclusief een bijdrage aan de infrastructuur en het voorzieningenniveau van de gemeente.

Een financieel uitgangspunt bij grondexploitaties is het realiseren van een sluitende exploitatie, waarin alle kosten, onder meer voor voorbereiding en het realiseren van het openbaar gebied, worden verhaald uit de grondopbrengst. Daar waar risico's bestaan op een niet sluitende grondexploitatie of gronden geheel of gedeeltelijk in eigendom zijn bij marktpartijen wordt samenwerking gezocht met de marktsector en wordt de gewenste ontwikkeling op basis van publiek-private samenwerking nagestreefd. Bij faciliterend grondbeleid beperkt de gemeente zich tot haar publieke taak. De planrealisatie geschiedt dan volledig voor rekening en risico van de marktpartij. Ook bij deze particuliere ontwikkelingen, waaraan de gemeente medewerking verleent, streeft de gemeente maximaal verhaal na van de door de gemeente te maken kosten. De Wet ruimtelijke ordening biedt hiervoor de juridische basis. Indien er sprake is van een bouwplan (zoals omschreven in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro)) moeten de kosten, zoals opgenomen op de limitatieve kostensoortenlijst van artikel 6.2.4. van het Bro, op de particuliere initiatiefnemer/ ontwikkelaar worden verhaald.

De gemeente Opmeer prefereert hierbij de zgn. anterieure privaatrechtelijke overeenkomst. Indien er geen overeenkomst kan worden gesloten, dan wordt een exploitatieplan vastgesteld en worden de kosten op basis van dit plan verhaald.

Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- grondvoorraad voor de korte en middellange termijn (5 tot 10 jaar) ter grootte van het toegestane bouwvolume voor woningbouw, bedrijfsvestigingen en overige behoeften. Bij overige behoeften kan men denken aan welzijnsvoorzieningen, gebouwen voor publieke functies, sportterreinen en begraafplaatsen;
- voor de verwerving geldt de vastgestelde ruimtelijke structuurvisie als uitgangspunt;
- de gemeente zal risico's zoveel mogelijk beperken;
- bij voorkeur is de verwerving van gronden via de weg van minnelijk overleg, maar waar nodig zal de gemeente voor het verwerven van gronden gebruik maken van de Wet voorkeursrecht gemeenten en/of de Onteigeningswet;

- in geval van PPS-overeenkomsten maakt de gemeente afspraken over ten minste de volgende punten: uit te geven kavels, ruimtelijke ordeningsaspecten, beeldkwaliteitsplan (verplicht bij nieuwe bouwlocaties buiten bestaand stedelijk gebied), infrastructuur, wijk- en bovenplanse voorzieningen, fasering en huisvesting van de doelgroepen van beleid;
- voor het grondprijnsbeleid volgt de gemeente de residuele methode (uitgifteprijs wordt bepaald op basis van de vrij op naam prijs minus de bouwkosten, bijkomende kosten, winst en risico) en de comparatieve methode (grondprijs wordt bepaald aan de hand van de marktwaaarde van vergelijkbare stukken grond in de regio);
- het grondbedrijf wordt zowel als financieringsmiddel als in de uitvoering en begeleiding actief ingezet;
- kostenverhaal bij voorkeur op basis van actieve grondpolitiek;
- bij medewerking aan particuliere ontwikkelingen vindt verhaal van kosten bij voorkeur plaats via het privaatrechtelijk spoor en indien dat niet mogelijk is wordt het publiekrechtelijk spoor ingezet.
- kosten van planschade worden binnen de mogelijkheden van jurisprudentie en de Wet verhaald op de particuliere grondexploitant.
- het grondbeleid wordt gevoerd binnen de kaders van de notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (juli 2019) van de Commissie BBV.

Beleidskaders

Structuurvisie Opmeer 2025.

Elke gemeente moet op grond van de Wet ruimtelijke ordening beschikken over een structuurvisie voor het gehele grondgebied, waarin de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling van dat gebied alsmede de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid zijn vastgelegd. De raad heeft op 6 september 2012 de Structuurvisie Opmeer 2025 vastgesteld. In de structuurvisie zijn de resultaten van facetbeleid verwerkt zoals het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan, de Woonvisie, bedrijventerreinvisie en de Detailhandelsvisie West-Friesland. De Structuurvisie bevat een uitvoeringsparagraaf en vormt het uitvoeringsprogramma voor het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid. Verder biedt de structuurvisie de basis voor het gemeentelijk kostenverhaal bij ruimtelijke ontwikkelingen. Jaarlijks doen wij in het jaarverslag 'Uitvoering omgevingsbeleid' verslag over het gevoerde ruimtelijk beleid en de realisatie van de beleidsvoornemens.

Woonvisie Westfriesland/ Woonvisie Opmeer

Op 8 juni 2017 heeft de gemeenteraad ingestemd met de nieuwe Woonvisie Westfriesland en het nieuwe Regionale Actieprogramma 2017-2021 (RAP). In deze beleidsstukken zijn nieuwe kwantitatieve en kwalitatieve afspraken met betrekking tot de woningbouw vastgelegd. Voor de bepaling van de woningbehoefte is de periodieke bevolkingsprognose van de provincie Noord-Holland leidend. Voor Opmeer is de indicatieve behoefte voor de periode 2019-2040 geraamd op 300 woningen. De gemeente Opmeer beschikt over voldoende plancapaciteit (bouwgronden in exploitatie, strategische reserve en potentiële inbreilocaties) om in de aangegeven behoefte te kunnen voorzien. Een deel van deze productie zal taakstellend in het binnenstedelijk gebied moeten worden gebouwd. De in uitvoering zijnde bouwlocaties vallen allen onder dit criterium. Op 20 december 2018 heeft de gemeenteraad voor de gemeente Opmeer de Woonvisie 2018-2022 "Gelukkig wonen in Opmeer" vastgesteld. Deze woonvisie is een uitwerking van de regionale woonvisie voor het grondgebied van Opmeer en bevat een nadere detaillering van de ambities en te ondernemen acties voor de genoemde periode.

Ontwikkelingen

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de bouwgrondcapaciteit van de gemeente Opmeer, c.q. de stand van zaken van exploitaties waarin de gemeente samenwerkt met een private partij. Aangegeven is het verwachte uitgiftetempo en de resterende capaciteit per 1 januari 2019.

Plan	Netto Restcapaciteit uitgeefbaar	2019	2020	2021	2022
Heerenweide	ca.210	48	46	106	10
Inbreilocaties (ISV)					
Appel Beton Opmeer	1	1*			
Driestedenweg 28	4				
Centrum Hoogwoud	4	4*			
Spanbroekerweg 231	3		3*		
Bedrijventerreinen					
De Veken 3 (de Veken 3 CV)	0,7 ha		0,7		
De Veken 3 uitbreiding	0,48 ha		0,48		
De Veken 4 fase 1	5,2 ha netto				1,5
Locatie 't Bon kantoren	0,15 ha ***				

Kolommen 2019-2022 bevatten ramingen

* = in aanbouw/geplande opleveringen

***= aangehouden i.v.m. onderzoek tunnel N241

Bouwgronden in exploitatie bij gemeente of samenwerkingsverbanden waarin de gemeente participeert.

Bedrijventerrein De Veken

Voor de ontwikkeling en exploitatie van bedrijventerrein De Veken fase 3 (inclusief de uitbreiding) en op termijn het bedrijventerrein De Veken 4 heeft de gemeente met Scholtens Projecten BV een samenwerkingsverband (Commanditaire Vennootschappen de Veken 3 CV en De Veken 4CV) opgericht. Via de jaarverslaglegging van deze vennootschappen wordt de raad jaarlijks over de resultaten van deze commanditaire vennootschappen geïnformeerd.

De Veken 3

Het resterende nog uit te geven oppervlakte bedraagt per 1 januari 2019 nog ca. 0,7 ha. Er zijn op dit terrein nog 2 kavels uitgeefbaar. De exploitatieopzet voor De Veken 3 is in 2019 geactualiseerd en laat een positief eindsaldo zien, op einddatum (2021), van ca € 2.063.000.

De Veken 3 uitbreiding

In dit gebied is nog een oppervlak van ca. 0,48 ha uitgeefbaar. Voor De Veken 3 (uitbreiding) is de exploitatieopzet in 2019 geactualiseerd en geeft een positief resultaat te zien van ca € 2.718.000 op einddatum (2022).

De Veken 4

De eerste fase is vastgesteld op 5,2 ha en is opgenomen in de nieuwe structuurvisie Noord-Holland 2040. Op 17 december 2015 heeft de gemeenteraad deze exploitatieopzet voor fase 1 vastgesteld en de gronden De Veken 4 fase 1 aangewezen als gronden in exploitatie. De gronden in fase 2 zijn aangewezen als strategische reserve. De boekwaarde van deze gronden (ca 19 ha) is vastgezet op de agrarische waarde. Mei/Juni 2018 is door de gemeenten in Westfriesland en de provincie Noord-Holland een convenant werklocaties gesloten. De ontwikkeling van De Veken 4 fase 1 is hierin als mogelijkheid opgenomen. De bestemmingsplanvoorbereiding is in 2018 weer opgepakt. De grondexploitatie opzet is laatstelijk in 2019 geactualiseerd en geeft op einddatum (2026), na aftrek van fondsbijdragen en rentekosten, een positief saldo van ca € 164.000,-. In 2019/2020 zullen wij bezien of de gronden De Veken 4 in eigendom kunnen worden overgedragen aan de commanditaire vennootschap De Veken 4 CV.

Locatie Loos/'t Bon

Voor dit terrein is op 7 mei 2009 door de raad een exploitatieopzet vastgesteld. Deze opzet is laatstelijk in 2019 geactualiseerd en geeft op einddatum (2021) een zeer gering positief saldo van ca € 283,-. Op deze locatie is nog ca 1500 m2 uitgeefbaar. De uitgifte van deze grond is opgeschort in afwachting van besluitvorming over de eventuele aanleg van een tunnel in de N241 in de kern Opmeer. Een klein deel van dit perceel wordt betrokken in de voorgenomen reconstructie van de N 24.

Heerenweide

Voor de ontwikkeling en exploitatie van het plan is in 2011 een exploitatieovereenkomst gesloten met de, in dit gebied een belang hebbende, projectontwikkelaars. Ook is een exploitatieopzet vastgesteld. Deze gaf een positief eindresultaat te zien van € 2.517.456. De realisatie daarvan is echter zeer afhankelijk van ontwikkelingen in de woningmarkt en vooral de markt voor vrije sector kavels. De exploitatieopzet is per 1 januari 2019 herzien en geeft op einddatum (2024), na aftrek van fondsbijdragen en rente een positief eindresultaat te zien van ca € 4.166.000.

In *fase 1* worden in 2020 20 woningen voor het Woningbedrijf opgeleverd. Daarnaast worden in deze fase door een woningcorporatie in samenwerking met een ter plaatse werkzame zorgaanbieder 62 zorgwoningen voor ouderen opgeleverd.

Fase 2 is bouwrijp gemaakt, in de verkoop gebracht en de geplande woningen zijn in aanbouw genomen. In deze fase zijn door een belegger ook 11 huurwoningen in de vrije sector gebouwd. Het gemeentelijk woningbedrijf heeft 20 beneden/boven woningen in voorbereiding genomen. Samen met 27 appartementen in fase 3.

In 2019 is *fase 3* bouwrijp gemaakt. In deze derde fase wordt volledig aardgasvrij gebouwd. De plandelen waar woningen zijn opgeleverd worden woonrijp gemaakt.

Bovenwijkse voorzieningen:

In de exploitatieovereenkomst met de ontwikkelaar zijn afspraken gemaakt over de hoogte van de bijdrage aan de reserve bovenwijkse voorzieningen. Per 2016 is het niet meer toegestaan om dotaties te doen aan een voorziening voor bovenwijkse voorzieningen. Sparen voor bovenwijkse voorzieningen die na het afsluiten van een grondexploitatie zullen worden aangelegd, is nog wel mogelijk via een door de raad in te stellen bestemmingsreserve. Toevoegingen aan deze bestemmingsreserve kunnen alleen plaatsvinden via resultaatbestemming of via een ander specifiek daartoe door de raad genomen besluit.

In Opmeer wordt de bijdrage jaarlijks, in geval van winstneming toegevoegd aan de bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen.

Winstneming:

Op grond van de BBV-voorschriften moet op basis van het realisatiebeginsel tussentijds winst genomen worden als de mogelijkheid zich daartoe aandient. Bij meerjarige projecten betekent dit dat de winst niet pas aan het eind van een project als gerealiseerd wordt beschouwd maar gedurende de looptijd tot stand komt. Het toerekeningsbeginsel, voorzichtigheidsbeginsel en realisatiebeginsel zijn hierbij uitgangspunt. Voor het bepalen van de winst geldt het Percentage of completion (Poc-methode) Deze methode houdt rekening met de fase waarin een grondexploitatie verkeert, zowel wat betreft opbrengsten als kosten. Het resultaat van een ontwikkeling moet goed worden ingeschat. Door jaarlijkse actualisatie van de grondexploitatieberekeningen worden de verwachtingen onderbouwd. Deze winstneming wordt bij het opstellen van de jaarrekening 2019 berekend en verantwoord.

Samenvattend overzicht Grondexploitaties.

Project	Eindwaarde x (€1000)	looptijd		Resterend Programma per jaar	
			Woningen in aantallen	kantoren	Bedrijven in ha uitgeefb.
De veken 3	2.063	2000-2021			0,35
De veken 3 uitbreiding	2.718	2014-2022			0,6-1
De veken 4 1^e fase	164	2020-2026			1
Loosterrein	0,	2009-2021		0	
Heerenweide		2013-2024	ca 50 per jaar		

Faciliterend grondbeleid

In 2020 wordt een aantal projecten door het Grondbedrijf begeleid. Het gaat om voorgenomen projecten en projecten in uitvoering waarover met de initiatiefnemers over verhaal van gemeentelijke kosten, exploitatieafspraken zijn gemaakt in een anterieure exploitatie overeenkomst. Het gaat om het centrumplan Hoogwoud (overeenkomst 2015), de bouw van 62 zorgappartementen in fase 1d van de woonwijk Heerenweide (overeenkomst 2017) en de bouw van 3 woningen op de Ruimte voor Ruimte locatie Spanbroekerweg 231 (overeenkomst 2018).

Risico's en reserves

Voor de wenselijke omvang van de reserve zijn diverse factoren van belang, zoals de omvang van de geïnvesteerde bedragen (de boekwaarden), de looptijd van de exploitaties, conjuncturele risico's, de risico's van prijs- en rentestijgingen voor de exploitatiekosten, prijsdalingen voor de grondverkopen, tegenvallende subsidies, contingeringsproblemen en afzetstagnaties. Bij samenwerking met projectontwikkelaars is ook de soliditeit van de betreffende ontwikkelaar een risicofactor. Tenslotte is de mate waarin voornoemde risico's zijn afgedekt een belangrijk element. Kortom, er is een groot aantal factoren van belang, dat zich niet laat vastleggen in concrete cijfers.

De meest bepalende factor is naar onze mening het verwachte verloop van de boekwaarden, omdat dit een weergave is van het vermogensbeslag waarover de gemeente risico loopt. Daarnaast is het van belang te onderkennen dat er sprake is van verschillende risicoprofielen. Wanneer de gemeente projecten volledig in eigen beheer uitvoert, is er sprake van een hoger risicoprofiel dan wanneer de uitvoering volledig door en voor risico van een ontwikkelingsmaatschappij geschiedt. Ook is sprake van verschillende risicoprofielen op basis van de uiteindelijke bestemming van de uit te geven bouwrijpe terreinen: zoals woningen (sociale- of vrije sectorbouw), industrie, kantoren en scholen.

Om de financiële risico's binnen de exploitatie van complexen te kunnen opvangen wordt een zodanige uitgifteprijs berekend waarmee onverwachte risico's kunnen worden opgevangen. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de maximaal haalbare uitgifteprijs op basis van de residuele en/of comperatieve waardemethoden. Uiteraard kan de winstmarge in gunstige zin worden beïnvloed indien de uitgifte van de bouwterreinen gunstiger verloopt dan de planning. Wanneer er tijdens de exploitatie majeure verliezen dreigen, kan worden overwogen de uitgifteprijs tussentijds naar boven bij te stellen als daarvoor ruimte aanwezig is danwel zullen de verliezen genomen moeten worden ten laste van het begrote resultaat c.q. de reserve Grondexploitatie. De reserve Grondexploitatie had op 1 januari 2019 een omvang van € 4.574.000.

Actie	Activiteiten in begroting 2020
Verder invullen locatie Loos Breestraat Opmeer.	Verdere gronduitgifte afhankelijk van besluitvorming over de aanleg van een tunnel in de N241 ((er is op de locatie nog 1500 m2 beschikbaar)
Exploitatie De Veken 3 (incl. uitbreiding) i.s.m. De Veken BV	uitgifte kavels Jaarverslag 2019 uitbrengen
Exploitatie Heerenweide	Invulling fasen 2a, en 3 Woonrijp maken alle fasen (gefaseerd) Winstneming conform POC-methode
Voorbereiding nieuw bestemmingsplan, exploitatieopzet en -overeenkomst nieuw Bedrijfsterrein De Veken 4 in samenwerking met De Veken 4 CV.	Voorbereiden De Veken 4). overdracht gronden aan De Veken 4 CV
Actualiseren exploitatieopzetten voor in ontwikkeling zijnde locaties.	Actualiseren van alle grondexploitatie-opzetten en informeren commissie Bestuurlijke Zaken en Verantwoording.
Sluiten en volgen van exploitatieovereenkomsten voor particuliere ontwikkelingen.	In voorkomende situaties exploitatieovereenkomsten sluiten met daarin aandacht voor verhaal gemeentelijke kosten en kwaliteitsafspraken.

Overig

Geprognotiseerde meerjarenbalans

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EUM- saldo wordt in het nieuwe BBV een geprognotiseerde balans voorgeschreven. Met het opnemen hiervan krijgt de raad meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte.

					x € 1.000	
Balans	31-dec-18	31-dec-19	31-dec-20	31-dec-21	31-dec-22	31-dec-23
Activa						
Vaste activa staat C	39.950	40.820	39.961	38.760	37.079	36.788
vast financiële activa staat C	2.985	2.915	2.865	2.815	2.765	2.716
Voorraden						
Onderhanden werk GREX	3.735	1.737	1.527	-1.693	-4.007	-4.999
Grond- en hulpstoffen						
Uitzettingen met een looptijd < 1 jr	10.131	6.022	5.495	6.404	9.609	10.566
Liquide middelen	181	181	181	181	181	181
Overlopende activa	856	856	856	856	856	856
Totaal	57.838	52.531	50.885	47.323	46.483	46.108
Passiva						
Eigen vermogen staat D	45.257	41.164	40.084	36.944	36.615	36.841
Voorzieningen staat D	6.948	5.939	5.584	5.382	5.066	4.597
Vaste schulden staat E	2.492	2.287	2.076	1.856	1.661	1.529
Kasgeldleningen	-	-	-	-	-	-
Netto vlottende schulden , 1 jaar	1.709	1.709	1.709	1.709	1.709	1.709
Overlopende passiva	1.432	1.432	1.432	1.432	1.432	1.432
Totaal	57.838	52.531	50.885	47.323	46.483	46.108

Overzicht toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN		2020			2021		
2020 t/m 2023	Saldo per	Vermeerdering	Vermindering	Saldo per	Vermeerdering	Verminderen	Saldo per
STAAT D	1 januari 2020	Bij	Af	31-12-2020	Bij	Af	31-12-2021
Algemene reserves:							
Risicoreserve	2.132.000		1.200.000	932.000			932.000
Reserve Onvoorziene Beleidsontwikkelingen	865.014		377.500	487.514		250.000	237.514
Subtotaal algemene reserves	2.997.014		1.577.500	1.419.514		250.000	1.169.514
Bestemmingsreserves:							
Egalisatiereserve Kapitaallasten PAWO- /gem.huis project	415.958		84.492	331.466		84.492	246.974
Egalisatiereserve kap.lasten 2004	166.772		166.772				
Egalisatiereserve Afschrijvingslasten BBV-spoorthal	2.233.576		68.746	2.164.830		68.746	2.096.084
Egalisatiereserve Afschrijvingslasten BBV-algemeen	963.295		149.180	814.115		141.178	672.937
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	661.568	32.759		694.327	12.239		706.566
Reserve onderwijshuisvesting	354.128			354.128			354.128
Reserve verbetering huisvesting primair onderwijs	6.600.000			6.600.000			6.600.000
Reserve Vervanging Gymnastiekmaterialen	45.834	10.000	7.181	48.653	10.000	7.181	51.472
Reserve Restauratie Monumenten	14.877	3.500		18.377	3.500		21.877
Reserve Speelvoorzieningen	205.455	40.798	49.462	196.791	40.798	124.381	113.208
Reserve overheveling budgetten							
Reserve Inkomensdeel WWB	53.089		15.000	38.089		15.000	23.089
Reserve onderhoud wegen	1.305.003	41.216		1.346.219	53.708		1.399.927
Bestemmingsreserve Westfrisiaweg	1.613	81.897		83.510	30.647		114.157
Bestemmingsreserve WMO	1.966			1.966			1.966
Reserve Wachtgelden en reïntegratieactiviteiten	13.574			13.574			13.574
Reserve Organisatie ontwikkeling							
Reserve Bruggen	296.711	5.000	10.500	291.211	5.000	43.750	252.461
Reserve Baggerwerkplan	237.351		58.137	179.214		18.822	160.392
Reserve Sociaal Domein	-30			-30			-30
Reserve brutoactivering Centrum Hoogwoud	547.020		22.980	524.040		22.980	501.060
Reserve brutoactivering Centrumplan Opmeer	700.000			700.000			700.000
Reserve Woningbedrijf	19.509.330	1.121.020		20.630.350		2.195.413	18.434.937
Reserve Grondexploitatie	3.724.669	1.872	320.119	3.406.422		320.119	3.086.303
Reserve brutoactivering kruising Zuiderzeestr.		112.500		112.500		4.500	108.000
Reserve Frictiekosten voormalige Muziekschool	115.000			115.000			115.000
Subtotaal bestemmingsreserves	38.166.759	1.450.562	952.569	38.664.752	155.892	3.046.562	35.774.082
Totaal reserves	41.163.773	1.450.562	2.530.069	40.084.266	155.892	3.296.562	36.943.596
Voorzieningen:							
Voorziening riolering	5.385.838	0	138.058	5.247.780	0	138.058	5.109.722
Voorziening Graven	157.576	5.000	7.054	155.522	5.000	7.054	153.468
Onderhoud gem. gebouwen	592.519	344.069	458.541	478.047	344.069	308.855	513.261
Onderhoud kunstwerken	17.290	10.068	8.420	18.938	10.068	5.223	23.783
Pensioenaanspraken	666.541	pm	pm	666.541	pm	pm	666.541
Wachtgelden	49.588	pm	pm	49.588	pm	pm	49.588
Totaal voorzieningen	6.869.352	359.137	612.073	6.616.416	359.137	459.190	6.516.363
Totaal reserves en voorzieningen	48.033.125	1.809.699	3.142.142	46.700.682	515.029	3.755.752	43.459.959

OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN		2022			2023		
2020 t/m 2023	Saldo per	Vermeerdering	Vermindering	Saldo per	Vermeerdering	Vermindering	Saldo per
STAAT D	1 januari 2020	Bij	Af	31-12-2022	Bij	Af	31-12-2023
Algemene reserves:							
Risicoreserve	2.132.000			932.000			932.000
Reserve Onvoorziene Beleidsontwikkelingen	865.014		110.000	127.514		35.000	92.514
Subtotaal algemene reserves	2.997.014		110.000	1.059.514		35.000	1.024.514
Bestemmingsreserves:							
Egalisatiereserve Kapitaallasten PAWO- /gem.huis project	415.958		84.492	162.482		84.492	77.990
Egalisatiereserve kap.lasten 2004	166.772						
Egalisatiereserve Afschrijvingslasten BBV-sporthal	2.233.576		68.746	2.027.338		68.746	1.958.592
Egalisatiereserve Afschrijvingslasten BBV-algemeen	963.295		129.363	543.574		129.363	414.211
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	661.568			706.566			706.566
Reserve onderwijshuisvesting	354.128			354.128			354.128
Reserve verbetering huisvesting primair onderwijs	6.600.000			6.600.000			6.600.000
Reserve Vervanging Gymnastiekmaterialen	45.834	10.000	7.181	54.291	10.000	7.181	57.110
Reserve Restauratie Monumenten	14.877	3.500		25.377	3.500		28.877
Reserve Speelvoorzieningen	205.455	40.798	50.461	103.545	40.798	83.461	60.882
Reserve overheveling budgetten							
Reserve Inkomensdeel WWB	53.089		15.000	8.089		8.089	
Reserve onderhoud wegen	1.305.003	72.598		1.472.525	72.598		1.545.123
Bestemmingsreserve Westfrisiaweg	1.613			114.157			114.157
Bestemmingsreserve WMO	1.966			1.966			1.966
Reserve Wachtgelden en reïntegratieactiviteiten	13.574			13.574			13.574
Reserve Organisatie ontwikkeling							
Reserve Bruggen	296.711	5.000	41.250	216.211	5.000	41.250	179.961
Reserve Baggerwerkplan	237.351		18.822	141.570		18.822	122.748
Reserve Sociaal Domein	-30			-30			-30
Reserve brutoactivering Centrum Hoogwoud	547.020		22.980	478.080		22.980	455.100
Reserve brutoactivering Centrumplan Opmeer	700.000		28.000	672.000		28.000	644.000
Reserve Woningbedrijf	19.509.330	439.974		18.874.911	946.255		19.821.166
Reserve Grondexploitatie	3.724.669		320.119	2.766.184		320.119	2.446.065
Reserve brutoactivering kruising Zuiderzeestr.			4.500	103.500		4.500	99.000
Reserve Friciekosten voormalige Muziekschool	115.000			115.000			115.000
Subtotaal bestemmingsreserves	38.166.759	571.870	790.914	35.555.038	1.078.151	817.003	35.816.186
Totaal reserves	41.163.773	571.870	900.914	36.614.552	1.078.151	852.003	36.840.700
Voorzieningen:							
Voorziening riolering	5.385.838		138.058	4.971.664		138.058	4.833.606
Voorziening Graven	157.576	5.000	7.054	151.414	5.000	7.054	149.360
Onderhoud gem. gebouwen	592.519	344.069	387.256	470.074	344.069	573.212	240.931
Onderhoud kunstwerken	17.290	10.068	40.073	-6.222	10.068	8.165	-4.319
Pensioenaanspraken	666.541	pm	pm	666.541	pm	pm	666.541
Wachtgelden	49.588	pm	pm	49.588	pm	pm	49.588
Totaal voorzieningen	6.869.352	359.137	572.441	6.303.059	359.137	726.489	5.935.707
Totaal reserves en voorzieningen	48.033.125	931.007	1.473.355	42.917.611	1.437.288	1.578.492	42.776.407

Investeringsplan 2020-2023

INVESTERINGS-OVERZICHT - categorie A - (vervangingsinvesteringen)								
OMSCHRIJVING:	Jaar van investering	Investerings-bedrag	afschr. duur	afschrijv.	Afschrijv. Lasten 2020	Afschrijv. Lasten 2021	Afschrijv. Lasten 2022	Afschrijv. Lasten 2023
<u>Afdeling Groen (561400)</u>								
Verv.bladzuiger afd.Groen (wijz. conform Kadernota 2018)	2020	7.900	5	1.580	0	1.580	1.580	1.580
Verv.hogedrukreiniger afd.Groen (wijz.conform Kadernota 2018)	2020	11.000	7	1.571	0	1.571	1.571	1.571
Verv.veegmachine afd.Groen (wijz.conform Kadernota 2018)	2020	25.000	8	3.125	0	3.125	3.125	3.125
Verv. Zoutmenginstallatie (Kadernota 2017)	2020	10.000	10	1.000	0	1.000	1.000	1.000
Verv. prikrol sportvelden (Kadernota 2017)	2021	10.000	10	1.000	0	0	1.000	1.000
Verv.rolbezem afd. Groen (Kadernota 2017)	2021	7.000	10	700	0	0	700	700
Verv. Versnippermachine (Kadernota 2017)	2021	36.000	8	4.500	0	0	4.500	4.500
Vervanging actiewagen afd. Groen	2020	15.000	10	1.500	0	1.500	1.500	1.500
Vervanging maaimachine	2021	52.000	8	6.500	0	0	6.500	6.500
Vervanging keepwagen	2022	10.100	15	673	0	0	0	673
Verv.Kubota tractor	2023	65.000	15	4.333	0	0	0	0
Verv.sneeuwschuiver van vrachtwagen	2023	11.000	15	733	0	0	0	0
<u>DIV (560900)</u>								
Project zaakgericht werken	2020	20.000	5	4.000	0	4.000	4.000	4.000
<u>Sport (653100)</u>								
Aanpassing hek- en straatwerk bij hv Spire	2019	10.515	25	421	421	421	421	421
Kunstgrasvelden VVS en Grashoppers	2021	484.000	15	32.267	0	0	32.267	32.267
Kunstgrasvelden VVS en Grashoppers (Baten Spuk Sport regeling)	2021	-84.000	15	-5.600			-5.600	-5.600
<u>I&G (550200)</u>								
Aanschaf mobiele devices	2022	182.000	3	60.667	0	0	0	60.667
Aanschaf vaste apparatuur werkplekken	2023	147.000	3	49.000	0	0	0	0
TOTAAL-GENERAAL:		1.019.515		167.970	421	13.197	52.563	113.903

INVESTERINGS-OVERZICHT - categorie B - Nieuwe investeringen								
OMSCHRIJVING:	Jaar van investering	Investerings-bedrag	afshr. duur	afschrijv.	Afschrijv. Lasten 2020	Afschrijv. Lasten 2021	Afschrijv. Lasten 2022	Afschrijv. Lasten 2023
<u>Wegen, straten en pleinen (621000)</u>								
Reconstructie N241/kruisingen Pade en Middelweg <i>(afschrijving tlv res.bovenwijkse voorzieningen)</i>	2020	1.100.000	60	18.333	0	18.333	18.333	18.333
Bijdr. Provincie aanpassing kruispunt N239/ Zuiderzeestraat <i>(afschrijving tlv reserve Brutoactivering kruispint Zuiderzeestraat)</i>	2020	112.500	25	4.500	0	4.500	4.500	4.500
<u>Automatisering:(550200)</u>								
Transitie CZA naar Zaaksuite	2020	44.000	5	8.800	0	8.800	8.800	8.800
<u>Wonen en bouwen (684000)</u>								
Centrumplan Opmeer <i>(afschrijving tlv reserve stads- en dorpsvernieuwing)</i>	2021	700.000	25	28.000	0	0	28.000	28.000
TOTAAL GENERAAL:		1.956.500		59.633	0	31.633	59.633	59.633

Overzicht incidentele baten en lasten begroting 2020

Op grond van artikel 19 van het BBV moet in de toelichting op de programmabegroting een overzicht van incidentele baten en lasten worden opgenomen. In onderstaand overzicht worden de lasten en baten opgenomen die eenmalig zijn en een invloed hebben op het begrotingssaldo.

	Omschrijving incidentele lasten	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
0.2	Registratie buitenlandse werknemers in BRP	30.507	0	0	0
0.4	E-depot Westfries Archief	10.000	0	0	0
0.10	Toevoeging aan reserve Brutoactivering kruising Zuiderzeestraat	112.500	0	0	0
5.7	subsidie Regionale viering Veteranendag	3.000	0	0	0
6.3	decentralisatie uitkering voor de aanpak van schulden en armoede	12.000	0	0	0
6.4	Extra kosten inburgering vluchtelingen (meicirculaire)	13.000	0	0	0
7.4	overdracht bodembeheertaken naar gemeenten	0	15.000	0	0
7.4	Opstellen Regionale Energie strategie	20.000	0	0	0
8.1	kosten opstellen omgevingsvisie	20.000	80.000	0	0
8.1	kosten voorbereiden omgevingsplan		50.000	75.000	0
8.1	informatievoorziening invoering omgevingswet	125.000	0	0	0
	Totaal incidentele lasten	346.007	145.000	75.000	0
Taakv.	Omschrijving incidentele baten	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
0.5	Ontvangen rente Heerenweide	10.400	5.200	0	0
0.7	decentralisatie uitkering voor de aanpak van schulden en armoede	12.000	0	0	0
0.7	Extra baten inburgering vluchtelingen (meicirculaire)	13.000	0	0	0
0.10	Onttrekking aan reserve OUI ivm stelpost ingroeiscenario	200.000	0	0	0
0.10	Onttrekking aan reserve OUI ivm aanpassing kruispunt Zuiderzeestraat	112.500			
0.10	onttrekking aan reserve OUI i.v.m. overdracht bodembeheertaken naar gemeenten	0	15.000	0	0
0.10	onttrekking aan reserve OUI i.v.m. opstellen Omgevingsvisie	20.000	80.000	0	0
0.10	Onttrekking aan reserve OUI i.v.m. opstellen Omgevingsplan	0	50.000	75.000	0
	Totaal incidentele baten	367.900	150.200	75.000	0
	Saldo incidentele lasten en baten	-21.893	-5.200	0	0

Begrippenlijst / lijst met afkortingen

ABC-overeenkomst	Overeenkomst met drie partijen, waarbij partij a aan b verkoopt en b vervolgens aan c
ABZ	Algemeen Bestuurlijke Zaken
AED	Automatische Externe Defrillator
Allure	Stichting voor openbaar onderwijs in vijf West-Friese gemeenten
AMV	Algemene muzikale vorming
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AMW	Algemeen maatschappelijk werk
Appa	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AR	Algemene reserve
Arbobeleid	Beleid op het gebied van arbeidsomstandigheden
AU	Algemene uitkering
Awb	Algemene wet bestuursrecht
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
AZRO	Algemene Zaken en Ruimtelijke Ordening
BAG	Basisadministratie Adressen en Gebouwen
BANS	Bestuursakkoord nieuwe stijl
Bbk	Besluit bodemkwaliteit
Bbo	Bijzonder basisonderwijs
Bbp	Bruto binnenlands product
BBSH	Besluit Beheer Sociale Huursector
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	Btw compensatiefonds
BDU	Wet Brede Doel Uitkering. Op grond van de BDU ontvangt de regio van het Rijk jaarlijkse budgetten voor de bekostiging van uitgaven
BHV	Bedrijfshulpverlening
Bibob (Wet)	Wet Bevordering Integriteit Beoordelingen door het Openbaar Bestuur
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
boa	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOOB	Beleidsplan Opleiden en Oefenen Brandweer
BOOT	Besluit Opslaan in ondergrondse tanks
Bopz	Wet Bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen
Bor	Besluit omgevingsrecht
BOS	Buurt, Onderwijs, Sport
BOT	Bedrijfs opvangteam
Brim	Besluit rijkssubsidiëring instandhouding monumenten
Bro	Besluit ruimtelijke ordening
BUIG	Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
BWT	Bouw- en woningtoezicht
BWTM	Bouw- en Woningtoezicht en Milieu
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAK	Centraal Administratie Kantoor (bijzondere zorgkosten)
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst

Begrippenlijst / lijst met afkortingen

CAW	Centraal Afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland
CBS	Centraal bureau voor de statistiek
CIZ	Centrum indicatiestelling zorg
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
COA	Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor onderzoek van de Economie van Lagere Overheden
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek. CROW is het nationale kenniscentrum voor verkeer, vervoer en infrastructuur. In deze non-profitorganisatie werken Rijk, provincies, gemeenten, aannemersorganisaties, adviesbureaus, openbaarvervoersorganisaties en onderwijsinstellingen samen vanuit hun gemeenschappelijke belangen bij ontwerp, aanleg en beheer van wegen en verkeers- en vervoersvoorzieningen.
CV	Commanditaire Vennootschap
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DOB	Duurzaam Onkruid Beheer
DSP	Documentenstructuurplan
DURP	Digitale uitwisseling ruimtelijke processen
EKD	Electronisch Kinddossier
EMU	Economische en Monetaire Unie
eNik	Elektronische Nederlandse Identiteits Kaart
ENW	Energie Noordwest
ESR	Europees systeem van nationale en regionale regelingen
EU	Europese Unie
EVI	Expertisebureau Vrijwillige Inzet
fido (Wet)	Wet financiering decentrale overheden
fte	Fulltime equivalent - rekeneenheid waarmee de omvang van een functie of de personeelssterkte kan worden uitgedrukt. Eén fte is een volledige werkweek
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GBKN	Grootschalige Basiskaart Nederland
gft	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIS	Geografisch Informatie Systeem
GKNH	Gasbedrijf Kop Noord-Holland
GOA	Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid
GR	Gemeenschappelijke regeling
GRP	Gemeentelijk rioleringsplan
GVVP	Gemeentelijk verkeers- en vervoerplan
HB	Hondenbelasting
HES	Hoorn, Enkhuizen, Stedebroec
HHNK	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
HVC	Huisvuilcentrale
IBA	Individuele behandelingsinstallatie afvalwater

Begrippenlijst /lijst met afkortingen

ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
I-JGZ	Integrale Jeugdgezondheidszorg
ILG	Investeringsbudget Landelijk Gebied
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPO	Interprovinciaal overleg
ISO	International Organisation for Standardisation – norm die eisen stelt aan het kwaliteitssysteem van een organisatie en de manier waarop de organisatie met het kwaliteitsbeleid omgaat
ISV	Intensiveringbudget Stedelijke Vernieuwing
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
Jop	Jongerenontmoetingsplek
Kca	Klein chemisch afval
KOC	Klantondersteuningscentrum
KRW	Europese Kaderrichtlijn Water
KvK	Kamer van Koophandel
KVS	Kostenverdeelstaat
LEA	Locale educatieve agenda
MaDiVo	Maatschappelijke Dienstverlening en Volksgezondheid
MFA	Multifunctionele accommodatie
mkb	Midden- en kleinbedrijf
MT	Managementteam
NASB	Nationaal Actieplan Sport en Bewegen
NHN	Noord-Holland Noord
NOC/NSF	Nederlands Olympisch Comité/Nederlandse Sport Federatie
NPR	Nederlandse Praktijk Richtlijn
nso	Naschoolse opvang
NUP	Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid
NVVK	Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet
OBD	Onderwijsbegeleidingsdienst
Obo	Openbaar basisonderwijs
OC&W	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OCK	Orthopedagogisch Centrum Kennemerland
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg
OUI (reserve)	Onvoorziene uitgaven en/of investeringen
Ov	Openbaar vervoer
OV	Openbare verlichting
OWO	Obdam, Wester-Koggenland, Opmeer
OZB	Onroerende zaakbelasting
P&C	Planning en Control

Begrippenlijst / lijst met afkortingen

PG (wet)	Wet publieke gezondheid
Pgb	Persoonsgebonden budget
PMI	Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur
P&O	Personeel en Organisatie
PPS	Publiek Private Samenwerking
Psz	Peuterspeelzaal
PUN	Paspoortuitvoeringsregeling Nederland
PZI	Publiekszaken en Informatievoorziening
RAR	Rioolafvoerrecht
RBD	Rijksbelastingdienst
RI&E	Risico-inventarisatie en -evaluatie
RIMA	Regionale Instelling Maatschappelijke Dienstverlening
RIONED	Stichting RIONED is het kenniscentrum voor riolering en water in de stad
ROVL	Richtlijnen Openbare Verlichting
RSW	Recreatieschap West-Friesland
RWS	Rijkswaterstaat
RZB	Belasting op roerende woon- en verblijfsruimten
SGBO	Sociaal-geografisch en bestuurskundig onderzoek
SGBP	Stroomgebiedbeheersplan
SIOD	Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst
SKON	Stichting Kinderopvang Nederland
SMART	Specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden
SOW	Samenwerkingsorgaan West-Friesland (per 1 januari 2005 in liquidatie)
SPO	Stichting Peuterspeelzaal Opmeer
Sta Op	Stichting Turnaccomodatie Opmeer
Subbied	Regeling eenmalige uitkering baggerwerkzaamheden bebouwd gebied
SUM	Samenwerking Uitvoering Milieutaken West-Friesland
SV	Stedelijke Vernieuwing
SV	Sociale Voorzieningen
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SW	Sociale Werkvoorziening
SWOWF	Stichting Welzijn Ouderen West-Friesland
TB	Toeristenbelasting
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
vavol	Voortgezet algemeen volwassenonderwijs
VIR	Verwijsindex risicojongeren
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VNHG	Vereniging van Noord-Hollandse Gemeenten
VOG	Verklaring omtrent het gedrag
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VvE	Vereniging van Eigenaren
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VVRE	Volkshuisvesting, Verkeer, Ruimtelijke ordening en Economie

Begrippenlijst /lijst met afkortingen

WA	wettelijke aansprakelijkheid
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WB21	Nota waterbeheer 21 ^e eeuw
WEB/WFO	West-Friesland Bibliotheek/Bibliotheek West-Friesland Oost
WFB	Woonforenzenbelasting
Win	Wet inburgering nieuwkomers
Wion	Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten, kabels en leidingen
Wk	Wet kinderopvang
Wkr	Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding
Wm	Wet milieubeheer
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNS	Welzijn Nieuwe Stijl
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
WOZ (Wet)	Wet waardering onroerende zaken
Wro	Wet ruimtelijke ordening
Wsnp	Wet schuldsanering natuurlijke personen
WSNS	Weer Samen Naar School
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
Wvg	Wet voorzieningen gehandicapten (is vervallen, dit valt nu onder Wmo)
Wvo	Wet verontreiniging oppervlaktewater
Wwb	Wet werk en bijstand
Wwz	Wonen, welzijn en zorg
ZioS	Zorg in en om School

BIJLAGE 1: Tabel Onderhoud Kapitaalgoederen

Categorie*	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen / Looptijd plannen	Financiële consequenties conform plannen	Ramingen t.l.v. exploitatie / voorzieningen**	Ramingen volledig en reëel in begroting?**	Is sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?***	Zo ja, zijn er toereiken de voorzieningen/reserves voor AOH?***
Wegen (incl. kunstwerken en verlichting)	Wegenbeheerplan 2018-2021	Handhaving van de bestaande situatie	Wegenbeheerplan 2018-2021	De stand van de reserve onderhoud wegen bedraagt per 1-1-2020 € 1,1 miljoen. Met een beschikbaar budget in de expl. Jaarlijks van € 0,3 miljoen blijft de reserve voldoende op peil en bedraagt per 31-12-2023 € 1,5 miljoen	Exploitatie	Ja	Nee	
	Beheerplan civiele kunstwerken 2016-2019	Goed: geen actie binnen 10 j. Matig: actie binnen 6-10 j. Slecht: onderhoud binnen 5 j.	Beheerplan civiele kunstwerken 2016-2019	Stand reserve Bruggen bedraagt per 1-1-2020 € 0,3 miljoen. Jaarlijks wordt € 5.000 toegevoegd aan de reserve.	Exploitatie	Ja	Nee	
	Beleidsplan Openbare verlichting 2018-	Conform de praktijkrichtlijn ROVL-2011	Beleidsplan Openbare verlichting 2018-2021	Het in de begroting 2020 geraamde budget voor	Exploitatie	Ja	Nee	

	2021			vervangingsonderhoud openbare verlichting is toereikend om het geplande onderhoud uit te voeren.				
Riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2022	Voor kwetsbare riolen geldt dat het risico onacceptabel is als uit de beoordeling van een inspectie blijkt dat de ingrijpmaatstaf 4 of hoger is. Voor niet kwetsbare riolen geldt een maatstaf van 5	Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2022	Periode 2019-2078 is beschouwd. De voorziening bedraagt op 1-1-2020 € 5,2 miljoen Het kostendekkend tarief is € 199	Exploitatie	Ja	Nee	
Beschoeiingen waterkanten en baggeren	Stedelijk waterplan 2018-2021	De kwaliteit mag geen gevaar vormen voor de gezondheid van gebruikers.	Stedelijk waterplan 2018-2021	Het waterplan geeft inzicht in de benodigde kosten. Deze worden jaarlijks verwerkt in de begroting.	Exploitatie	Ja	Nee	
Groen (incl. sportfaciliteiten)	Groenbeleidsplan 2018-2021	Gemiddeld Kwaliteitsniveau B (voldoende, functioneel)	Groenbeleidsplan 2018-2021	Het beperkte beschikbare budget dwingt tot het langer in stand houden van (verouderd) groen dan op basis van de gemiddelde levensduur gewenst zou zijn.	Exploitatie	Ja	Nee	

Gebouwen (incl. onderwijs)	Beheerplan gemeentelijke gebouwen 2018-2021,	Huidige conditie geldt als uitgangspunt voor onderhoud. Deze conditie is redelijk of goed	Beheerplan gemeentelijke gebouwen 2018-2021,	Per 1-1-2020 bedraagt de voorziening gebouwen € 0,6 miljoen. Er is een jaarlijkse toevoeging van € 0,3 miljoen beschikbaar om in 2027 op € 50.000 te komen.	Voorziening	Ja	Nee	
----------------------------	--	---	--	---	-------------	----	-----	--

BIJLAGE 2: Overzicht verwerkte voorstellen ombuigingen

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
0	1	0.1 Bestuursorganen	studiekosten B&W	5.572	U	1.572	1.572	1.572	1.572	Op basis van de uitgaven in de afgelopen jaren kan het budget worden verlaagd naar € 4.000.	Ja (is passend bij uitgaven in de afgelopen jaren).	geen	nee	nee	nee
0	2	0.1 Bestuursorganen	Reis en verblijf B&W	8.250	U	2.250	2.250	2.250	2.250	Kosten vallen lager uit in de afgelopen twee jaar.	Ja, op basis van uitgaven in de afgelopen twee jaar.	geen	nee	nee	nee
0	3	0.1 Bestuursorganen	externe inhuur tbv berekenen pensioenen wethouders	5.696	U	2.196	2.196	2.196	2.196	Dit komt niet structureel voor.	Ja, de kosten die in het verleden zijn gemaakt, waren niet hoger dan € 3.500. Het budget wordt verlaagd tot dit bedrag.	Indien een berekening gemaakt dient te worden is hier budget voor.	nee	nee	nee
0	4	0.1 Bestuursorganen	Bijdrage centrumgemeente Hoorn	9.763	U	9.763	9.763	9.763	9.763	Voorheen betalingen van ombudsman en Kwaliteitskring Hoorn WF	Ja, deze kosten worden inmiddels uit andere budgetten betaald.	geen	nee	nee	nee
0	5	0.1 Bestuursorganen	accountantscontrole	75.000	U	10.000	10.000	10.000	10.000	Gunstigere offerte	Ja, kosten offerte blijven lager.	geen	nee	nee	nee
0	6	0.2 Publiekszaken	Huurvergoeding trouwlocaties	1.353	U	1.353	1.353	1.353	1.353	Huren betaald door echtparen voor huur trouwlocatie.	Ja. Echtparen betalen nu huur rechtstreeks aan eigenaren.	geen	nee	nee	nee
0	7	0.2 Publiekszaken	Leges Burgerlijke stand	-11.000	I	1.000	1.000	1.000	1.000	Er worden meer producten verstrekt	Ja, realistischer begroting	geen	nee	nee	nee
0	8	0.4 Overhead	inhuur spendanalyse/inkoop	32.316	U	12.316	12.316	12.316	12.316	Abonnement spendanalyse is opgezegd (ging ten laste van dit budget) en kosten inkoopadviseur zijn lager dan begroting.	Ja, realistischer begroting	geen	nee	nee	nee
0	9	0.4 Overhead	meubilair/inventaris	1.561	U	1.561	1.561	1.561	1.561	Is afgelopen jaren niets op geboekt.	Ja.	geen	nee	nee	nee
0	10	0.4 Overhead	alg. bureaukosten	14.877	U	6.877	6.877	6.877	6.877	Afgelopen jaren minder kosten gemaakt.	Ja, geven hier minder aan uit.	geen	nee	nee	nee
0	11	0.4 Overhead	Frankeren	26.534	U	6.534	6.534	6.534	6.534	Er wordt minder post bezorgd.	Ja, geven hier minder aan uit.	geen	nee	nee	nee
0	12	0.4 Overhead	Gemeentehuis : gas en elektra	35.985	U	3.985	3.985	3.985	3.985	De kosten van het energieverbruik zijn de laatste jaren onder invloed van marktwerking ongeveer gelijk gebleven. Stijgende energiebelasting werd gecompenseerd door lagere energieprijzen. Voor 2020 zal deze trend zich waarschijnlijk ook doorzetten, de vastgezette energieprijzen zijn lager dan 2019. Wat de energiebelasting gaat doen is nog onduidelijk. In de begroting werden de posten automatisch verhoogd.	ja	geen	nee	nee	nee
0	13	0.4 Overhead	Beveiliging gemeentehuis	15.388	U	5.388	5.388	5.388	5.388	Minder kosten op beveiliging gemaakt afgelopen jaren.	Ja, minder kosten.	geen	nee	nee	nee
0	14	0.4 Overhead	Schoonmaakartikelen	16.459	U	5.000	5.000	5.000	5.000	Afgelopen jaren minder kosten gemaakt ivm efficiëntere inkoop.	Ja, realistischere begroting	geen	nee	nee	nee
0	15	0.4 Overhead	kosten voor audits en uitwijktesten	12.750	U	5.000	5.000	5.000	5.000	Kosten komen minder hoog uit voor de komende jaren.	Ja, realistischere begroting	geen	nee	nee	nee
0	16	0.4 Overhead	netwerk toegangen en verbindingen	15.000	U	5.000	5.000	5.000	5.000	Door goede inkoop kan het budget verlaagd worden.	Ja, realistischere begroting	geen	nee	nee	nee
0	17	0.5 Treasury	Advieskosten beleggingen	2.544	U	2.544	2.544	2.544	2.544	Hierop is in de afgelopen jaren niets geboekt.	Ja.	geen	nee	nee	nee
0	18	0.6 Belastingen	Overige kosten heffen/invoering Belastingen	18.632	U	4.632	4.632	4.632	4.632	Ingeschat is dat het begrote budget niet volledig nodig is en kan worden verlaagd naar € 14.000.	Ja, er is gekeken is naar kosten voor de komende jaren.	geen	nee	nee	nee
0	19	0.4 Overhead	abonnementen/boekingen	41.125	U	3.000	3.000	3.000	3.000	Er wordt steeds meer gebruik gemaakt van (goedkopere) digitale informatiekkanalen.	Ja.	geen	nee	geen	geen

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
0	20	0.4 Overhead	contributies	32.276	U	1.276	1.276	1.276	1.276	Idem.	Ja, is haalbaar. Afgelopen jaren minder kosten gehad.	geen	nee	geen	geen
0	21	0.7 Gemeentefonds	Verhoging alg uitk		I	15.000	15.000	15.000	15.000	Door toename aantal inwoners door inschrijving arbeidsmigranten.	Ja. Dit vindt in 2019 nog plaats.		nee	geen	
0	22	0.4 Overhead	Inhuur mediator	1.800	U	1.800	1.800	1.800	1.800	Kosten voor inhuur juridische expertise tbv voorkoming van procedures in plaats van ten laste van dit budget financieren in de lopende begroting.	Ja, hiervoor zijn in de afgelopen jaren geen kosten gemaakt.	Indien inhuur nodig is, dient financiering gevonden te worden in de lopende begroting.	nee	nee	nee
0	23	0.4 Overhead	Clouddiensten	75.000	U	50.000	50.000	50.000	50.000	Dit budget kan worden aangepast door een getemporeerde invoering van cloudontwikkelingen.	Ja.		nee	nee	nee
0	24	0.4 Overhead	Kerstpakketten	6.630	U	1.630	1.630	1.630	1.630	Het budget wordt verlaagd, maar er blijft budget beschikbaar voor kerstpakketten.	Ja. Het betekent dat de kerstpakketten enigszins worden versoberd.	Nee.	nee	nee	Aantrekkelijk werkgeverschap.
0	25	0.4 Overhead	Project E-overheid	35.000	U	10.000	10.000	10.000	10.000	Kosten voor VNG bijdrage (E-overheid) zijn lager dan begroting.	Temporiseren en versobering van de doorvoering van E-overheid leidt tot een neerwaartse bijstelling van de budgetten.	geen	nee	nee	nee
0	26	0.2 Publiekszaken	coördinator verkiezingen	10.400	U	0	0	10.400	10.400	Mede door personeelsmutaties is t/m 2021 (Tweede Kamerverkiezingen) ondersteuning noodzakelijk t.b.v. kennisoverdracht en coördinatie.	Ja. Vanaf 2022 kan het team Burgerzaken (weer) inhoudelijk en formatief de organisatie van verkiezingen zonder ondersteuning verzorgen.	Geen	ja, verkiezingen 2021 nog met behulp van externe ondersteuning daarna door team Burgerzaken.	nee	nee
0	27	0.4 Overhead	Onderhoud kantoomachines	2.601	U	2.601	2.601	2.601	2.601	Bij calamiteiten m.b.t. vaste telefooncentrale financiering uit lopende begroting.	Ja, afgelopen jaren niets op geboekt. Is budget voor calamiteiten m.b.t. de vaste telefooncentrale.	geen	nee	geen	nee
0	28	0.4 Overhead	Kosten voor flexibel beloningen. Zowel gratificaties als pons/pons. Kosten voor cafetariamodel.	53.282	U	23.182	23.182	23.182	23.182	Uit dit budget worden incidentele beloningen (gemiddeld 10.000) en de financiële gevolgen van het cafetaria-model (20.000) betaald. Het restant wordt jaarlijks pons-pons verdeeld onder de medewerkers. Voorgesteld om dit af te schaffen (waardoor dit budget daalt naar 30.000.)	Ja.	Afschaffing pons/pons.	nee	geen	Beloningen ambtenaren.
0	29	0.4 Overhead	pensioenaanvulling bij ontslag	5.000	U	5.000	5.000	5.000	5.000	Budget afschaffen.	Ja, er is in de afgelopen jaren niets op geboekt. In geval van een ontslag kunnen de financiële gevolgen ervan als kostenpost in de lopende begroting worden verwerkt.	Budget verkrijgen via besluit.	nee	geen	nee.
0	30	0.1 Bestuursorganen	Representatie/ Geschenken aan burgers (bloemen, toverbal, taarten, kadootjes)	13.000	U	3.000	3.000	3.000	3.000	Minder geld uitgeven aan geschenken en bewuster hier mee omgaan.	Ja, in 2018 is hieraan ongeveer € 10.000 uitgegeven.	Soberder omgaan met geschenken (in prijs dan wel aantal)	nee	iets minder attent bestuur	lintjesregen etc.
0	31	0.1 Bestuursorganen	Bijdrage gemeente aan landbouwdag in zin van VIP uitn en kosten ontvangst gemeentehuis	18.985	U	9.485	9.485	9.485	9.485	Budget halveren door bewuster omgaan met uitnodigingen en versobering ontvangst genodigden in gemeentehuis en VIP-tent.	Ja, b	Betreft een (inter)nationaal evenement dat de gemeente Opmeer op de kaart zet. Door minder uitnodigingen en versobering ontvangst kan dit gevolgen hebben voor voor het imago van de gemeente Opmeer.	nee	Imago vermindering en aantrekkelijkheid van regiopositie verminderd	irt tot andere zaken die de gemeente Opmeer op de kaart zetten?
0	32	0.4 Overhead	dranken/verteringen: koffie/thee lunches buffetten	15.610	U	3.110	3.110	3.110	3.110	Van dit budget wordt 75% gebruikt voor kosten dagelijks gebruik van koffie/thee, en 25% voor catering (broodjes) i.g.v. vergaderingen met externe partijen in lunchtijd en buffet na raadsvergaderingen Kadernota en begroting	Ja.	Geen catering meer bij vergaderingen (met externen) in lunchtijd en buffet raad.	nee		Imago gemeente.
0	33	0.4 Overhead	afdelingsactiviteit	3.648	U	3.648	3.648	3.648	3.648	Elke afdeling heeft een budget om jaarlijks een gezamenlijke activiteit te doen (o.a. ter versterking binding).	Ja.	Geen afdelingsactiviteiten meer.	nee	nee	Gemeente uitje en overige beloningen ambtenaren.

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
0	34	0.6 Belastingen	Hondenbelasting	-26.234	I	11.000	11.000	11.000	11.000	Verhoging tarief hondenbelasting met gemiddeld € 14,- per tarief.	Ja, De tarieven van een aantal collega-gemeenten zijn veel hoger. De gemeente maakt ook hogere kosten voor dierenopvang in het algemeen.	Lastenverzwaring voor hondenbezitters.	nee	Bezwaar hondenbezitters.	Kosten boa inzet wordt deels gefinancierd vanuit dit budget.
0	35	0.6 Belastingen	Lokale heffingen / belastingen		I	359.000	309.000	259.000	259.000	5% stijging gemeentelijke belastingdruk (OZB, riool en afvalstoffenheffing)	Ja, is tijdens de kadernotabehandeling in de raad door de coalitie meegegeven aan het college.		nee		
0	36	0.4 Overhead	gemeenteuitje septemberBbq Kerstbuffet	9.753	U	2.500	2.500	2.500	2.500	Voorgesteld wordt om de SeptemberBbq af te schaffen.	Ja.		nee	nee	Afdelingsuitje en overige beloningen ambtenaren.
0	37	0.4 Overhead	personeelslasten		U	27.500	27.500	27.500	27.500	Op dit moment heben medewerkers op de dag van de Landbouwtentoonstelling 's middags vrij, en t.g.v. krijgen ze een uur 'van de baas'. Voorgesteld wordt om dit af te schaffen. Het levert (meer) productieve uren op (5 uur per medewerker, gemiddeld per uur € 55 voor ongeveer 100 medewerkers).	Ja	Hiervoor moet het verlofprotocol worden aangepast. De OR heeft hierop instemmingsrecht.	nee.	Goed werkgeversschap.	In relatie tot andere ombuigingsmaatregelen mbt arbeidsvoorwaarden.
0	38	0.2 Publiekszaken	Registratie arbeidsmigranten	30.000		10.000	0	0	0	In de Kadernota 2019 is extra budget beschikbaar gesteld voor registratie van arbeidsmigranten in 2019 en 2020. In laatstgenoemd jaar is hiervoor minder nodig dan eerder aangenomen.	ja	geen			
0	42	0.4 Overhead	organisatiebrede scholing	16.500	U	8.250	8.250	8.250	8.250	Het organisatiebrede opleidingsbudget wordt gehalveerd. Wellicht kan het deels worden opgevangen door de opleidingsbudgetten van de afdelingen (die wel specifiek worden gebruikt voor functiegerichte deskundigheidsbevordering).	Het gaat ten koste van de (algemene) doorontwikkeling van medewerkers.	ER is minder budget voor scholing en daarmee voor de bevordering en actueel houden van hjet kennisniveau van medewerkers.	nee	Imago gemeente Opmeer als werkgever verminderd.	Aantrekkelijk werkgeverschap.
0	44	0.4 Overhead	Dienstverlening		U	27.200	2.200	2.200	2.200	Door deze bezuiniging wordt afgezien van een opleiding 'hostmanschap' voor medewerkers met veel klantcontacten (eenmalig 25.000 in 2020) en het opzetten van een burgerpanel (structureel 2.200).	Ja.	Geen opleiding in de sfeer van deskundigheidsbevordering en dienstverlening, en geen panel om periodiek in kaart te brengen wat men vindt van de dienstverlening.	Nee		
0	47	0.4 Overhead	bijdrage aan GR Westfries Archief	92.278	U	0	4.614	4.614	4.614	5 % besparing voor regionale partners (trap op, trap af)	Ja, dat regionale samenwerkingsverbanden bijdragen aan de bezuinigingtaakstelling van de deelnemende gemeenten aan dat verband is een beleidslijn die wel vaker wordt gehanteerd. Randvoorwaarde is wel dat hier regionale besluitvorming over plaatsvindt en de andere deelnemende gemeenten dus instemmen met het doorvoeren van de bezuiniging.		Ja. Voorstelbaar is dat de GR zal aangeven een invoeringstermijn nodig te hebben.	De bezuiniging kan alleen worden doorgevoerd als het algemeen bestuur van de GR daartoe besluit. Vanuit de gemeente Opmeer kan deze wens bestuurlijk worden ingebracht bij dit bestuursorgaan.	Ja, bezuinigingen bij andere regionale partners
0	48	0.4 Overhead	bijdrage aan GR DeSom	585.000	U	0	29.250	29.250	29.250	5 % besparing voor regionale partners (trap op, trap af)	Ja, dat regionale samenwerkingsverbanden bijdragen aan de bezuinigingtaakstelling van de deelnemende gemeenten aan dat verband is een beleidslijn die wel vaker wordt gehanteerd. Randvoorwaarde is wel dat hier regionale besluitvorming over plaatsvindt en de andere deelnemende gemeenten dus instemmen met het doorvoeren van de bezuiniging.		Ja. Voorstelbaar is dat de GR zal aangeven een invoeringstermijn nodig te hebben.	De bezuiniging kan alleen worden doorgevoerd als het algemeen bestuur van de GR daartoe besluit. Vanuit de gemeente Opmeer kan deze wens bestuurlijk worden ingebracht bij dit bestuursorgaan.	Ja, bezuinigingen bij andere regionale partners
Totaal 0						665.153	614.017	574.417	574.417						

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
1	49	1.2 openbare orde en veiligheid	Overige kosten applicatie BOA registratie	7.000	U	2.000	2.000	2.000	2.000	afstoten sotware module City Control6 voor BOA's	Ja, de licentie voor de software is gebaseerd op een jaarcontract.	Geen, de module informatiegestuurd handhaven wordt in de praktijk niet of nauwelijks gebruikt. Is ook niet nodig want er is maar sprake van de inzet van 1 BOA	Nee. Kan direct worden gerealiseerd.	Geen.	Geen.
1	50	1.2 openbare orde en veiligheid	Deelname programmabureau Integrale Veiligheid	3.429	U	3.429	3.429	3.429	3.429	Niet meer deelnemen aan dit programmabureau	Ja, dit programmabureau stopt in 2020 (is regionaal zo afgesproken)	Geen. Veiligheidssamenwerking verloopt verder via NH Samen Veilig	Nee, besparing kan op basis van al gemaakte afspraken vanaf 2020 worden ingeboekt.	Geen.	Geen.
1	51	1.2 openbare orde en veiligheid	Deelname veiligheidshuis	4.446	U	3.446	3.446	3.446	3.446	Bijstellen budget.	Ja, er wordt minder uitgegeven dan geraamd.	Geen. Bestedingsruimte wordt minder maar die wordt in de praktijk ook niet volledig gebruikt. Budget wordt bijgesteld naar werkelijke uitgaven.	Nee. Kan direct worden gerealiseerd.	Geen.	Geen.
1	52	1.2 openbare orde en veiligheid	Toezicht Drank- en Horecawet	9.500	U	4.000	4.000	4.000	4.000	Bijstellen budget.	Ja, er wordt minder uitgegeven dan geraamd.	Geen. Bestedingsruimte wordt minder maar die wordt in de praktijk ook niet volledig gebruikt. Budget wordt bijgesteld naar werkelijke uitgaven.	Nee. Kan direct worden gerealiseerd.	Geen.	Geen.
1	53	1.2 openbare orde en veiligheid	Deelname samenwerking toezicht sluitingstijden horecabedrijven	2.200	U	2.000	2.000	2.000	2.000	geen toezicht meer houden op naleven sluitingstijden horecabedrijven met externe ondersteuning.	Ja, de wijze van toezichthouden wordt door de gemeente zelf georganiseerd.	De beschikbare capaciteit voor toezichthoudende taken is zeer beperkt. Minder of geen toezichthouden op het sluitingsuur kan er toe leiden dat dit uur minder goed wordt nageleefd en daarmee aanleiding geven tot verstoring van de openbare orde of aantasting van het woon- en leefklimaat. Controletaak komt dan neer op de politie. De politieorganisatie moet nu ook al (moeilijke) prioriteiten stellen. Budget is in 2017 en 2018 niet uitgegeven.	Nee, de besparing kan in 1 keer worden ingeboekt.	Vermindering van het toezicht op de naleving van het sluitingsuur kan er toe leiden dat het bestuur door de omgeving wordt aangesproken met klachten over overlast. Handhaving is een plicht en alsdan zal extra capaciteit moeten worden vrijgemaakt.	Geen.
1	54	1.2 openbare orde en veiligheid	Inhuur tbv aanpak ondermijning	15.000	U	4.000	4.000	4.000	4.000	Minder beschikbare middelen dwingt tot beperken van het gemeentelijke beleidskader voor aanpak ondermijning (vermenging criminele onderwereld met de bovenwereld)	Ja ,het gaat hier om een budget voor een nog te ontwikkelen aanpak. Ambities kunnen hier worden bijgesteld.	De gemeente heeft de regie over het integrale veiligheidsbeleid. Het voorkomen of bestrijden van ondermijning is daar een onderdeel van. De laatste jaren vraagt het onderwerp ondermijning om meer bestuurlijke aandacht omdat landelijke sprake is van een toenemend probleem. Als dat in Opmeer onvoldoende wordt opgepakt ontstaat er een risico dat de criminele indringing in de bovenwereld onvoldoende wordt bestreden. In het in voorbereiding zijnde Integraal Veiligheidsplan zullen prioriteiten nader moeten worden bepaald.	Ja, besparing kan direct worden ingevuld. Er liggen hier nog geen langlopende verplichtingen.	De bestuurlijke aanpak van ondermijning vraagt om regionale aandacht. Opmeer kan hier (uiteindelijk) niet in achterblijven en daar ook bestuurlijk op worden aangesproken, temeer daar Opmeer momenteel ambtelijk een trekkersrol vervult ten aanzien van dit onderwerp.	Geen.
1	55	1.2 openbare orde en veiligheid	Bijdrage Samenwerkings-overeenkomst Halt N-H Noord	4.505	U	1.275	1.275	1.275	1.275	ipv 12 voorlichtingen 7 voorlichtingen (1 per basisschool)	Ja, het verzorgen van deze voorlichtingen is geen verplichte taak maar een gemeentelijke beleidskeuze	In plaats van 12 voorlichtingen kunnen er jaarlijks 7 voorlichtingen gegeven worden wat neerkomt op1 voorlichting per basisschool. Deze voorlichtingen zijn gericht op het voorkomen van overlast.	Nee. Kan direct worden gerealiseerd.	Geen.	Geen.
1	56	1.1 crisisbeheersing en brandweer	Bijdrage veiligheidsregio	627.886	U	0	31.394	31.394	31.394	5 % besparing voor regionale partners (trap op, trap af)	Ja, dat regionale samenwerkingsverbanden bijdragen aan de bezuinigingtaakstelling van de deelnemende gemeenten aan dat verband is een beleidslijn die wel vaker wordt gehanteerd. Randvoorwaarde is wel dat hier regionale besluitvorming over plaatsvindt en de andere deelnemende gemeenten dus instemmen met het doorvoeren van de bezuiniging.	De veiligheidsregio zal bij doorvoering van de bezuiniging vanwege Opmeer en/of andere gemeenten de dienstverlening moeten aanpassen/beperken. Hoe dat precies kan/zal gebeuren is op voorhand niet goed in te schatten.	ja, is mogelijk. Voorstelbaar is dat de Veiligheidsregio aangeeft een overgangstermijn nodig te hebben.	De bezuiniging kan alleen worden doorgevoerd als het algemeen bestuur van de veiligheidsregio daartoe besluit. Vanuit de gemeente Opmeer kan deze wens bestuurlijk worden ingebracht bij dit bestuursorgaan.	Deze bezuinigingslijn kan ook worden ingezet bij andere regionale samenwerkingsverbanden.
Totaal 1						20.150	51.544	51.544	51.544						

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
2	57	2.1 - Verkeer en vervoer	reparatie straatmeubilair	3.714	u	1.214	1.214	1.214	1.214	verlagen budget	ja	Het beleidsuitgangspunt schoon, heel, veilig kan niet steeds worden gegarandeerd. Reparaties zullen soms moeten worden uitgesteld.	nee	kans op klachten.	nee
2	58	2.1 - Verkeer en vervoer	Controle en uitwisseling lampen (OV)	10.000	U	1.465	1.465	1.465	1.465	Verlagen controle OV van 10 naar 5 maal per jaar	Ja. Per controle ronde zijn de lijsten voor de reparatie lager geworden door toepassing van LED-lichtbronnen.	Defecte verlichting die niet door de inwoners worden gemeld worden niet maximaal 1x per 4 weken maar max 1x 8 weken gerepareerd. Mogelijke toename van klachten en aansprakelijkstellingen	nee	kans op klachten.	nee
2	59	2.4 - economische havens en waterwegen	Uitvoering baggerwerkplan	298.843 (komende jaren gem 100.000)	U	12.645	8.719	8.719	8.719	Stortkosten bagger zijn door HHNK verlaagd	Ja. Van het budget gaat circa 50% van de kosten naar het storten van de bagger. Omgerekend is de prijsverlaging ca 10% van het gehele budget	Geen	Uitvoerbaar vanaf 2021. De budgetten van 2019 en 2020 zijn al afgeraamd ivm de lager kosten en minder baggerwerk.	geen	ja, dotatie/onttrekking reserve baggerwerkplan
2	60	2.4 - economische havens en waterwegen	Beschoeiing en walkanten	35.350	U	15.350	15.350	15.350	15.350	Veel onderhoud/vervanging van beschoeiing is al uitgevoerd. Planning van maatregelen laat zien veel minder noodzaak tot onderhoud.	Ja. Huidige beschoeiing heeft geringe hoeveelheden achterstallig onderhoud. Uitstel heeft een laag risico op schade.	Verloedering van het beeld van de openbare ruimte.	nee	geen	nee
2	61	2.1 - Verkeer en vervoer	Periodiek schilderwerk (OV)	12.750	U	12.750	12.750	12.750	12.750	stoppen met schilderen van stalen lichtmasten	Ja. Door de jaren zijn de masten geschilderd waardoor de masten een langere levensduur hadden. Nu komt einde levensduur dichterbij en is het belang van schilderen vooral nog cosmetisch geworden.	gering. Achterstallig schilderwerk zal in eerste instantie cosmetisch zijn. Aan het beleidsuitgangspunt schoon, heel, veilig zal niet altijd wordenvoldaan. Mindere aanblik van de openbare ruimte.	nee	kans op klachten	nee
2	62	2.1 - Verkeer en vervoer	Wegmarkeringen	8.323	u	2.323	2.323	2.323	2.323	verlagen budget	ja. De onderhoudcycli zullen hoger worden	kans op vervaging van belijning. Aan het beleidsuitgangspunt schoon, heel veilig kan niet altijd worden voldaan. Mindere aanblik van de openbare ruimte	nee	kans op klachten	nee
2	63	2.1 - Verkeer en vervoer	onderhoud verkeersborden	incl	u	3.000	3.000	3.000	3.000	budget verkeersborden verlagen	ja	de onderhoudcyclus voor vervanging van de bebording zal groter worden. Mogelijk wordt dan niet meer voldaan de eisen aan reflectie. .Aan het beleidsuitgangspunt schoon, heel en veilig zal niet steeds kunnen worden voldaan. Mogelijk aansprakelijkstellingen	nee	kans op klachten	nee
2	64	2.4 - economische havens en waterwegen	Sloten	3.290	u	3.290	3.290	3.290	3.290	fontein in vijver Koekoeksbloem niet plaatsen	ja, door de fontein weg te halen wordt bespaard op de stroomkosten en iets op onderhoud gemalen. Aansluiting voorlopig handhaven.	Tegenstand omwonenden, verslechtering waterkwaliteit. Mindere kwaliteit openbare ruimte	nee	mogelijk. Dit is een eyecatcher en verwijderen zal om uitleg vragen.	nee
2	65	2.1 - Verkeer en vervoer	onderhoud wegen	478.152, maar komende jaren gem. 250.000	u	25.000	25.000	25.000	25.000	verlagen budget (10% komende jaren)	ja	Aandacht voor asfaltonderhoud moet blijven zoals nu, anders zal er, als gevolg van grotere vervolgschaden, kapitaalvernietiging plaatsvinden. Onderhoud aan elementenverharding (woonstraten en voetpaden) zal minder frequent en of soberder worden uitgevoerd. Dit leidt tot een verminderde aanblik van de openbare ruimten. Aan het beleidsuitgangspunt schhoon, heel en veilig kan niet steeds worden voldaan.	nee	waarschijnlijk. Als onderhoud achter blijft zullen burgers en dorpsraden zich laten horen. Denk aan dorpsraad De Weere die al jaren aandacht vraagt voor onderhoud aan de Driestedenweg. Minder onderhoud vergroot de kans op klachten en schadeclaims.	ja, dotatie/onttrekking aan de reserve wegenonderhoud
2	66	2.1 - Verkeer en vervoer	gladheidsbestrijding	11.300	u	3.000	3.000	3.000	3.000	verlagen budget	ja, bij een "normale", zachte winter wel.	bij strenge winters zal dit budget onvoldoende zijn. Hogere kosten zijn dan onvermijdbaar.	nee	budgetoverschrijding bij strenge winter is te verklaren	nee
2	68	2.1 - Verkeer en vervoer	Vervanging armaturen/masten (OV)	incl	U	10.000	10.000	10.000	10.000	verlagen budget	ja. De onderhoudcycli zullen hoger worden	kans op storingen wordt groter. Aan het beleidsuitgangspunt schoon, heel en veilig kan niet altijd worden voldaan.	nee	klachten	nee
2	69	2.4 - economische havens en waterwegen	Sloten	18.400	u	1.800	1.800	1.800	1.800	verlagen budget 10%	ja	kosten moeten worden gemaakt om te voldoen aan de jaarlijkse schouw. Bij uitkeuring van een waterpartij zullen soms hogere kosten moeten worden gemaakt dan beschikbaar budget.	nee	geen	nee
2	71	2.1 - Verkeer en vervoer	personeelslasten	107.134	u	11.000	11.000	11.000	11.000	deel overhevelen naar riolering	ja, voorgesteld wordt om een verschuiving te doen van taakveld 2.1. (verkeer en vervoer) naar 7.2. (riolering) Het gaat om de taak van de toezichthouder: aandeel 2.1 van 60% naar 40%. En aandeel 7.2 van 20% naar 40%. Dat is 20% en komt neer op een bedrag van ca € 11.000.	deze kosten worden verdisconteerd in de kosten van rioolbeheer en daarop gebaseerde rioolheffing.	nee	geen	ja, taakveld 7.2 riolering
Totaal 2						102.837	98.911	98.911	98.911						

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
3	73	3.1 Economische ontwikkeling	Ondernemersborrel	3.500	U	3.500	0	3.500	0	als gemeente niet meer organiseren ondernemersborrel	Ja. Betreft vrije beleidsruimte van de gemeente.	Vermindering mogelijkheden voor netwerken en informeel overleg met Opmeerse ondernemers als de organisatie van de borrel niet helemaal door de ondernemers zelf wordt overgenomen.	Nee. Kan direct worden gerealiseerd.	Ja. Ondernemers kunnen ervaren dat het gemeentebestuur minder aanspreekbaar wordt.	Geen.
3	74	3.1 Economische ontwikkeling	Economische agenda Westfriesland	9.565	U	9.565	9.565	9.565	9.565	Deelname agenda vervalt.	Nee. Deze agenda vervalt en dit wordt een onderdeel van het pact van Westfriesland.	Agenda wordt onderdeel van Pact 7.1 (Thema Economie) en komt daarmee te vervallen. Het budget voor deelname aan de agenda komt hiermee vrij. Wel dient opgemerkt te worden dat voor alle thema's en daaruit voortvloeiende projecten van het Pact 7.1 nog geen financiële middelen (capaciteit) beschikbaar zijn. Per thema zal dan ook in de komende periode gelden aangevraagd moeten worden.	Nee. Kan direct worden gerealiseerd.	Geen.	Geen.
3	75	3.4 Economische promotie	Woonforensenbelasting	45.560	I	2.278	2.278	2.278	2.278	verhogen belasting met 5 %. Deze 5% volgt de 5% van de woonlastendruk.	Ja, tarief in Opmeer is gestaffeld en afhankelijk van de waarde van de opstal. Met een verhoging van 5 % loopt Opmeer nog steeds in de pas met de tariven van andere gemeenten in de regio die forensenbelasting heffen. Opmeer investeert in recreatieve voorzieningen; een hogere bijdrage van gebruikers/niet ingezeten is billijk.	Een stijging van het belastingtarief kan leiden tot meer bezwaren en/of tot gedragaanpassing waardoor in verblijf in Opmeer afneemt.	Nee. Kan direct worden gerealiseerd.	Ja. Bestuur kan worden aangesproken lastenverzwareing.	Geen.
3	76	3.4 Economische promotie	Toeristenbelasting	10.924	I	4.500	4.500	4.500	4.500	verhogen tarief van € 0,53 naar € 1,00 per overnachting.	Ja. Heffen van een tarief van € 1,00 per overnachting is op zich een behoorlijke stijging maar is regionaal gezien geen buitensporig hoog tarief. Opmeer zit nu aan de lage kant.Opmeer investeert in recreatieve voorzieningen; een hogere bijdrage van gebruikers/niet ingezeten is billijk.	Een stijging van het belastingtarief kan leiden tot meer bezwaren en/of tot gedragaanpassing waardoor verblijf in Opmeer afneemt.Dit risico wordt als laag ingeschat.	Nee. Kan direct worden gerealiseerd, hoewel een geleidelijke invoering wel beter is voor het draagvlak	Ja. Bestuur kan worden aangesproken lastenverzwareing en het remmen van de toeristische ontwikkeling in Opmeer. Lijn van de VNG is overigens dat uit onderzoek niet blijkt dat toeristen de keuze van hun vakantiebestemming laten bepalen door de hoogte van de toeristenbelasting.	Geen.
3	77	3.1 Economische ontwikkeling	Ontwikkelingsbedrijf Noord Holland Noord subsidie	21.530	U	0	1.076	1.076	1.076	Beperken subsidie. 5% besparing voor regionale partners (trap op, trap af)	Ja. Het is mogelijk om het subsidiebeleid te wijzigen. Dit vraagt wel aanpassing van de gesloten overeenkomsten met het Ontwikkelingsbedrijf.	De dienstverlening vanuit het ontwikkelingsbesdrijf zal worden verminderd.	Aangezien sprake is van een langdurige subsidierelatie moet rekening worden gehouden moet op grond artikel 4:51 Awb rekening worden gehouden met een overgangstermijn. Anderszijds is een vermindering van 5% op het huidige subsidiebedrag maar een kleine aanpassing.	Geen.	Geen.
Totaal 3						19.843	17.419	20.919	17.419						

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
4	78	4.2 Onderwijshuisvesting	Huisvestingsaangelegenheden (OBS):	1.092	u	1.092	1.092	1.092	1.092	Betreft abonnement voor beveiligings/alarmsinstallatie. Er wordt niet meer op geboekt					
4	79	4.2 Onderwijshuisvesting	Huisvestingsaangelegenheden (BBS):	1.457	u	1.457	1.457	1.457	1.457	Idem. Er wordt niet meer op geboekt					
4	80	4.2 Onderwijshuisvesting	Overige kosten/baten (BBS):	4.500	U	4.500	4.500	4.500	4.500	Betreft vergoeding kosten medegebruik in scholen. Wordt momenteel niet vergoed;	Uitgave vervalt tot komst IKC; dan gaan we medegebuik weer toepassen				
4	81	4.2 Onderwijshuisvesting	Overige kosten/baten (OBS):	4.600	u	4.600	4.600	4.600	4.600	Idem.	Idem.				
4	82	4.2 Onderwijshuisvesting	Huisvestingsaangelegenheden (OBS):	2.171	i	-2.171	-2.171	-2.171	-2.171	Betreft baat i.v.m. medegebruik in scholen. Wordt momenteel niet in rekening gebracht; hierover worden nieuwe afspraken gemaakt in kader van nieuwe IKC's.	Inkomst vervalt tot komst IKC; dan gaan we medegebuik weer toepassen				
4	83	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Schoolzwemmen - bijdrage De Spetter	1.191	u	236	236	236	236	Betreft subsidie stichting SKO voor zwemles groepen 3 t/m 8 in zwembad in Abbekerk. Subsidie wordt 955.					
4	84	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Leerlingenvervoer:	12.500	u	2.500	2.500	2.500	2.500	Betreft vergoedingen voor fiets, auto en OV. Verlaging budget aan de hand van de jaarrekening 2018 (waarin kosten lager uitvielen).					
4	85	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Leerlingenvervoer:	230.000	u	25.000	25.000	25.000	25.000	Betreft kosten aangepast vervoer (door Hoorn). Verlaging budget aan de hand van jaarrekening 2018 (€ 200.500).					
4	86	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Onderwijsbegeleiding	24.748	u	6.608	6.608	6.608	6.608	Dit betekent dat de bijdrage voor onderwijsbegeleiding per leerling daalt van € 25 naar 20. In november 2014 is door alle Westfriese gemeenten afgesproken om (op basis van solidariteit) een subsidie te verlenen van ten minste € 25,- per leerling. Een deel van deze subsidie is door de schoolbesturen gebruikt om de inhuur van een orthopedagoog van het samenwerkingsverband De Westfriese Knoop te bekostigen. M.i.v.2020 vraagt het samenwerkingsverband hiervoor geen bijdrage meer van de schoolbesturen. Hierdoor vallen deze middelen “vrij” voor alternatieve besteding in het kader van onderwijsbegeleiding. Gemeenten moeten hierover nadere afspraken maken met de schoolbesturen.		In regionaal overleg dient in het kader van de uitvoering van deze maatregel bestuurlijk overleg plaats te vinden over mogelijke heroverweging van het eerdergenoemde besluit van november 2014.	N.V.T.	n.v.t.	Jeugdhulp

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
4	87	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Regionaal budget Passend Onderwijs	10.000	u	5.000	5.000	5.000	5.000	Het betreft subsidiering van de zgn. nieuwkomersklassen (extra ondersteuning van jonge vergunninghouders om een taalachterstand in te halen, zodat zij voldoende basis hebben om hun schoolcarriere te vervolgen binnen het regulier onderwijs). Voor 2020 is minder subsidie aangevraagd door voornamelijk de verminderde instroom van vluchtelingen en de daarmee verlaagde taakstelling om vergunninghouders in de gemeente te huisvesten. Voor 2021 e.v. dient er een slag om de arm gehouden worden.Er wordt minder subsidie gevraagd voor nieuwkomersklassen	Ja. De instroom van asielzoekers is van grote invloed op de kosten van de instandhoudig van de regionale nieuwkomersvoorziening. Het gebruik van het aantal kinderen van deze voorziening is echter lastig te voorspellen. Tot 2018 was er sprake van een jaarlijkse verhoging van de taakstelling huisvesting vergunbninghouders; daaran is er sprake van een daling van de instroom en de taakstelling voor 2019 is navenant verlaagd. oor 2020 lijkt deze trend zich door te zetten, maar het is nu niet zker dat deze trend zich doorzet in 2021 e.v.		N.V.T.	n.v.t.	(Passend) onderwijs en leerlingenvervoer. Door deze voorziening te verlagen dan wel voor de kinderen uit Opmeer af te schaffen kan dit tot gevolg hebben dat het onderwijs meer begeleiding moet inzetten. Mogelijk dat daarmee het voorstel tot verlaging van het onderwijsbegeleidingsbudget met 5,- onder druk komt te staan en meer beroep moet worden gedaan op speciaal basisonderwijs. Dit zou weer tot gevolg kunnen hebben dat meer gebruik wordt gemaakt van leerlingenvervoer.
Totaal 4						48.822	48.822	48.822	48.822						

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
5	89	5.2 Sportaccommodaties	Gemeentelijke sportterreinen:	0	i	1.500	1.500	1.500	1.500	Er is geen raming, maar er worden wel inkomsten op geboekt					
5	90	5.3 Cultuurpresentatie	Amateuristische kunstbeoefening:		u	3.227	3.227	3.227	3.227	Woudklappers is opgeheven / Crescendo algemene activiteitsubsidie vervallen					
5	91	5.7 Openbaar groen en recreatie	Evenementen	29.104	u	4.854	4.854	4.854	4.854	Vrije ruimte 2016-2019 bezuinigd.					
5	92	5.7 Openbaar groen en recreatie	Uitvoering nota toerisme en recreatie	17.950	u	1.750	1.750	1.750	1.750	niet gebruikte subsidie	Optie: niet invoeren per 2020 maar dat jaar gebruiken om te bekijken wat er wettelijk moet en wat we nu doen, en hoe de beoogde bezuiniging (scenario kiezen) kan worden gerealiseerd en wat daarvan de gevolgen zijn.				
5	93	5.7 Openbaar groen en recreatie	Groen	8.572	u	3.572	3.572	3.572	3.572	verlagen budget inhuur pers. Van derden	Ja, de afgelopen jaren was dit budget niet volledig nodig, de afdeling heeft zelf steeds meer expertise.				
5	94	5.7 Openbaar groen en recreatie	Groen	4.331	u	1.000	1.000	1.000	1.000	verlagen budget onderhoud depot de Veken	ja, in de laatste jaren zijn noodzakelijke aanpassingen gedaan aan het depot op de Veken. Nu is de boel op orde zodat we minder kosten verwachten.				
5	95	5.7 Openbaar groen en recreatie	Groen	2.350	u	2.350	2.350	2.350	2.350	verlagen budget vervoers- en verblijfkosten	ja, geen kosten op geboekt in 2018.				
5	96	5.4 Musea	Musea	17.652	i	6.350	6.350	6.350	6.350	extra inkomsten tgv plaatsing GSM-antenne op kerktoeren Hoogwoud	Ja, Vodafone heeft onlangs een aanbod gedaan voor een jaarlijkse vergoeding van €6350 (ex btw) voor een antenneinrichting op de kerktoeren. Alleen vergunning moet nog geregeld, maar is vrij zeker. Op 20 augustus is college akkoord gegaan met plaatsen van de mast.	nee	nee	nee	
5	97	5.1 Sportbeleid en activering	Buurtsportcoach: cultuur	1.600	u	1.600	1.600	1.600	1.600	Dit budget was bestemd voor het Kunstenplan. Er wordt sober omgegaan met de benutting van de budgetten.	Er is ruimte binnen de huidige budgetplafonds.				
5	98	5.2 Sportaccommodaties	Turnhal De Weijver	2.296	i	604	604	604	604	De pachten worden jaarlijks geïndexeerd	Ja				
5	99	5.3 Cultuurpresentatie	Muziekeducatie	75.000	u	3.180	3.180	3.180	3.180	Betreft verlaging van het activiteitenbudget van de Stichting Muziek Opmeer (SMO) met 10%.	Ja, dit is verantwoord op basis van de bestding van het budget in de afgelopen jaren.				
5	100	5.6 Media	Openbare bibliotheken:		i	2.674	2.674	2.674	2.674	De huren worden jaarlijks geïndexeerd.	Ja				
5	101	5.7 Openbaar groen en recreatie	onderhoud speeltoestellen	9.000	u	2.000	2.000	2.000	2.000	Verlaging onderhoudsbudget speelvoorzieningen	Ja. Maar i.g.v. toename vandalisme kan het verlaagde onderhoudsbudget mogelijk een keer niet toereikend zijn. Toestellen zijn van steeds betere kwaliteit.				
5	102	5.7 Openbaar groen en recreatie	onderhoud plantsoenen	269806 (budget 2020)	U	10.000	10.000	10.000	10.000	geen bollen meer planten	Ja, het gaat om cosmetische investeringen.	straatbeeld wordt hierdoor minder aantrekkelijk omdat juist de bloemen in het vroege voorjaar kleur en biodiversiteit aanbrengen in de wijken		geen. Mogelijkheden van sponsoring door groenbedrijven worden onderzocht.	
5	103	5.7 Openbaar groen en recreatie	onderhoud natuurspeeltuin	3.200	U	1.000	1.000	1.000	1.000	verlagen onderhoudsbudget	Ja, na aanleg minder onderhoud	Uiterlijk wordt wat ruiger (natuurlijker)	nee		
5	104	5.7 Openbaar groen en recreatie	hertenkamp	1.500	u	1.500	1.500	1.500	1.500	betreft algemene vergoeding voor beheerder	ja, ivm de pensioenering van de huidige beheerder is het beheer nu ondergebracht bij een vrijwilligersorganisatie.	meer burgerparticipatie	nee	geen	
5	105	5.1 Sportbeleid en activering	Overige aangelegenheden Sportverenigingen	14.957	u	7.957	7.957	7.957	7.957	div. subsidieverlagingen	Ja, het betreft deels een resterend bedrag in de subsidieperiode 2016-2019 en deels verlagingen van subsidies aan verenigingen die in staat geacht mogen worden deze verlaging op te kunnen vangen. Gezien de activiteiten waarvoor ze de subsidie kregen doet het geen afbreuk aan de basisactiviteiten van de verenigingen.				
5	112	5.3 Cultuurpresentatie	Schouwburgen		u	2.250	2.250	2.250	2.250	verlaging subsidie Stichting Wadway	Ja, op grond van subsidie 2016-2019				
5	113	5.4 Musea	Musea	4.500	u	500	500	500	500	verlaging subsidie Adriaan Donker	Ja, de subsidie in periode 2016-2019 bedroeg 4500. De gemeente heeft geïnvesteerd in nieuwe voorziening om bezoek en exploitatie te verbeteren. Een kleine verlaging van de subsidie is hierom passend.				

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
5	114	5.6 Media	Openbare bibliotheek	266.224 - 141.385 (basispakket) - 93.943 (huisvesting) =30.500	U	26.600	24.600	22.600	21.600	Dit betreft een bezuiniging van 10% op de subsidie voor het bibliotheekwerk. Voorgesteld wordt om in overleg met het bestuur/de directie welke maatregelen genomen kunnen worden om deze verlaging te realiseren.	Ja,het heeft waarschijnlijk wel gevolgen voor de inhoud van het basispakket en/of het aanvullend pakket.	Er ontstaat wellicht minder ruimte om in te spelen op lokale behoeftes van bijvoorbeeld onderwijs of specifieke doelgroepen (senioren). Een korte opsomming van het aanvullend pakket: theater 0 - 18 jaar, theater voorstelling gericht op gender thematiek, mobiel digilab 3 dagen per week, gabberweek jeugd, koffie met kunst, lezingen, leeskringen, vrouwendag, boekenmarkt/leesfeest, bakkie doen, conversatie NT2, tabletcafé/e-book inloop 12 x per jaar, gabberweek senioren. Met name het Digilab voor jongeren is een groot succes en voorziet in een vraag, ook vanuit het onderwijs, om kinderen in een aantrekkelijke omgeving kennis te laten maken met nieuwe vormen van leren. Het domotica huisje, dat ingezet wordt als onderdeel van het project 'lekker blijven wonen' is onderdeel van het aanvullende pakket.	Ja, het huidige convenant wordt geëvalueerd. Er worden nieuwe afspraken gemaakt over het basispakket. Het is op dit moment niet duidelijk welke consequenties het voor de bibliotheek heeft wanneer Opmeer besluit bij voorbeeld het aanvullend pakket niet meer af te nemen (denk aan aanzeggen personeel bijvoorbeeld).		Diversiteit (theater gericht op gender thematiek), onderwijs (digilab coach certificeringstraject), participatie/zelfredzaamheid (conversatie NT2 op wekelijkse basis)
5	118	5.1 Sportbeleid en activering	Samenwerkingsverb. aangepast sporten West-Fr.	4.021	u	3.790	3.904	4.021	4.021	stoppen met deelname samenwerkingsverband	Ja	Gemeente Opmeer neemt dan niet meer deel aan een regionaal samenwerkingsverband en doet dan niets meer voor mensen met een beperking die willen sporten. Zelf organiseren is geen optie; dit kan alleen in regionaal verband.			
5	122	5.7 Openbaar groen en recreatie	recreatieschap West-Friesland:	62.970	u	0	3.149	3.149	3.149	5% taakstelling gemeenschappelijke regeling	Ja, dat regionale samenwerkingsverbanden bijdragen aan de bezuinigingstaakstelling van de deelnemende gemeenten aan dat verband is een beleidslijn die wel vaker wordt gehanteerd. Randvoorwaarde is wel dat hier regionale besluitvorming over plaatsvindt en de andere deelnemende gemeenten dus instemmen met het doorvoeren van de bezuiniging.				
Totaal 5						88.258	89.521	87.638	86.638						

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
6	123	6.1 Samenkracht en participatie	Huisvestingslasten wijkteam		U	1.768	1.773	1.773	1.773	Budget schrappen	Ja, er zijn geen huisvestingslasten	Geen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
6	124	6.1 Samenkracht en participatie	Algemeen Maatschappelijk Werk:	5.000	u	1.500	1.500	1.500	1.500	Restant bijdrage aan De Wering vervalt					
6	125	6.1 Samenkracht en participatie	Ouderenwerk	bedrag	u	4.850	4.850	4.850	4.850	Het nog te besteden bedrag vervalt.					
6	126	6.1 Samenkracht en participatie	overige exploitatiekosten W.S.P. "De Lindehof"	bedrag	i	4.829	4.829	4.829	4.829	huur is jaarlijks geïndexeerd, maar nog niet volledig geraamd.					
6	127	6.1 Samenkracht en participatie	overige exploitatiekosten W.S.P. "De Schakel"	bedrag	u	1.600	1.600	1.600	1.600	wordt al een aantal jaren niet meer benut					
6	128	6.1 Samenkracht en participatie	Jeugd- en jongerencentrum (Herenweg 6):	bedrag	u	611	611	611	611	gebouw is verkocht; verzekering vervalt dus					
6	129	6.2 Wijkteams	Accountscontrole WMO Jeugd	bedrag	U	7.859	7.879	7.879	7.879	Niet meer apart begroten in dit programma..	Ja, is al opgenomen bij programma 0 (600610)	Geen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
6	130	6.2 Wijkteams	Flexibel budget doelen sociaal domein	bedrag	U	10.000	10.000	10.000	10.000	Verlaging budget met € 10.000	Ja, het budget was bedoeld om tijdelijk extra capaciteit en/of expertise in te huren. De afgelopen jaren was dat beperkt nodig.	Het risico bestaat dat er i.g.v. een stijging van het beroep op voorzieningen het wijkteam tijdelijk extra capaciteit nodig heeft om wachttijden en/of duurdere inzet van gespecialiseerde zorg te voorkomen. Daarvoor kan het resterende budget worden gebruikt.	N.v.t.	N.v.t.	Uitgaven Jeugdzorg
6	131	6.1 Samenkracht en participatie	Maatschappelijke ondersteuning	15.247	U	2.928	2.928	2.928	2.928	Dit betekent dat gestopt wordt met communicatie over "Lekker blijven wonen" (d.w.z. communicatie).	Ja, het is met name communicatie. Dat kan ook op andere manieren worden gedaan, en dat gebeurt deels al.	Niet direct, Raad & Daad neemt dit onderwerp al mee in haar huisbezoeken 75+. De bibliotheek is ook activiteiten aan het ontwikkelen.	Nee, er kan direct vanaf 2020 gestopt worden.	Klein	Nee
6	133	6.1 Samenkracht en participatie	Coördinatiepunt nazorg ex-gedetineerden	4.280	U	530	530	530	530	Er wordt doorgegaan met de huidige begeleiding, maar het aantal uren wordt niet opgevoerd. Dit levert een besparing van €530 op.	Ja, we blijven voldoen aan de zorgtaak en het convenant dat regionaal gesloten is voor onbepaalde tijd. Het is van groot belang dat deze groep cliënten intensieve begeleiding krijgt detentie om terugval en zwaardere problematiek als verslaving, ontruiming, woonoverlast te voorkomen.	Op dit moment geen.	Niet nodig, we blijven voldoen aan onze zorgtaak.	Geen	Met huisvesting
6	134	6.1 Samenkracht en participatie	Jongerenparticipatie	4.000	u	3.000	3.000	3.000	3.000	De subsidie aan het Jeugdparlement wordt sterk verlaagd.	Ja. Het Jeugdparlement geeft dit budget aan projecten die veelal grote raakvlakken hebben met het reeds jarenlang bestaande Award-project. In plaats hiervan wil het college 1.000 verstrekken met de opdracht aan het Jeugdparlement om daarmee activiteiten te gaan ontplooiën ter bevordering van politiek bewustzijn c.a. van jongeren.				
6	135	6.1 Samenkracht en participatie	Transformatie en innovatie	58.693	U	59.033	59.181	59.181	59.181	Voorgesteld wordt om geen apart budget meer te begroten voor transformatie en innovatie op lokaal niveau.	Ja. Er is geen specifiek nieuw, lokaal beleid voor transformatie en innovatie. In plaats hiervan verdient het aanbeveling om in regionaal verband hiervoor beleid te ontwikkelen. De regio ontvangt van rijkswegen in van 2018, 2019 en 2020 jaarlijks € 450.368. Hiertmee wordt een transformatiefonds gecreëerd. Momenteel wordt in opdracht van het Mdivosa gewerkt aan een plan voor de besteding hiervan.	Er is geen lokaal budget voor pilots binnen het Sociaal Domein	Nee, budget kan per 2020 direct worden weg bezuinigd.	nee	ja de benodigde transformatie kan niet gefinancierd worden en dit heeft mogelijk lange termijn gevolgen voor de kosten binnen het Sociaal Domein. Deze kunnen hoger worden.
6	136	6.1 Samenkracht en participatie	kosten ambulant jongerenwerk	10.000	U	0	10.000	10.000	10.000	Budget schrappen	Ja, dit budget was bedoeld voor extra inzet van ambulant jongerenwerk i.g.m. jeugdoverlast. Het bleek in de afgelopen jaren niet nodig om een beroep te doen op dit budget.		Ja. I.v.m. actuele ontwikkelingen wordt voorgeteld dit budget in 2020 nog beschikbaar te houden.	Nee	OOV / jeugdzorg
6	137	6.2 Wijkteams	Communicatie/zorgstructuur	21.488	U	6.500	6.500	6.500	6.500	Verlagen uitgaven voor communicatie/ promotie m.b.t. wijkteam	Ja. Hier is in de afgelopen jaren veel aan gedaan. De bekendheid over het wijkteam (wat is het, wat doet het) is hiermee voldoende vergroot.	Minder budget voor promotie en profilering van wijkteam	Nee, budget kan per 2020 direct verlaagd worden	Nee	Nee
6	138	6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	Uitgaven tbv. Pgb-ers	bedrag ??	U	15.000	15.000	15.000	15.000	Het verlagen van het budget voor Persoonsgebonden budgetten Huishoudelijke ondersteuning	Ja. Bij de jaarrekening 2018 bleek door een wijziging in de bevoorschotting dat de begrote bedragen hoger waren dan de daadwerkelijke uitgaven.	Bij toename van het aantal pgb's kan het budget weer overschreden worden. Het gaat om een open-einde regeling. Een toename van indicaties Wmo is realistisch (o.a. onder invloed van vergrijzing).	N.v.t.	belangrijk is dat het om een technische wijziging in de begroting gaat, de directe uitgaven nemen niet af.	Wmo (HHT) en mantelzorg

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
6	139	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	JeugdzorgPlus	302.787	U	139.071	139.071	139.071	139.071	Door inkoop van JeugdzorgPlus (gesloten jeugdhulp aan kinderen en jongeren die niet bereikbaar zijn voor lichtere vormen van hulpverlening) met kortere verblijfsduur en snellere ambulantisering kan een aanzienlijke besparing worden gerealiseerd (op basis van de prognose van de werkelijke kosten voor 2019).	Ja. Voor JeugdzorgPlus is recentelijk een aanbieder (Horizon) gecontracteerd, waarbij kinderen maximaal 4 maanden in gesloten jeugdzorg verblijven en daarna (goedkopere) ambulante hulp krijgen. Dit leidt tot aanzienlijk kortere en goedkopere (hulpverlenings)trajecten.	Jeugdigen verblijven korter in gesloten jeugdzorg.	Nee, het budget kan per 2020 verlaagd worden	Nee	ja de benodigde transformatie wordt gefinancierd vanuit het budget voor bovenregionale Jeugdhulp. JeugdzorgPlus is bovenregionaal ingekocht en ook het contractmanagement voor JeugdzorgPlus is bovenregionaal geregeld. Een deel van het budget vanuit het Transformatiefonds toegekend aan de drie regio's zal ook voor dit doel worden ingezet.
6	140	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Uitgaven tbv. Pgb-ers jeugd	58.309	U	33.000	33.000	33.000	33.000	Het verlagen van het budget voor Persoonsgebonden budgetten Jeugd	Ja, bij de jaarrekening 2018 bleek door een wijziging in de bevoorschotting dat de begrote bedragen hoger waren dan de daadwerkelijke uitgaven.	Bij toename van het aantal pgb's kan het budget weer overschreden worden.	Nee, budget kan per 2020 direct verlaagd worden	nee	nee
6	141	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Gen.Basis Geest.GezondheidGe Pers.begel.verzorg. kort verb	268.889	U	37.300	37.300	37.300	37.300	Lagere uitgaven door inzet van professionals van het wijkteam in plaats van inkoop van trajecten ambulante jeugdhulp	Idem.	idem.	Idem.	Idem.	Idem.
6	142	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Maatwerkdienstverlening 18-Pers.begel.verzorg. kort verb	203.381	U	5.000	5.000	5.000	5.000	Lagere uitgaven door afspraken met huisartsen over vermindering directe doorverwijzing naar tweedelijnszorg	Ja, het WIJkteam Opmeer werkt goed samen met de huisartsen in de regio. Zij verwijzen voor eerstelijns zorg steeds vaker door naar het wijkteam (tot half 2019 90 cliënten, 28% van het totaal. Hiervan blijkt het grootste deel aangewezen op (tweedelijns)zorg waarvoor binnen het WIJkteam niet de benodigde expertise aanwezig is). Een (klein) deel van de ondersteuning die nu nog wordt ingekocht, kan het wijkteam zelf gaan verzorgen.	idem.	idem.	Idem.	Idem.
6	143	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Maatwerkdienstverlening 18-		U	15.000	15.000	15.000	15.000	Onderwijszorgarrangementen: Lagere uitgaven door afspraken met scholen en samenwerkingsverbanden (onderwijs) over afbakening verantwoordelijkheden gemeenten en onderwijs over wie verantwoordelijk is voor welke zorg en begeleiding.	Ja, een regionale werkgroep is bezig met een notitie 'onderwijszorgarrangementen' waarin de afspraken tussen onderwijs en gemeenten worden vastgelegd. Van ongeveer 2-3 casussen in 2018 is bekend dat de gemeente zeer waarschijnlijk kosten voor haar rekening heeft genomen, waarbij dit met toekomstige afspraken geen twijfel meer oplevert. Het gaat dan om trajecten dagbesteding. Een besparing van € 15.000 is realistisch.	Geen. Er volgt regionaal een uitvoeringsplan, zodat de jeugdconsulenten op de hoogte zijn van de afspraken.	Naar verwachting zijn de afspraken vanaf de start van 2020 helder en toepasbaar.	Nee	Onderwijs
6	144	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Gen.Basis Geest.GezondheidGe Pers.begel.verzorg. kort verb	268.889	U	14.908	14.908	14.908	14.908	Inzet preventief scheidingsgesprek en scheidingsmediation door WIJkteam	Ja, Het WIJkteam kan actief ondersteuning verzorgen bij echtscheidingsproblematiek. Hierdoor is bijv. duurdere inkoop van een scheidingsconsulent en programma's als 'Kinderen uit de knel' en 'Ouderschap blijft' (in het kader van therapeutische gezinsbegeleiding) minder nodig.	Een laagdrempelig aanbod voor gezinnen dat zowel curatief als preventief werkt, en minder inzet van (duurdere) gespecialiseerde zorg.	De opleiding die hiervoor nodig is, wordt in 2019 afgerond. Dit betekent dat dit aanbod vanaf 2020 kan worden gerealiseerd.	Nee.	

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
6	145	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Preventie	bedrag	U	11.243	11.243	11.243	11.243	Preventieve aanpak m.b.t. specifieke doelgroep 'Kinderen van Ouders met een Psychische Problemen' (KOPP).	Per 10.000 inwoners hebben naar schatting 350 kinderen onder de 18 jaar een ouder met een psychische stoornis en/of een verslaving. Gemeenten zijn vanuit de Wpg, de WMO en de Jeugdwet verantwoordelijk voor gezond en veilig opgroeien van kinderen tot 18 jaar. Het financieel belang voor de gemeente Opmeer bestaat vooral uit het voorkomen van het beroep op dure gespecialiseerde jeugdzorg. Gewerkt wordt aan de inzet van zgn. buurtgezinnen. Gzinnen die overbelast zijn (vraaggezinnen) worden gekoppeld aan gezinnen in de buurt die ondersteuning willen geven (steungezinnen). Steunouders zijn ervaren ouders met een groot hart die graag wat willen doen voor een ander gezin. Dit gebeurt op basis van vrijwilligheid. Op deze manier wordt voorkomen dat problemen verergeren en kinderen er de dupe van worden. Buurtgezinnen.nl is een preventief initiatief in het sociaal domein, dat zich in vijf jaar tijd heeft uitgebreid naar meer dan 40 gemeenten. door het inzetten van buurtgezinnen wordt voorkomen dat dagbesteding en logeren moet worden ingekocht. Gezinnen die overbelast zijn (vraaggezinnen) worden gekoppeld aan gezinnen in de buurt die ondersteuning willen geven (steungezinnen). Steunouders zijn ervaren ouders met een groot hart die graag wat willen doen voor een ander gezin. Dit gebeurt op basis van vrijwilligheid. Veel KOPP-gezinnen zijn geschikt voor de inzet van Buurtgezinnen. Dit kan een besparing opleveren van 25% op de kosten van zorgboerderijen/dagbesteding en logeren.	Het (meer) inzetten van preventieve maatregelen vraagt het ontwikkelen van lokaal beleid. Daarnaast de inzet van een Wijkteam medewerker voor het samenwerken met bijvoorbeeld onderwijs en huisartsen om de doelgroep in kaart te brengen en het koppelen van sociale netwerkstrategieën.	Op korte termijn kan gestart worden met de interventie zoals beschreven met de buurtgezinnen. In de tussentijd kunnen ook andere preventieve maatregelen in kaart worden gebracht. Opmeer sluit hierbij zoveel mogelijk aan bij de Westfriese gemeenten.	Preventie door meer samenwerken met netwerkpartners past bij de visie van Opmeer: <i>'Schuldenproblematiek, de opvang van verwarde personen en kinderen die in kwetsbare situaties verkeren zijn actuele onderwerpen die blijvend aandacht verdienen. Deze onderwerpen kunnen niet los van elkaar worden gezien en vragen om een integrale benadering. De inzet vanuit Opmeer zal, in samenwerking met maatschappelijke organisaties, gericht dienen te zijn op vroegtijdige signalering en preventie. Er is een duidelijke visie op deze samenhangende problematiek gewenst.'</i>	Onderwijs, gezondheidszorg, zorgverzekeraars, externe verwijzers (huisartsen)
6	146	6.1 Samenkracht en participatie	WWZ-vervoer plus	12.000	U	10.000	12.000	12.000	12.000	Stoppen met uitvoering marktritten	Ja. Het gebruik ervan is geevalueerd. Het gaat om een relatief kleine groep (6 a 7 personen). Zij hebben alternatieven (eigen vervoer, Wmo-vervoer).	De gebruikers zullen hier niet blij mee zijn, ze zijn zeer tevreden over de voorziening.	Na besluit, communiceren naar inwoners en enkele maanden de tijd geven/afbouwen	Ja. Het raakt de bereikbaarheid van centrale voorzieningen voor inwoners van kernen Aartswoud en De Weere, en daarmee de leefbaarheid.	Bereikbaarheid en leefbaarheid.
6	148	6.1 Samenkracht en participatie	Ouderenwerk		U	15.000	15.000	15.000	15.000	Verlaging huidige budgetsubsidie aan De Lindehof met 15.000.	Ja, De jaarrekeningen 2016-2019 laten zien dat de extra subsidie van € 15.000 niet nodig is en was. De stichting heeft ook voldoende eigen vermogen om risico's op te vangen.				
6	149	6.1 Samenkracht en participatie	Maatschappelijke ondersteuning		u	1.047	1.047	1.047	1.047	De subsidie aan De Uitdaging kan worden verlaagd; de organisatie heeft voldoende overige inkomsten					
6	150	6.1 Samenkracht en participatie	Subsidie aan jeugdorganisaties:		u	4.800	4.800	4.800	4.800	Het bedrag dat wordt bezuinigd is als volgt opgebouwd: 1. budget van 1.000 voor zgn. vrije ruimte en s. verlaging van de subsidie aan de SJJO met 3.800 (dit kregen ze voor deskundigheidsbevordering, daarvoor wordt niet meer meerjarig subsidie verleend, alleen nog via incidentele subsidieaanvraag.	Ja.				
6	152	6.2 Wijkteams	Gemeentelijke bijdrage zorgondersteuning VO	19.534	U	0	0	21.241	21.241	Stoppen met SMW VO (sociaal-maatschappelijk werk in het voortgezet onderwijs).	Ja, er dient wel rekening mee worden gehouden dat de afspraken over het SMW VO zijn vastgelegd in een regionaal convenant met de gemeenten en het onderwijs. Dit convenant loopt tot 2022.	Stoppen betekent dat de gemeente Opmeer uit het convenant moet stappen. Het heeft consequenties voor het terugdringen van verzuim en vergroot de kans op thuiszitters. Daarnaast voorkomt het SMW VO een beroep op zwaardere jeughulp.	Ja, In september 2019 worden de resultaten van de inzet van het SMW VO geevauleerd. Hierin komt ook de financiering aan de orde. Door het onderwijs is de bijdrage aan deze functie afgebouwd waardoor de kosten voor de gemeenten zijn gestegen.	Ja.	uitgaven jeugdzorg

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
6	154	6.81 Maatwerk geëscaleerde zorg 18+	GGZ Inloop		u	0	24.418	24.418	24.418	Dit betekent dat Opmeer vanaf 2021 geen bijdrage meer levert aan de instandhouding van de (regionale) inloopvoorziening voor de GGZ doelgroep	Nee. Het regionale contract loopt t/m 2020. Een lagere bijdrage voor Opmeer is niet realistisch omdat de regionale afspraak is dat kosten van regionale voorzieningen worden verdeeld op basis van het inwonertal.	Als gestopt wordt met de (preventieve) inloopvoorzieningen voor inwoners met chronische psychiatrische problemen/aandoeningen kan dit leiden tot terugval en ook kunnen de uitgaven van zwaardere voorzieningen fors toenemen.	In groeiscenario vanaf 2020 is denkbaar, echter volledig in overleg met regiogemeenten en uitvoerende partijen en afhankelijk van gekozen scenario (stoppen, verlagen bijdrage of alternatief ontwikkelen)	Impact is in het geval van beëindiging met ingang van 2020 naar verwachting groot in verband met het verbreken (of wijzigen) van een bestuurlijke afspraak.	Decentralisatie van MO en BW naar gemeenten, GGZ, GGD, Wmo, Jeugd
6	156	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	residentiële hulp	66.600	U	22.927	22.927	30.569	30.569	Door behandeling los te koppelen van verblijf worden kosten verlaagd. Ook ambulantisering kan de kosten omlaag brengen. Hierdoor kan een behoorlijke bezuiniging gerealiseerd worden (circa 1/3 van de geraamde kosten op basis van de prognose van de werkelijke kosten voor 2019).	Ja. Er is in deze aanname geen rekening gehouden met een stijging van het aantal kinderen met jeugdhulp.	Jeugdigen verblijven minder vaak en lang in residentiële instellingen en 3-milieu voorzieningen (d.w.z. dat in een besloten locatie intensieve 24-uursbehandeling aan jeugdigen van 12 tot 18 jaar geboden. Het betreft jeugdigen met een licht verstandelijke beperking en zeer ernstige gedragsproblemen).	ja het realiseren van deze bezuiniging is afhankelijk van transformatie binnen het zorglandschap. Hierdoor wordt in 2020 en 2021 rekening gehouden met een kostenbesparing van 1/4 deel en in 2022 en 2023 met een kostenbesparing van 1/3 deel.	nee	ja er is relatie met regionale en bovenregionale en landelijke transformatiedoelen.
6	157	6.3 Inkomensregelingen	Bijzondere bijstand/minimabeleid		U	10.000	10.000	10.000	10.000	De uitgaven voor bijzondere bijstand lopen terug.	Ja. Op dit moment is de prognose dat er sprake zal zijn van een onderbenutting van dit budget. Als het aantal aanvragen in de toekomst weer stijgt, kan het budget worden overschreden.	Nee.	Niet van toepassing	Geen	Schuldhelpverlening, participatie, jeugd
6	158	6.3 Inkomensregelingen	Bijdrage uitvoering schuldhelpverlening	45.928	U	0	0	5.000	10.000	In 2020 wordt gestart met met het project "Vroeg eropaf" (vroegsignalering van schulden). Literatuur over vroeggnalering wordt gerept over een opbrengst (voor gemeenten) van tussen de €1,57 en €2,91 op elke geïnvesteerde euro. Dit project zou naar verwachting op de langere termijn dan ook een kostenbesparing met zich mee kunnen brengen van ca. €20.000 op kosten voor schuldhelpverlening, belastingen, zorg en het woningbedrijf.	Ja, hoewel dit een inschatting is en schuldhelpverlening een open einde regeling betreft blijkt uit onderzoek bij gemeenten die al aan de slag zijn met "vroeg eropaf" dat deze inzet in de praktijk een kostenbesparing oplevert.	In eerste instantie zal er meer budget nodig zijn om vroegsignalering op te starten maar op de langere termijn kunnen kosten bespaard worden omdat financiële problemen eerder in beeld komen en hulp mogelijk is voordat de situatie escaleert. Door vroegsignalering integraal op te pakken kunnen het woningbedrijf, belastingen en het wijkteam ook eerder achter de voordeur komen bij gezinnen waar problemen zich nog in een vroeg stadium bevinden.	Ja, de eerste jaren zal hierdoor naar verwachting geen besparing gerealiseerd worden omdat er eerst een achterstand aan problematiek aan het licht zal komen. Daarna kunnen we door vroegsignalering gericht eerder hulp aanbieden waardoor escalatie en duurdere hulpverleningstrajecten worden voorkomen.	Ja. Er is al bestuurlijke overeenstemming. Als Opmeer niet mee gaat doen komt het de gemaakte afspraken niet na en zullen de andere gemeenten een hogere bijdrage voor de benodigde systemen moeten betalen dan verwacht. Bovendien is vroegtijdige hulp bij schulden in het interbestuurlijk programma opgenomen en wordt van gemeenten hierin een regierol verwacht.	Wijkteam, woningbedrijf, afdeling gemeentelijke belastingen.
6	159	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Maatwerkdienstverlening 18-Spec.geest.gezondheidszorg	552.263	U	5.000	5.000	5.000	5.000	Besparing door rechtmatigheidscontroles op ingezette en gedeclareerde zorg door zorgaanbieder	Ja. Periodieke controles of gedeclareerde zorg daadwerkelijk is verleend leidt naar verwachting tot (gedeeltelijke) terugvordering van uitgaven voor zorgtrajecten, en het wrkt ook preventief voor zorgaanbieders.	Nee	Nee	Nee	Nee
6	160	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Maatwerkdienstverlening 18-Pers.begel.verzorg.kort verb	203.381	U	15.000	15.000	15.000	15.000	Lagere uitgaven door inzet professionals wijkteam jeugdconsulenten in plaats van inkoop van dagbehandeling. De bezuiniging is gebaseerd op een vergelijking tussen het uurtarief van het wijkteam en van zorgaanbieders.	Ja, het Wijkteam Opmeer bestaat uit goed opgeleide professionals, die vanaf 2014 werkzaam zijn bij de gemeente Opmeer. Zij beschikken inmiddels over de kennis en ervaring om zelf zorg te verlenen, zonder dat deze hoeft te worden ingekocht.	Voorwaarden voor deze werkwijze zijn o.a. dat de kaders van de 'eigen' trajecten helder moeten zijn qua duur en omvang en dat deze trajecten geregistreerd worden om het geheel meetbaar te maken.	Ja. Er moet nog goed gekeken worden naar de formatie diet hiervoor nodig is.		Onderwijs, gezondheidszorg, zorgverzekeraars, externe verwijzers (huisartsen)
6	161	6.3 Inkomensregelingen	bijdrage WerkSaam apparaatskosten		u	0	17.406	17.406	17.406	5% taakstelling gemeenschappelijke regeling	Ja, dat regionale samenwerkingsverbanden bijdragen aan de bezuinigingstaakstelling van de deelnemende gemeenten aan dat verband is een beleidslijn die wel vaker wordt gehanteerd. Randvoorwaarde is wel dat hier regionale besluitvorming over plaatsvindt en de andere deelnemende gemeenten dus instemmen met het doorvoeren van de bezuiniging.				
Totaal 6						459.304	513.301	547.185	552.185						

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
7	162	7.1 Volksgezondheid	Bijdrage aan regionale ambulancedienst	4.640	U	1.807	1.807	1.807	1.807	budget kan worden afgestemd op werkelijk te betalen bedrag	volgens de begroting veiligheidsregio 2020 betaalt de gemeenter hiervoor een bedrag van € 2833 als bijdrage aan de regionale ambulancedienst in plaats van het nu opgenomen budget van € 4640	Geen.	Nee. Kan direct ingaan.	Geen.	Geen.
7	163	7.1 Volksgezondheid	BOPZ	1.500	U	500	500	500	500	budget kan worden afgestemd op werkelijk te betalen bedrag	volgens de jaarrekeningen 2017 en 2018 wordt hier ongeveer € 500 minder aan uitgegeven dan geraamd.	Geen.	Nee. Kan direct ingaan.	Geen.	Geen.
7	164	7.1 Volksgezondheid	Steunpunt Huiselijk geweld	2.700	U	2.700	2.700	2.700	2.700	budget kan worden afgestemd op werkelijk te betalen bedrag	volgens de jaarrekeningen 2017 en 2018 wordt dit budget niet besteed.	Geen.	Nee. Kan direct ingaan.	Geen.	Geen.
7	165	7.1 Volksgezondheid	Speerpunten lokaal gezondheidsbeleid	15.000	U	8.000	8.000	8.000	8.000	budget kan worden afgestemd op werkelijk te betalen bedrag	volgens de jaarrekeningen 2017 en 2018 wordt er van het budget van 15000 daadwerkelijk jaarlijks zo'n € 7000 uitgegeven. De ruimte die in dit budget is opgenomen is bedoeld voor het nog op te stellen uitvoeringsplan lokaal gezondheidsbeleid. Door verlaging van het budget ontstaat er minder financiële ruimte voor dit plan.	Op zich geen. De mogelijkheid om een beleid eventueel te intensiveren is dan niet meer mogelijk.	Nee. Kan direct ingaan.	Geen.	volksgezondheid heeft ook een relatie met de Omgevingswet en daarop te baseren omgevingsplan.
7	166	7.4 Milieu	Bijdrage adviesbureau tbv uitvoeringsprogramma omgevingsrecht	25.250	U	10.000	10.000	10.000	10.000	minder extern advies vragen	Ja, er kan meer gebruik wordt gemaakt van eigen expertise of de expertise van de RUD waarvoor ook al budget is opgenomen.	Mogelijkheid om externe deskundigheid in te huren wordt kleiner. Er moet in voorkomende gevallen dan wordt gewerkt met globaler inschattingen en/of het nemen van meer risico's bij besluitvorming. De gemeente kan dan niet altijd goed voldoen aan de vereisten van de Algemene wet bestuursrecht (onderzoeksplicht/motiveringsplicht).	Nee. Kan direct ingaan.	Geen.	heeft een samenhang met de bezuiniging op de RUD.
7	167	7.4 Milieu	Overige inkomensoverdrachten	15.000	U	5.000	5.000	5.000	5.000	minder subsidie toekennen aan de verwijdering van asbestdaken. VARIANT 1: BUDGET WORDT MET 33% VERMINDERD	Ja, het gaat hier om een regeling die hoort tot de vrije beleidsruimte van de gemeente. Die kan dus worden afgebouwd. Motief hiervoor is dat de verplichting om asbestdaken als gevolg van de besluitvorming in de Eerste Kamer voorlopig niet doorgaat.	Er kunnen minder subsidies worden toegekend of de subsidie per verwijderd dak wordt minder.	Nee. Kan direct ingaan.	Bestuur kan worden aangesproken op vermindering van de gemeentelijke dienstverlening terwijl de verwijdering of vervanging van een dak voor de rechthebbende een aanzienlijke kostenpost kan zijn.	Geen.
7	169	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	lijkbezorgingsrechten	4.081	I	1.500	1.500	1.500	1.500	verhogen geraamde inkomsten	Ja. Daadwerkelijke inkomsten zijn hoger dan geraamd.	Geen.	Nee. Kan direct ingaan.	Geen.	Geen.
7	170	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Overige inkomensoverdrachten	5.000	I	1.500	1.500	1.500	1.500	verhogen geraamde inkomsten	Ja. Daadwerkelijke inkomsten (afkoop graf- en onderhoudsrecht) zijn hoger dan geraamd. De vergrijzing is hier van invloed. Het is in de huidige begrotingssystematiek wel zo dat deze inkomsten worden gestort in de onderhoudsvoorziening voor de begraafplaatsen. Hogere inkomsten betekent dus een hogere storting en geen besparing. Dit is echter een beleidsmatige, aanpasbare keuze. Er kan ook voor worden gekozen om niet de gehele opbrengst in de voorziening te storten. Op die manier kan wel een besparing kan worden gerealiseerd.	Geen. Als risico geldt wel dat voor de langere termijn de onderhoudsvoorziening niet meer volledig dekkend is.	Nee. Kan direct ingaan.	Geen.	Geen.
7	171	7.2 Riolering	personeelslasten	65.582	u	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000	deel overhevelen van verkeer naar riolering	ja, voorstel om een verschuiving te doen van taakveld 2.1. (verkeer en vervoer) naar 7.2. (riolering) Het gaat om de taak van de toezichthouder: aandeel 2.1 van 60% naar 40%. En aandeel 7.2 van 20% naar 40%. Dat is 20% en komt neer op een bedrag van ca € 11.000.	geen	nee	geen	ja, taakveld 2.1 verkeer en vervoer

OVERZICHT VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
7	172	7.1 Volksgezondheid	bijdrage aan GR GGD	217.860	U	0	10.893	10.893	10.893	5 % besparing voor regionale partners (trap op, trap af)	Ja, dat regionale samenwerkingsverbanden bijdragen aan de bezuinigingstaakstelling van de deelnemende gemeenten aan dat verband is een beleidslijn die wel vaker wordt gehanteerd. Randvoorwaarde is wel dat hier regionale besluitvorming over plaatsvindt en de andere deelnemende gemeenten dus instemmen met het doorvoeren van de bezuiniging.		Ja. Voorstelbaar is dat de GR zal aangeven een invoeringstermijn nodig te hebben.	De bezuiniging kan alleen worden doorgevoerd als het algemeen bestuur van de GR daartoe besluit. Vanuit de gemeente Opmeer kan deze wens bestuurlijk worden ingebracht bij dit bestuursorgaan.	Ja, bezuinigingen bij andere regionale partners
7	173	7.4 Milieu	Bijdrage RUD	63.686	U	0	3.625	3.625	3.625	5 % besparing voor regionale partners (trap op, trap af)	Ja, dat regionale samenwerkingsverbanden bijdragen aan de bezuinigingstaakstelling van de deelnemende gemeenten aan dat verband is een beleidslijn die wel vaker wordt gehanteerd. Randvoorwaarde is wel dat hier regionale besluitvorming over plaatsvindt en de andere deelnemende gemeenten dus instemmen met het doorvoeren van de bezuiniging.	De RUD krijgt minder mogelijkheden om de milieutaken die wettelijk naar de RUD zijn overgedragen (vergunningverlening, toetsing meldingen, toezicht en handhaving voor alle typen bedrijven en bodemsaneringen)voor de gemeente Opmeer uit te voeren.	Ja. Voorstelbaar is dat de RUD zal aangeven een invoeringstermijn nodig te hebben.	De bezuiniging kan alleen worden doorgevoerd als het algemeen bestuur van de veiligheidsregio daartoe besluit. Vanuit de gemeente Opmeer kan deze wens bestuurlijk worden ingebracht bij dit bestuursorgaan.	Ja, bezuinigingen bij andere regionale partners
Totaal 7						20.007	34.525	34.525	34.525						
8	174	8.1. Ruimtelijke ordening	Inkomsten dwangsommen	30.000	I	10.000	10.000	10.000	10.000	De inkomsten aan verbeurde dwangsommen is jaarlijks hoger dan getraamd. Dit bedrag kan met 10.000 euro extra inkomsten worden bijgesteld.	Ja.	Organisatorisch kunnen er gevolgen zijn. Handhaving wordt taaktstellender en er zal sneller moeten worden 'doorgepakt'.	Nee. Kan direct worden gerealiseerd	Geen	Ja. Heeft een relatie met de hiervoor genoemde kosten voor inhuur van handhavingscapaciteit.
8	176	8.3 Wonen en bouwen	Woningbedrijf		U	330.000	330.000	330.000	330.000	Hogere bijdrage van het woningbedrijf aan de algemene dienst.	Ja. In 2018 is reeds besloten tot een bijdrage van het woningbedrijf aan de algemene dienst van € 250.000. Hier bovenop komt een te bezuinigen bedrag van € 284.000. In totaal dus een structurele bijdrage vanuit het Woningbedrijf aan de Algemene Dienst van € 580.000 jaarlijks.	Deze verhoogde bijdrage aan de algemene dienst kan wellicht niet volledig worden gedekt uit de jaarlijkse exploitatie van het WB, en dat betekent dat dan de reserve WB zal moeten bijdragen. De betreffende gelden zijn niet meer beschikbaar voor volkshuisvestingstaken van het Woningbedrijf.	nee	nee	rekening courant saldo Algemene dienst
8	177	8.2 Grondexploitatie			U	324.000	324.000	324.000	324.000	tussentijdse winst Heerenweide nemen	ja, de verwachte winst bedraagt 4.000.000 in 2024. Gerekend wordt met tussentijds winst nemen gedurende 6 jaren. Dat is 666.666 per jaar. Een deel van de winst (342k) kan naar de Algemene Dienst van de gemeentelijke begroting. De rest naar de reserve van het grondbedrijf.		nee, De winst moet wel eerst gerealiseerd zijn voordat deze kan worden genomen.	nee	reserve grondbedrijf
Totaal 8						664.000	664.000	664.000	664.000						
Eindtotaal						2.088.374	2.132.060	2.127.961	2.128.461						

BIJLAGE 3: Overzicht niet verwerkte voorstellen ombuigingen

OVERZICHT NIET VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN															
Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
0	39	0.4 Overhead	reiskosten dienstreizen gemeentepersoneel		U	15.000	15.000	15.000	15.000	Vergoeding reiskosten van € 0,28 cent naar € 0,19 cent per km.	Nee. in de regio wordt ook €0,28 cent aangehouden (muv Medemblik) en als Opmeer is een kleine werkgever. Als arbeidsvoorwaarden behouden.	Slechte concurrentiepositie als werkgever.	nee	Imago vermindering als aantrekkelijk werkgever	Aantrekkelijk werkgeverschap.
0	40	0.4 Overhead	Reiskosten w-w		U	42.000	42.000	42.000	42.000	Afschaffen w-w	Nee, als Opmeer al kleine werkgever. (Medemblik wil hier ook al van terugkomen) Als arbeidsvoorwaarden behouden.	Slechte concurrentiepositie als werkgever.	nee	Imago vermindering als aantrekkelijk werkgever	Aantrekkelijk werkgeverschap.
0	41	0.4 Overhead	stagevergoedingen	4.947	U	4.947	4.947	4.947	4.947	Geen mogelijkheid meer bieden voor stagiaires	nee, als werkgever mogelijkheid bieden voor stagiaires. Echter in fase van tot op goede formatie komen.	Leerbedrijf verliezen.	nee	Imago gemeente Opmeer als werkgever verminderd.	Aantrekkelijk werkgeverschap.
0	43	0.1 Bestuursorganen	Studiekosten en uitje	7.000	U	0	0	0	0	Ivm hoge verhoging raadsvergoeding kan eigen bijdrage verwacht worden / spreiden maatregelen over alle lagen in de organisatie. Is voorbehouden aan de raad.	ja	Reactie raadsleden ivm gewenning	Nee	Geen goed bestuursschap als gemeente Opmeer	In relatie tot verhoging raadsvergoeding
0	45	0.2 Publiekszaken	Landelijke aanpak adreskwaliteit	12.500	U	5.000	7.500	7.500	7.500	Door deze bezuiniging is het niet mogelijk de benodigde personele capaciteit te genereren voor een (integrale) aanpak van signalen/casuïstiek en daarmee woonadresfraude terug te dringen/te voorkomen (denk aan een aantal uren voor een toezichthouder die actief gaat controleren, in plaats van alleen op papier). Budget benodigd voor de landelijke aansluiting, echter bedoelde integrale aanpak laten vervallen		Geen gemeentebrede integrale aanpak op adresonderzoek. Een integrale aanpak op adresonderzoek levert ook op andere vlakken voordelen op, bijvoorbeeld sociaal domein, uitkeringen etc.	ja, in 2020 inzet nodig op in ieder geval de landelijke vereisten en overige jaren laten vervallen van integrale aanpak.	achterstand tov andere gemeenten	uitkeringen in het kader van soc.domein.
0	46	0.1 Bestuursorganen	Burgemeester en wethouders	320.000	U	0	0	0	0	1 wethouder minder (0,5 fte), na de volgende gemeenteraadsverkiezingen. Is voorbehouden aan de raad.	Na de verkiezingen afhankelijk van bestuurlijke constellatie		Na de volgende gemeenteraads- verkiezingen	Geen.	Geen.

OVERZICHT NIET VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN															
Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
2	67	2.1 - Verkeer en vervoer	Vervanging armaturen/masten (OV)	95.880	U	-1.400	1.450	1.450	1.450	verwijderen van lichtmasten	Ja. Door 33 lichtmasten weg te halen nemen de beheerkosten af. (Evenemententerrein de Weijver, bosplan Hoogwoud en diverse wandelpaden Hoogwoud)	Tegenspraak inwoners. Imago schade gemeente. Onveiligheidsgevoel gebruikers/omwonenden	nee	ja, zie consequenties	nee
2	70	2.1 - Verkeer en vervoer	onderhoud wegen	478.152, maar komende jaren gem. 250.000	u	50.000	50.000	50.000	50.000	verlagen dotatie aan de voorziening of onttrekken aan de reserve	Nee, Door verdere bezuiniging wordt risico hoger dat reserve niet meer toereikend is voor toekomstig onderhoud. De omvang van de reserve is gebaseerd op een actueel beheerplan. Een bezuiniging van nog eens 20% op het al lage onderhoudsbudhet voor de komende jaren is niet realistisch.	In 2018 is bij het opstellen van het beheerplan wegen een doorrekening gemaakt voor 10 jaar. De verwachting is dat de kosten na 2022 significant hoger worden. Ook is in het beheerplan geen rekening gehouden met, soms noodzakelijke, rehabilitatie (hele vervanging incl. fundering)van de wegen. Daarvoor is behoud van een voorziening van voldoende omvang noodzakelijk.	nee	risicoaansprakelijkheid voor goede staat van wegen en opnbare ruimte.	ja, dotatie/onttrekking aan de reserve wegenonderhoud
2	72	2.1 - Verkeer en vervoer	onderhoud verkeersborden en snelheidsdisplay	15.500	u	1.250	1.250	1.250	1.250	geen snelheidsdiplays plaatsen	Nee, De snelheidsdisplay is van belang om het verkeer te attenderen op het verkeersgedrag. Verder registreert de display het verkeersgedrag en deze registratie is weer van belang voor onderzoek naar de verkeersveiligheid, klachten e.d. De display is daarbij onmisbaar.	niet meer kunnen inspelen op verzoeken om iets te doen tegen hardrijders	nee	Bestuur wordt regelmatig aangesproken op handhaving van max snelheid. Dit is een goede mogelijkheid om verkeersgedrag te beïnvloeden.	nee
4	88	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Peuterspeelzalen subsidie	142.796	U	30.000	30.000	30.000	30.000	Er zijn drie opties om te bezuinigen op peuteropvang 1) Locaties sluiten. 2) Subsidieregeling peuteropvang beperken 3) Bijdrage in uurprijs voor kwaliteit stopzetten; Optie 1 levert geen bezuiniging op, optie 2 een bedrag van € 10.000 en optie 3 nog eens € 20.000	In scenario 2 wordt de subsidie met 10.000 verlaagd. Berend Botje zal naar aanleiding daarvan waarschijnlijk maatregelen nemen in de exploitatie. Dit zou gevolgen kunnen hebben voor de beschikbare opvangcapaciteit. En daarmee het gebruik ervan, en daardoor ook voor het bereik van kinderen met leer- en/of ontwikkelingsachterstanden. Scenario 3 heeft gevolgen voor de aanpak (in een vroeg stadium) van leer- en/of ontwikkelingsachterstanden. De hoogte van de eigen bijdrage is afhankelijk van of ouders kinderopvang toeslag ontvangen en of hun kind een zgn. VVE-indicatie heeft (door GGD). In de afgelopen jaren zijn de kosten voor kinderenopvang (maximum uurtarieven) gestegen. Door deze bezuiniging zullen, om hetzelfde aanbod in stand te houden, de eigen bijdragen van ouders stevig moeten stijgen. Risico's hiervan zijn: minder gebruik van de peuteropvang (juist bij ouders van kinderen voor wie peuteropvang effectief is in het voorkomen van m.n. achterstanden zijn stijgende kosten een reden om geen gebruik meer te maken van de peuteropvang, dit is ook gebleken in gemeenten waar de kosten zijn gestegen) en minder bereik van kinderen met leer- en/of ontwikkelingsachterstanden.	1) Mogelijk verminderd gebruik van peuteropvang door langere reistijd en hiermee samenhangend verminderde voorbereiding op basisschool en hogere druk op basisschool en mogelijke onderwijsachterstanden. 2) Segregatie, verminderd gebruik van peuteropvang en toenemende onderwijsachterstanden. 3) Verminderde kwaliteit peuteropvang, mogelijk samenhangende met verminderd gebruik, minder doelmatig in te zetten uren van beroepskrachten met als mogelijke gevolgend - toename van probleemgedrag, verminde effectiviteit in aanpak achterstanden en segregatie.	Mogelijk om de overgang en impact voor inwoners te spreiden over meerdere jaren.	Groot, eerder is nadrukkelijk gekozen voor een aanbod in alle kernen en een subsidieregeling die het gebruik van peuteropvang onder alle lagen van de bevolking stimuleert. Het bereik is nu dan ook groot. Wijzingen in de speiding van locaties en de subsidieregeling zullen dit naar verwachting in negatieve zin beïnvloeden.	Onderwijs, onderwijsachterstanden, armoedebeleid, participatie, integratie (nieuwkomers)/inburgering.

OVERZICHT NIET VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
5	106	5.1 en 5.3 Sportbeleid en cultuurpresentatie	Combinatiefunctionarisregeling / muziekeducatie		U	0	<92843>	<92843>	<92843>	Het betreft hier de combinatieregeling sport & cultuur. Van daaruit komt de rijksbijdrage. Dat maakt dat ze aan elkaar zijn verbonden. Op basis hiervan is gekeken naar drie scenario's. 1. (alleen) Muziekeducatie volledig stoppen)(en doorgaan met sport) = inhoudelijk blijft er dan niets over van de muziekeducatie nieuwe stijl. SMO kan zich opheffen en samenwerking met partijen eindigt. 2. (alleen) Sport stoppen (= beëindiging activiteiten Sportservice): hiermee komen we onder het bodempercentage om aan deze regeling deel te kunnen nemen. De rijksbijdrage voor muziekeducatie valt dan ook weg, waardoor we de kosten voor de instandhouding van de educatie zelf zouden moeten ophoesten (want die blijft in dit scenario overeind). Hierdoor is de vermelde bezuiniging in dit scenario dus laag (11.346); 3. Volledig stoppen met sport en muziekeducatie: de samenwerking met Sportservice en SMO stopt en alle daarbij behorende activiteiten.		Op het gebied van sportbeoefening en ondersteuning van verenigingen e.d. valt heel veel weg; SMO/muziekeducatie neemt niet deel aan IKC, heeft gevolgen voor het beoogde IKC-concept; gemeente trekt in vierde jaar al stekker uit muziekeducatie nieuwe stijl. Het staat haaks op beleid van preventie en ontwikkeling van kinderen;			
5	107	5.1 en 5.3 Sportbeleid en cultuurpresentatie	Combinatiefunctionarisregeling / muziekeducatie		U	0	<11346>	<11346>	<11346>	zie uitleg maatregel 106					
5	108	5.1 en 5.3 Sportbeleid en cultuurpresentatie	Combinatiefunctionarisregeling / muziekeducatie		U	0	126.096	126.096	126.096	zie uitleg maatregel 106	Nee, zie toelichting bij de scenario's 1 en 2.				
5	109	5.2 Sportaccommodaties	Gemeentelijke sportterreinen	2.275	u	2.275	2.275	2.275	2.275	sportcomplex hosv 'afstoten': constructie met diaconie behouden, maar alle kosten in rekening brengen bij hosv	Ja, de gemeente heeft voldoende voetbalvelden naast hosv				
5	110	5.2 Sportaccommodaties	Gemeentelijke sportterreinen	64.276	u	4.500	4.500	4.500	4.500	sportcomplex hosv 'afstoten': constructie met diaconie behouden, maar alle kosten in rekening brengen bij hosv	Ja				
5	111	5.2 Sportaccommodaties	Gemeentelijke sportterreinen	30.335	i	-1.647	-1.647	-1.647	-1.647	huur hosv vervalt bij bovenstaande	Ja				
5	115	5.6 Media	Bibliotheek steunpunt	13.051	U	0	13.051	13.051	13.051	Beeindiging subsidie jeugdbibliotheek Hoogwoud en De Weere of voorkomen kostenstijging door vrijwilligers van de steunpunten onder te brengen bij de westfriesse bibliotheek.	Ja, dit gaat om Jeugdbibliotheek Hoogwoud en Jeugdbibliotheek De Weere.	Het stopzetten van de subsidie heeft waarschijnlijk als gevolg dat beide jeugdbibliotheken gesloten worden. Dat heeft mogelijk consequenties voor de bereikbaarheid van de bibliotheek voor kinderen vanuit De Weere en Hoogwoud.	Ja, de jeugdbibliotheek Hoogwoud is tot stand gekomen vanuit een inwoners initiatief. Betrokkenen moeten geïnformeerd en meegenomen worden in dit traject. Met de westfriesse bibliotheek en de jeugdbibliotheek Hoogwoud zal bekeken moeten worden of de vrijwilligers ondergebracht kunnen worden bij de westfriesse bibliotheek. Voor het steunpunt De Weere moet bekeken worden in hoeverre hiervan gebruik wordt gemaakt en welke vorm het meest passend is.	n.v.t	Onderwijs, opbouwwerk

OVERZICHT NIET VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN															
Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
5	116	5.6 Media	Openbare bibliotheek	153245 (obv voorstel WFB 2020: € 13,01/inwoner (11.779) = basispakket	U	0	139.997	141.038	142.080	Volledige sluiting van de bibliotheek	Dit betekent sluiting van de openbare bibliotheekvoorziening in Opmeer. Dat vergt de nodige voorbereiding en en consultatie van betrokken partijen, waaronder de inwoners (Wsob: 'Bij een voorgenomen besluit van een partij als bedoeld in het eerste lid dat tot gevolg heeft dat een openbare bibliotheekvoorziening ophoudt te bestaan of redelijkerwijs niet meer kan voldoen aan de verplichtingen in deze wet, overlegt zij eerst met de andere partijen op wie dit van invloed kan zijn waaronder de ingezetenen. Zo nodig maken zij afspraken over de toegankelijkheid van een openbare bibliotheekvoorziening voor het betrokken algemene publiek.'). Dit proces vraagt tijd. Ook vanwege het convenant en de samenwerking met de vijf andere gemeenten die zijn aangesloten bij de Stichting Westfrieze Bibliotheken. Volledige sluiting staat haaks op het voornemen om twee nieuwe IKC's te bouwen; hierin is de bibliotheek een belangrijke partner.		Ja. Het is mogelijk om de start van het IKC als stip op de horizon te nemen en deze tijd te benutten om kostenefficiënte bibliotheekvormen te onderzoeken: bijvoorbeeld door beperkte openstelling, minder inzet van betaalde krachten, bewust kiezen voor een servicepunt zonder aanvullende dienstverlening.		Ja: IKC traject, convenant bibliotheekwerk 2018 - 2019 tussen de gemeenten in Westfriesland (uitgezonderd Hoorn) en de Stichting Westfrieze Bibliotheken.
5	117	Taakveld 5 en 6	Divers		i	10.000	10.000	10.000	10.000	Extra verhoging tarieven gymzalen, sportvelden, muziekschool, mfa, zwembad en De Weijver met 10%. Deze prijzen zijn eerder extra geïndexeerd en daarna jaarlijks. We willen de activiteiten laagdrempelig houden. Te hoge tarieven dragen daar niet aan bij.	Ja.	Kosten van sportaanbieders, muziek- en dansdocenten, organisatoren evenementen, bezoekers zwembad komen meer onder druk te staan.			
5	119	5.1 Sportbeleid en activering	Activiteitenkosten lokaal actief	23.974	u	19.420	19.420	19.420	19.420	Dit budget wordt gebruikt voor incidentele subsidies en bemiddeling door het Vrijwilligerspunt.	Ja	Geen mogelijkheden meer voor toewijning van (vaak kleine) tussentijds ingediende subsidies.			
5	120	5.2 Sportaccommodaties	Zwembad "'t Woudmeer":		u	0	130.000	130.000	130.000	sluiting van zwembad 't Woudmeer	Is bestuurlijke keuze. Het is een waardevolle voorziening in de zomerperiode op het moment dat veel andere zijn gesloten. Belangrijk ook in preventieve zin (ontwikkeling van het kind, voorkomen overlast, zwemles voor inwoners met laag inkomen, etc.)	Bij sluiting krijgen we te maken met frictiekosten. Ook moet gekeken worden naar eventuele afboeking van de boekwaarde.			
5	121	5.3 Cultuurpresentatie	Gemeentelijke muziekschool		i	4.688	4.688	4.688	4.688	muziekschool sluiten	De huidige verhuur levert het vermelde bedrag op.	Hiermee worden de huidige gebruikers (drie muziekdocenten, 'Meer bewegen voor ouderen' en drie dansdocenten) gedupeerd. De muziekdocenten kunnen wellicht onderdak vinden in de basisscholen. Voor de dansdocenten is er alleen voor ballet geen alternatief. De andere kunnen terecht bij bestaande sportscholen. de activiteit 'Meer bewegen voor ouderen' kan waarschijnlijk ook naar een sportschool.			

OVERZICHT NIET VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN

Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
6	132	6.1 Samenkracht en participatie	Mantelzorgwaardering	24.418	U	4.425	4.425	4.425	4.425	Verlaging budget met 4.425,- door: -verlaging van mantelzorgwaardering van 100,- naar 75,- -Vermindering workshops	Ja. Ondanks deze verlagen krijgen mantelzorgers jaarlijks dan nog steeds een geldelijke waardering en voldoet de gemeente aan haar wettelijke plicht om enige vergoeding voor vrijwillige zorg door familie, vrienden of buren te geven. Daarnaast krijgen zij een informatieve bijeenkomst en diner/borrel, waar zij met gelijkgestemde informatie/ervaringen kunnen uitwisselen en contacten kunnen opdoen.	De mantelzorgers zullen teleurgesteld zijn over de financiële verlaging en de vermindering van de activiteiten. De mantelzorgers ervaren de door de gemeente georganiseerde activiteiten als positief en bezoeken deze graag.	Nee, is niet nodig en kan vanaf 2020 kan dit direct ingaan.	N.v.t.	Wmo (HHT) en jeugdzorg. Door vermindering van deze waardering is niet de verwachting dat er een enorme toeloop zal ontstaan richting zwaardere zorg.
6	147	6.1 Samenkracht en participatie	Uitv. Kader kwetsbare inwoners	30.000	U	10.000	10.000	10.000	0	Het budget dat in 2018 voor de uitvoering van de Toekomstvisie Kwetsbare inwoners 2018-2023 is gereserveerd verlagen. Het gaat om preventieve en bewustwordingsactiviteiten, lokaal en in de regio	Ja, echter zijn er voor de komende jaren (tot 2023) verschillende activiteiten gepland met bijbehorend kostenplaatje, zoals vastgesteld in de toekomstvisie en het jaarwerkplan 2018-2019.	Door verlaging van dit budget wordt niet voldaan aan de gemaakte afspraken met de vaststelling van het jaarwerkplan 2019. De mogelijkheid bestaat dat er uiteindelijk te kort budget beschikbaar is. Als dit blijkt moet er een keuze gemaakt worden om alsnog te voldoen aan de gemaakte afspraken of ervoor te kiezen dat er de komende jaren (tot 2023) minder preventieve en bewustwordingsactiviteiten voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid lokaal en in de regio georganiseerd kunnen worden.	Nee, in principe kan het budget in een keer verlaagd worden.	Indien het nieuw begrote budget niet toereikend blijkt is de impact naar verwachting groot. In de Toekomstvisie Kwetsbare inwoners is regionaal juist uitgesproken om lokaal meer stevig in te zetten op preventieve en bewustwordingsactiviteiten voor deze doelgroep. Daarnaast zal met de decentralisatie van MO en BW naar individuele gemeenten ook meer nadruk gelegd worden op preventie om duurdere ondersteuning te voorkomen.	Ja, MO en BW (zie toekomstvisie), schuldhulpverlening, GGD/OGGZ, Wmo en jeugd. Bij de doelgroep kan sprake zijn van multiproblematiek.
6	151	6.3 Inkomensregelingen	Bijzondere bijstand/minimabeleid	160.000	U	10.000	10.000	10.000	10.000	Een mogelijkheid is om de inkomensnorm voor bijzondere bijstand aan te passen (bij voorbeeld van 120 naar 110%), waardoor minder inwoners hiervoor in aanmerking komen,	Ja. Hoeveel dit zal besparen kan moeilijk met zekerheid voorspeld worden omdat dit afhankelijk is van het aantal aanvragen en het betreft.	Door de inkomensgrens te verhogen komt een deel van onze inwoners die niet veel te besteden hebben niet meer in aanmerking voor bijzondere bijstand. Hierdoor lopen zij meer kans op een sociaal isolement, zullen zij mogelijk minder gebruik maken van de regelingen die hogere kosten op een later moment voorkomen en zijn zij financieel kwetsbaarder. Met de huidige regeling bijzondere bijstand is de verwachting dat andere kosten, o.a. WMO en schuldhulpverlening op een later tijdstip worden voorkomen. Bovendien hebben gezinnen met een inkomen tussen 110% en 120% van de bijstandsnorm veelal ook nog onvoldoende financiële middelen hebben om bij te kunnen betalen voor die via de bijzondere bijstand bekostigd kunnen worden.	Ja. Het beleid moet hiervoor mworden gewijzigd.	Ja, In het coalitieakkoord staat dat onderzocht zal worden of de drempel voor armoedebestrijding kan worden verlaagd. Ook zou Opmeer hiermee een van de weinige gemeenten worden met een strengere norm voor bijzondere bijstand.	Schuldhulpverlening, participatie, WMO, jeugd
6	153	6.4 Begeleide participatie	Uitgaven hulp bij het huishouden in natura	490.000	U	6.000	6.000	6.000	6.000	Stoppen met de uitvoering van de Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT)	Ja, de gemeente is niet verplicht om deze regeling in stand te houden.	Deze regeling draag ertoe bij dat inwoners met een ondersteuningsbehoefte langer thuis kunnen blijven wonen met hulp van een mantelzorger. Het is bekend dat mantelzorgers te kampen hebben met overbelasting en dat ondersteuning bij HH hen helpt bij het volhouden van hun mantelzorgtaken. Door mantelzorgers niet meer te ondersteuning met deze regeling, wordt de kans groter dat de zorgvrager een beroep moet doen op duurdere Wmo/jeugdhulp voorzieningen	Nee. Er moet wel gecommuniceerd worden dat de regeling per 2020 stopt, aangezien de regeling voor 2019 en 2020 is verlengd.	Ja, De gemeente Opmeer is dan de enige gemeente in Westfriesland die deze regeling niet meer zou uitvoeren vanaf 2020.	Uitgaven Wmo en jeugdzorg

OVERZICHT NIET VERWERKTE VOORSTELLEN OMBUIGINGEN															
Pr.	Nr.	Naam Taakveld	Naam Budget	Huidig budget	U/ I	2020	2021	2022	2023	Toelichting / concrete maatregelen	Realistisch	Consequenties	Ingroeiscenario	Bestuurlijke impact	Dwarsverbanden met andere onderwerpen
6	155	6.3 Inkomensregelingen	Bijzondere bijstand/minimabeleid (Armoedegelden kinderen/klijnsmagelden)	160.000	U	22.000	22.000	22.000	22.000	Via subsidiering van stichting Samen worden de zgn. Klijnsma-gelden voor extra armoedebewstrijding ingezet. Er kan mee worden gestopt omdat er geen bestedingsverplichting is verbonden aan deze middelen.	Ja, wij beslissen gemeente zelf over de inzet van dit budget	Door te stoppen met deze subsidie vallen veel kinderen buiten de boot wat betreft deelname aan o.a. lokale activiteiten, zwemles, en andere ondersteuning in natura (in 2018 circa 130 kinderen). Het kan leiden tot sociale uitsluiting en alle gevolgen voor de kinderen die hier mee gepaard gaan, zoals lagere schoolprestaties en sociaal- emotionele problemen.Ook de grote meerwaarde van de inzet via stichting samen, namelijk dat veel ouders van deze kinderen zich via deze stichting zelf ook gaan inzetten als vrijwilliger binnen onze gemeente, zou verloren gaan.	Nee.	Ja, In het coalitieakkoord staat juist benoemd dat er in 2019 onderzocht zal worden of de drempel voor armoedebestrijding kan worden verlaagd. Daarnaast zijn er met het beschikbaar stellen van de armoedegelden voor kinderen aan de gemeenten ook bestuurlijke afspraken gemaakt. Op dit moment is Opmeer een van de gemeenten die als voorbeeld wordt gesteld voor de wijze waarop deze middelen zo effectief en integraal mogelijk lokaal ingezet kunnen worden. Zo bleek ook uit onderzoek dat dit jaar is verricht onder de Nederlandse gemeenten. Met het schrappen van deze subsidie gaat een goed opgezette samenwerking, netwerk van vrijwilligers en bereik en activatie van de doelgroep verloren.	Schuldhulpverlening, participatie, jeugd
7	168	7.4 Milieu	Overige inkomensoverdrachten	15.000	U	10.000	10.000	10.000	10.000	minder subsidie toekennen aan de verwijdering van asbestdaken. VARIANT 2: EXTRA OMBUIGING BOVENOP EERSTE VARIANT NAMELIJK DAT DE GEHELE REGELING WORDT GESCHRAPT	Nee, het gaat hier om een regeling die hoort tot de vrije beleidsruimte van de gemeente. Sanering van asbestdaken blijft echter een 'must' vanuit belang volksgezondheid en beperken schade bij calamiteiten	Door de besluitvorming van de Eerste Kamer inzake de sanering van asbestdaken kan een deel van deze budgetten vrijvallen. Vrijval van € 10.000,- of meer betekent dat stimulering van asbestsanering niet langer mogelijk is. Sanering van asbestdaken blijft een 'must' vanuit belang volksgezondheid en beperken schade bij calamiteiten. Dit brengt risico's met zich mee voor de volksgezondheid en kosten voor de gemeente bij calamiteiten. Om die reden wordt geadviseerd de verwijdering van asbest te blijven stimuleren en structureel niet meer te laten vrijvallen dan € 5.000,-.	n.v.t	Bestuur kan worden aangesproken op vermindering van de gemeentelijke dienstverlening terwijl de verwijdering of vervanging van een dak voor de rechthebbende een aanzienlijke kostenpost kan zijn.	Geen.
8	175	8.1 Ruimtelijke ordening	kosten inhuur mbt controle en/of handhaving (Awb) en juridische en overige ondersteuning	61.250	U	31.000	31.000	31.000	31.000	Geen externe toezichthouders meer inhuren voor handhaving op recreatieparken maar alleen in eigen beheer houden	Nee Toezicht en handhaving zijn verplichte gemeentelijke taken. Gemeenten zijn verplicht daarvoor beleid te ontwikkelen en daarvoor voldoende middelen beschikbaar te stellen (Wabo). De beschikbare ambtelijke capaciteit is onvoldoende om op goede wijze aan deze taak invulling te geven.	Gevolg van bezuinigingen is dat er minder toezicht en handhaving zal plaatsvinden met betrekking tot het bewoning van recreatieve nachtverblijven. Inzet van de eigen gemeentelijke toezichtcapaciteit is beperkt mogelijk vanwege risico's en beperkte capaciteit in omvang. Het risico bestaat dat het illegaal gebruik van de recreatieverblijven en vormen van criminaliteit daardoor toenemen. De recreatieve functie komt hierdoor nog verder onder druk te staan en zullen saneringskosten oplopen. Eerst indien besluitvorming over toekomstige bestemmingen van recreatieparkeren heeft plaatsgevonden kan tot verminderd toezicht worden overgegaan.	Nee. Toezicht op het gebruik van recreatieverblijven blijft noodzakelijk.	Handhaving is een gemeentelijke plicht. Het provinciaal bestuur oefent daar toezicht op uit. Het bestuur kan worden aangesproken op een onvoldoende invulling hiervan waardoor handhaving kan worden afgedwongen.	Ja, heeft een relatie met eventuele inkomsten van de handhaving (verbeurde dwangsommen).
						279.458	693.952	694.993	686.035						